

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายอนุรักษ์ มาประณีต ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๔/๒๕๖๒

เรื่องพิจารณาที่ ๑๐/๒๕๖๒

วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๒

ประเด็นวินิจฉัย

สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓) หรือไม่ และนับแต่เมื่อใด

ความเห็น

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ บัญญัติว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงเมื่อ ... (๖) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙๘

มาตรา ๙๘ บัญญัติว่า บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ... (๓) เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ

มาตรา ๘๒ บัญญัติว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา มีสิทธิเข้าชื่อร้องต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกว่าสมาชิกภาพของสมาชิกคนใดคนหนึ่งแห่งสภานั้นสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๐๑ (๓) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) หรือ (๑๒) หรือมาตรา ๑๑๑ (๓) (๔) (๕) หรือ (๗) แล้วแต่กรณี และให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับคำร้อง ส่งคำร้องนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกผู้นั้นสิ้นสุดลงหรือไม่

เมื่อได้รับเรื่องไว้พิจารณา หากปรากฏเหตุอันควรสงสัยว่าสมาชิกผู้ถูกร้องมีกรณีตามที่ถูกร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้สมาชิกผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัย และเมื่อศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยแล้ว ให้ศาลรัฐธรรมนูญแจ้งคำวินิจฉัยนั้นไปยังประธานแห่งสภาที่ได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่ง ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่หยุดปฏิบัติหน้าที่ แต่ไม่กระทบต่อกิจการที่ผู้นั้นได้กระทำไปก่อนพ้นจากตำแหน่ง

มิให้นับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาซึ่งหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคสองเป็นจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา

ในกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่าสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาคนใดคนหนึ่งมีเหตุสิ้นสุดลงตามวรรคหนึ่ง ให้ส่งเรื่องไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยตามวรรคหนึ่งได้ด้วย

พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด หมายเลขหุ้น ๑๓๕๐๐๐๑ - ๒๐๒๕๐๐๐ จำนวน ๖๗๕,๐๐๐ หุ้น ตั้งแต่วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๘ เป็นต้นมา และในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พรรคอนาคตใหม่ได้จัดส่งบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อต่อผู้ร้องโดยมีชื่อผู้ถูกร้องอยู่ในบัญชีชื่อดังกล่าวในลำดับที่ ๑ ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยเบื้องต้นมีว่า ผู้ถูกร้องได้โอนหุ้นดังกล่าวในบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ดังที่ผู้ถูกร้องกล่าวอ้าง หรือในวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ตามข้อกล่าวหาของผู้ร้องที่ว่า ผู้ถูกร้องยังคงเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ในวันสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ผู้ถูกร้องจึงเป็นผู้ถือหุ้นในกิจการสื่อมวลชนอันเป็นลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๓)

เห็นว่า การที่ผู้ถูกร้องกล่าวอ้างว่าได้โอนหุ้นในบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด หมายเลขหุ้น ๑๓๕๐๐๐๑ - ๒๐๒๕๐๐๐ จำนวน ๖๗๕,๐๐๐ หุ้น ให้นางสมพร จรุงเรืองกิจ ในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ นั้น

เอกสารตราสารการโอนหุ้นของบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นเอกสารที่ระบุว่าผู้ถูกร้องได้โอนหุ้นให้แก่นางสมพร จรุงเรืองกิจ บุคคลที่เกี่ยวข้องในการจัดทำเอกสารดังกล่าวล้วนเป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับผู้ถูกร้องทั้งสิ้น การจัดทำเอกสารดังกล่าวอาจจะดำเนินการที่สถานที่แห่งใดหรือในวันเวลาใดในภายหลังก็ได้โดยไม่มีบุคคลภายนอกรับรู้เห็น และไม่มี ความจำเป็นที่ผู้ถูกร้องจะต้องรีบเร่งเดินทางออกจากภารกิจการปราศรัยหาเสียงที่จังหวัดบุรีรัมย์เพื่อมาทำเอกสารดังกล่าว เนื่องจากการจัดทำตราสารการโอนหุ้นที่ว่ามีช่วงระยะเวลาที่สามารถดำเนินการได้ ก่อนที่พรรคอนาคตใหม่ได้จัดส่งบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อต่อผู้ร้อง

กรณีที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า ได้เดินทางกลับจากการปราศรัยที่อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ด้วยรถยนต์กลับมาที่บ้านพักของผู้ถูกร้อง เพื่อโอนหุ้นของบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ให้แก่นางสมพร จรุงเรืองกิจ เห็นว่า ไม่มีความจำเป็นใดที่ผู้ถูกร้องจะต้องรีบร้อนลำบากเดินทางด้วยรถยนต์ ทั้งที่มีเครื่องบินจากจังหวัดอุบลราชธานีในวันดังกล่าวไปกรุงเทพมหานคร ซึ่งจากข้อเท็จจริงปรากฏว่ามีสายการบินหลายสายและมีที่นั่งว่างที่จะกลับได้ในวันนั้น ประกอบกับการโอนหุ้นของผู้ถูกร้องมีแต่บุคคลภายในครอบครัวและผู้ปฏิบัติงานกับผู้ถูกร้องซึ่งจะทำเวลาใด ล่าช้าค่าคืนก็ได้

การแจ้งเปลี่ยนแปลงรายชื่อผู้ถือหุ้นของบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร กรมพัฒนาธุรกิจการค้า มิได้มีการดำเนินการเหมือนดังเช่นการปฏิบัติเป็นประจำ กล่าวคือ หนังสือบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ซึ่งส่งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นในวันประชุมวิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ หนังสือบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๘ ซึ่งส่งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นในวันประชุมวิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๘ และหนังสือบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ซึ่งส่งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นโดยคัดจากสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ แม้ผู้ถูกร้องได้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาว่า บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ได้เลิกจ้างพนักงานบริษัทไปแล้วทั้งหมดตั้งแต่วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ จึงไม่มีนักบัญชีที่คอยดำเนินการติดตามจัดการเอกสารทางทะเบียน และคำเบิกความของนางสาวลาวัลย์ จันทร์เกษม พยานของศาล ได้ความว่า เนื่องจากการโอนหุ้นในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ เป็นการโอนหุ้นภายในครอบครัวจึงรุ่งเรืองกิจ จึงไม่ได้มีการจัดทำทันที และบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ได้มีการปลดพนักงานออกตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ จึงไม่มีหน่วยงานจะมารับผิดชอบรับงานที่จะแจกจ่ายจากตนเองไปดำเนินการต่อก็ตาม แต่การเปลี่ยนแปลงรายชื่อผู้ถือหุ้นของบริษัทนั้น ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงรายชื่อผู้ถือหุ้นของบุคคลภายในครอบครัวหรือไม่ก็ตาม การส่งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นไปยังนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ย่อมเป็นพยานหลักฐานที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือ และเป็นเอกสารมหาชนที่บุคคลทั่วไปสามารถตรวจสอบได้ว่าบริษัทนั้น ๆ ได้มีการโอนหุ้นกันจริงหรือไม่ ซึ่งมีน้ำหนักได้ดีกว่าสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นของบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ที่สามารถจัดทำขึ้นในเวลาใดก็ได้เพราะเป็นการกระทำของบุคคลภายในครอบครัวและพนักงานของผู้ถูกร้อง และเป็นเพียงข้อสันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นพยานหลักฐานอันถูกต้องตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๔๑ เท่านั้น ประกอบกับที่ผู้ถูกร้องได้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาว่าไม่มีนักบัญชีที่คอยดำเนินการติดตามจัดการเอกสารทางทะเบียน ย่อมขัดกับข้อเท็จจริงที่นางสาวลาวัลย์ จันทร์เกษม เบิกความว่าสามารถดำเนินการได้ และได้ดำเนินการไปแล้วในวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ดังนั้นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของผู้ถูกร้องจึงไม่มีน้ำหนักที่จะรับฟังได้

เช็กที่นางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ ได้ส่งจ่ายค่าหุ้นบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด เป็นจำนวนเงิน ๖,๓๕๐,๐๐๐ บาท ให้แก่ผู้ถูกร้อง ในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ นางรวีพรรณ จึงรุ่งเรืองกิจ ภริยาของผู้ถูกร้อง นำไปเข้าบัญชีที่ธนาคารกรุงศรีอยุธยา สาขาเมกาบางนา เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นเวลาหลังจากวันออกเช็กเป็นจำนวน ๑๒๘ วัน และเป็นเวลาหลังจากที่ผู้ร้องได้แจ้งข้อกล่าวหาแก่ผู้ถูกร้องแล้ว แม้นางรวีพรรณ จึงรุ่งเรืองกิจ จะเบิกความถึงเหตุผลที่นำเช็กไปเข้าบัญชีล่าช้า เนื่องจาก

ต้องเลี้ยงดูบุตรและทีมทนายความได้นำเช็คดังกล่าวไปใช้ชี้แจงต่อผู้ร้องก็ตาม แต่ก็ไม่มีน้ำหนักรับฟังได้ เนื่องจากนางวิพรรณ จึงรุ่งเรืองกิจ สามารถนำเช็คไปเข้าบัญชีได้ตลอดเวลา หรือให้บุคคลอื่นนำสมุดบัญชีและเช็คไปเข้าบัญชีเมื่อใดก็ได้ และการชี้แจงข้อเท็จจริงต่อผู้ร้องย่อมสามารถใช้สำเนาเช็คหรือเอกสารการรับรองจากธนาคารแทนได้ อีกทั้งเอกสารหลักฐานต้นขั้วเช็คปรากฏว่ามีการส่งจ่ายเช็คก่อนหน้าฉบับที่ส่งจ่ายการโอนหุ้นครั้งนี้ คือ วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ทำให้เจ้าของเช็คสามารถจะระบุวันที่เมื่อใดก็ได้ การเก็บเช็คที่มีการส่งจ่ายเงินจำนวนมากเป็นเวลานานย่อมเป็นที่ผิดปกติวิสัยวิญญูชนทั่วไป การส่งจ่ายเช็คดังกล่าวจึงน่าจะเชื่อได้ว่าได้มีการส่งจ่ายในภายหลังวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒

การโอนหุ้นที่นางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ ได้โอนหุ้นของบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ให้แก่นายทวิ จรุงสถิตพงศ์ หลานชาย ในวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒ และต่อมานายทวิ จรุงสถิตพงศ์ ได้โอนหุ้นกลับคืนไปยังนางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ ในวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ซึ่งปรากฏข้อเท็จจริงจากคำเบิกความของนางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ ว่าไม่มีคำตอบแทนโดยอ้างความสัมพันธ์ในทางเครือญาติ แต่ในขณะเดียวกัน การโอนหุ้นระหว่างนางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ กับผู้ถูกร้อง ซึ่งมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดยิ่งกว่ากลับมีคำตอบแทน แม้นางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ จะเบิกความว่า ต้องการให้นายทวิ จรุงสถิตพงศ์ มาแก้ปัญหาหรือฟื้นฟูบริษัท ๆ ก็ตาม แต่การโอนหุ้นให้แก่กันโดยไม่มีคำตอบแทน ย่อมทำให้ไม่สามารถที่จะตรวจสอบได้ว่าได้มีการโอนหุ้นกันจริงหรือไม่ คงมีเพียงพยานเอกสารที่ใช้อ้างคือตราสารโอนหุ้นและสมุดทะเบียนและใบหุ้นซึ่งต่างก็เป็นเอกสารที่บริษัท ๆ สามารถจัดทำขึ้นเองได้ในภายหลัง ประกอบกับการที่นายทวิ จรุงสถิตพงศ์ ได้โอนหุ้นดังกล่าวกลับคืนให้นางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ ในวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นระยะเวลาหลังจากได้รับโอนหุ้นไปเพียงสองเดือนกว่าซึ่งผิดปกติวิสัยของคนนักลงทุนทั่วไปที่มีความประสงค์จะฟื้นฟูบริษัท ๆ ที่ต้องใช้ระยะเวลาในการศึกษาพอสมควรและต้องลงมือทำงานตามแผนธุรกิจที่ศึกษาเสียก่อน ประกอบกับเมื่อพิจารณาจำนวนเงินที่ต้องลงทุนเพิ่มหากเทียบกับฐานะทางเศรษฐกิจของนางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ แล้ว ถือว่าเป็นเงินจำนวนเพียงเล็กน้อย นอกจากนี้ การโอนหุ้นของนายทวิ จรุงสถิตพงศ์ กลับคืนไปยังนางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ ในวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ยังปรากฏจากรายงานการประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ ว่า นายทวิ จรุงสถิตพงศ์ จะดำเนินการโอนหุ้นให้นางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ ในวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ซึ่งไม่สมเหตุผล เนื่องจากนายทวิ จรุงสถิตพงศ์ สามารถที่จะโอนหุ้นคืนให้นางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ ได้ตั้งแต่วันประชุมเป็นต้นไป ดังนั้น จึงเชื่อได้ว่าการจัดทำรายงานการประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นดังกล่าวเป็นการทำเอกสารที่ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงเพื่อให้เจือสมกับที่ปรากฏหลักฐานในสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕) ซึ่งบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ได้ยื่นต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร ในวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒

เมื่อข้อเท็จจริงที่ได้จากพยานหลักฐานของผู้ถูกร้อง มีข้อพิรุธหลายประการยังไม่มีน้ำหนักเพียงพอที่จะรับฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องโอนหุ้นของบริษัท วี-ลัก มีเดีย จำกัด ให้แก่นางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ ในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ เชื่อว่า เอกสารสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕) ในวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ซึ่งบริษัท วี-ลัก มีเดีย จำกัด ได้จัดส่งให้กับนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท กรุงเทพมหานคร ซึ่งปรากฏชื่อนางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ ได้รับหุ้น บริษัท วี-ลัก มีเดีย จำกัด หมายเลขหุ้น ๑๓๕๐๐๐๑ - ๒๐๒๕๐๐๐ จำนวน ๖๗๕,๐๐๐ หุ้น ซึ่งเป็นหมายเลขหุ้นเดิมของผู้ถูกร้องในวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ดังนั้น ผู้ถูกร้องจึงเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท วี-ลัก มีเดีย จำกัด ซึ่งประกอบกิจการสื่อมวลชน ในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่พรรคอนาคตใหม่ยื่นบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อต่อผู้ร้องโดยมีรายชื่อของผู้ถูกร้องในลำดับที่ ๑ อันเป็นลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๓) ทำให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓)

สำหรับข้อโต้แย้งของผู้ถูกร้องที่ว่า กระบวนการไต่สวนและยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญของผู้ร้องไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญและกฎหมาย นั้น เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคสี่ ได้บัญญัติให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีหน้าที่และอำนาจในการยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญในกรณี que เห็นว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีเหตุสิ้นสุดลงตาม มาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งก็ได้มติในการประชุมครั้งที่ ๖๓/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และคำวินิจฉัยคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ ๖๙/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเห็นว่าสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้อง สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓) และได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญแล้ว การยื่นคำร้องของผู้ร้องจึงชอบด้วยรัฐธรรมนูญแล้ว

ส่วนข้อโต้แย้งของผู้ถูกร้องที่ว่า บริษัท วี-ลัก มีเดีย จำกัด มิได้ประกอบกิจการสื่อมวลชน นั้น เห็นว่า บริษัทดังกล่าวเดิมชื่อ บริษัท โซลิต มีเดีย (ประเทศไทย) จำกัด ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๑ โดยมีวัตถุประสงค์ตามหนังสือบริคณห์สนธิ ข้อ ๒๓ ที่ว่า ประกอบกิจการออกหนังสือพิมพ์ โรงพิมพ์ รัพิมพ์หนังสือ พิมพ์หนังสือจำหน่าย และข้อ ๒๕ ที่ว่า ประกอบกิจการโฆษณาด้วยสื่อการโฆษณาทุกอย่าง เช่น โฆษณาในหนังสือพิมพ์ แผ่นป้ายโฆษณา สิ่งพิมพ์ ใบปลิว กระจายเสียงผ่านสื่อทางวิทยุ โทรทัศน์ โทรเลข เคเบิลทีวี โทรสาร การสื่อสารด้วยระบบดาวเทียม และสื่ออื่นใด นอกจากนี้ แบบนำส่งงบการเงิน (แบบ ส.บข. ๓) รอบปีบัญชี ๒๕๕๕ - ๒๕๖๑ รวม ๓ ฉบับ ที่บริษัท วี-ลัก มีเดีย จำกัด ยื่นต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

ก็ระบุว่ามิได้จากการให้บริการโฆษณา ประกอบกับไม่ปรากฏหลักฐานว่าบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ได้แจ้งยกเลิกเป็นผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการหรือเจ้าของกิจการ ตามพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๘ ก่อนวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่พรรคอนาคตใหม่ได้จัดส่งบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อต่อผู้ร้องโดยมีชื่อผู้ถูกร้องในรายชื่อลำดับที่ ๑ แม้ผู้ถูกร้องจะอ้างว่า ได้หยุดกิจการโดยยุติการผลิตนิตยสารและเลิกจ้างพนักงานบริษัท ฯ ไปแล้วตั้งแต่วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เป็นต้นมา รวมทั้งได้แจ้งการเปลี่ยนแปลงชื่อเท็จจริงของนายจ้างต่อสำนักงานประกันสังคมเรื่องหยุดกิจการชั่วคราวในวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒ ก็ตาม แต่บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ก็ยังสามารถประกอบกิจการเมื่อใดก็ได้ทราบที่ยังมิได้แจ้งยกเลิกเป็นผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการหรือเจ้าของกิจการ ดังนั้น บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด จึงยังคงเป็นบริษัทที่ประกอบกิจการสื่อมวลชนอยู่ในวันที่พรรคอนาคตใหม่ได้จัดส่งบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อต่อผู้ร้องโดยมีชื่อผู้ถูกร้องในรายชื่อลำดับที่ ๑

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงนับแต่เมื่อใด

พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อได้รับเรื่องไว้พิจารณา หากปรากฏเหตุอันควรสงสัยว่าสมาชิกผู้ถูกร้องมีกรณีตามที่ถูกร้อง ให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้สมาชิกผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัย ... ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกผู้ถูกร้องสิ้นสุดลง ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่หยุดปฏิบัติหน้าที่ แต่ไม่กระทบต่อกิจการที่ผู้นั้นได้กระทำไปก่อนพ้นจากตำแหน่ง” บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญมาตราดังกล่าวเป็นบทบัญญัติว่าด้วยการพ้นจากตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ถูกศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้หยุดปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งมีได้ให้อำนาจแก่ศาลรัฐธรรมนูญที่จะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญจึงต้องสั่งให้ผู้ถูกร้องพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่หยุดปฏิบัติหน้าที่นั้น ดังนั้น สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องจึงสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคสอง นับแต่วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีความเห็นว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓) นับแต่วันที่ ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคสอง คือ วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ส่วนตำแหน่งของผู้ถูกร้องว่างลงเมื่อใดนั้น เห็นว่าว่างลงตั้งแต่วันที่ศาล มีคำวินิจฉัย

(นายณรงค์ มาประณีต)

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายเจริญ ภัคดีธนากุล ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๔/๒๕๖๒

เรื่องพิจารณาที่ ๑๐/๒๕๖๒

วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๒

ประเด็นวินิจฉัย

สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓) หรือไม่ และนับแต่เมื่อใด

คดีนี้ ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้ถูกร้องซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของพรรคอนาคตใหม่ มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๓) กล่าวคือ เป็นผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ โดยผู้ร้องได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วพบว่า ผู้ถูกร้องเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ซึ่งประกอบกิจการพิมพ์นิตยสารออกจำหน่าย รับจ้างพิมพ์นิตยสาร และให้บริการโฆษณา อันเป็นการประกอบกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชน ในวันที่สมัครเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ คือ วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ จึงเป็นเหตุให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้อง สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖)

ผู้ถูกร้องชี้แจงข้อกล่าวหาว่า ผู้ร้องไม่มีอำนาจยื่นคำร้อง เนื่องจากกระบวนการพิจารณาไม่ถูกต้อง และบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ได้หยุดกิจการโดยยุติการผลิตนิตยสารและเลิกจ้างพนักงานตั้งแต่วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ แล้ว นอกจากนี้ ผู้ถูกร้องได้โอนหุ้นของบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ให้แก่นางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ ไปตั้งแต่วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ก่อนวันสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว เห็นว่าผู้ร้องมีอำนาจยื่นคำร้องและได้ยื่นโดยถูกต้องตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้อง จึงให้รับคำร้องของผู้ร้องไว้พิจารณา และมีคำสั่งให้ผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคสอง คดีจึงมีประเด็นที่ต้องพิจารณาในเนื้อหา ดังนี้

(๑) บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ประกอบกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชน หรือไม่

(๒) ผู้ถูกร้องยังเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ในวันสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ คือวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ หรือไม่

ความเห็น

ประเด็นที่ ๑ บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ประกอบกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชน หรือไม่ ข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติได้ว่า บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด มีวัตถุประสงค์ในการประกอบกิจการออกหนังสือพิมพ์ และประกอบกิจการโฆษณาด้วยสื่อโฆษณาทุกอย่าง โดยได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานการพิมพ์ ตามพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยผู้ถูกร้องยอมรับว่า บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ได้ประกอบกิจการออกนิตยสารมาก่อนซึ่งสอดคล้องกับแบบนำเสนองบการเงิน (แบบ ส.บข. ๓) ที่ยื่นต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้าในรอบปี ๒๕๕๙ ถึง ๒๕๖๑ ที่แจ้งว่ามีรายได้จากการให้บริการโฆษณาตามเอกสารหมายเลข ศ ๔/๑ ศ ๕/๑ และ ๖/๑ และอ้างว่าได้หยุดกิจการโดยยุติการผลิตนิตยสารและเลิกจ้างพนักงานเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ แล้ว แต่ไม่ได้มีการจัดแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบภายใน ๓๐ วัน ตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และไม่ได้จดทะเบียนเลิกบริษัท จึงไม่มีผลเป็นการยกเลิกการประกอบกิจการหนังสือพิมพ์ แม้ผู้ถูกร้องจะยืนยันว่า บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ได้ยุติการพิมพ์ไปแล้ว ก็เป็นเรื่องภายในของบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด เท่านั้น ซึ่งบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด จะกลับมาประกอบกิจการผลิตหนังสือพิมพ์หรือนิตยสารอีกเมื่อใดก็ได้ โดยไม่ต้องขออนุญาตกับหน่วยงานใดอีกทั้งยังปรากฏหลักฐานการนำเสนอบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ. ๕) ของบริษัทต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทว่า มีการโอนหุ้นของบริษัทให้แก่ นางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ หลังจากวันที่ผู้ถูกร้องสมัครเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีชื่อนานถึง ๔๗ วัน ดังนั้น บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด จึงยังคงเป็นผู้ประกอบกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๓) อยู่ในวันที่ผู้ถูกร้องสมัครเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ

ประเด็นที่ ๒ ผู้ถูกร้องยังเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ในวันสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ คือวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ หรือไม่

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องเข้าเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด จำนวน ๖๗๕,๐๐๐ หุ้น ตั้งแต่วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๘ ต่อมาได้มีการแจ้งเปลี่ยนแปลงผู้ถือหุ้น โดยนำเสนอบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ. ๕) ที่ไม่ปรากฏชื่อของผู้ถูกร้องเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท วี-ลัค

มีเดีย จำกัด ต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ปรากฏตามเอกสารหมายเลข ร ๑๐/๒๕ ถึง ร ๑๐/๒๗

ผู้ถูกร้องชี้แจงและยื่นหลักฐานว่า ผู้ถูกร้องได้ออนหุ้นทั้งหมดในบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ให้กับนางสมพรฯ เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ตามตราสารการโอนหุ้นที่ได้ทำต่อหน้าทนายความผู้ทำคำรับรอง และอ้างสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นของบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด เป็นพยานหลักฐานต่อศาล ทั้งได้เบิกความยืนยันความจริงของการโอนหุ้นตามเอกสารดังกล่าวต่อศาลด้วย ประกอบกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๒๙ วรรคสาม จะบัญญัติให้การโอนหุ้นตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ใช้ยันกับบริษัทหรือบุคคลภายนอกได้เมื่อได้มีการจดทะเบียนการโอนในทะเบียนผู้ถือหุ้นของบริษัทแล้ว ประกอบกับ มาตรา ๑๑๔๑ บัญญัติให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า สมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นเป็นพยานหลักฐานอันถูกต้องในข้อกระทงความบรรดาที่กฎหมายบังคับ หรือให้อำนาจให้เอาลงในทะเบียนนั้น ผู้ถูกร้องจึงได้รับประโยชน์จากข้อสันนิษฐานในเบื้องต้นจากประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๒๙ วรรคสาม และมาตรา ๑๑๔๑

อย่างไรก็ตาม ข้อสันนิษฐานดังกล่าว เป็นข้อสันนิษฐานเบื้องต้นเท่านั้น มิได้เป็นข้อสันนิษฐานเด็ดขาด อันเนื่องมาจากสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นเป็นเอกสารภายในของบริษัท มิได้นำไปจดทะเบียนต่อ นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท และมีได้แสดงต่อสาธารณะโดยเปิดเผย อันจะทำให้เป็นพยานหลักฐานที่หนักแน่นมั่นคงรับฟังได้โดยปราศจากข้อสงสัยใด ๆ การพิจารณาข้อเท็จจริงที่ปรากฏในสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้น จึงจำเป็นต้องกระทำด้วยความระมัดระวัง เพราะข้อความที่จดทะเบียนอาจไม่ตรงต่อความจริงก็ได้ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องพิจารณาถึงข้อพิรุธและพยานหลักฐานอื่นประกอบด้วย

คดีนี้ ข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติในเบื้องต้นได้ว่า ผู้ถูกร้องเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีผู้ถือหุ้นรวม ๑๐ คน ซึ่งเป็นคนในครอบครัวผู้ถูกร้อง รวมถึงคู่สมรสของผู้ถูกร้องด้วย ข้อพิรุธประการแรกในคดีนี้ เกิดขึ้นจากการตรวจสอบของสื่อมวลชน เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๒ เนื่องจากบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ได้ยื่นจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงกรรมการของบริษัทเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ โดยปรากฏว่า ในเอกสารการขอจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงกรรมการ ได้อ้างถึงรายงานการประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ โดยระบุว่า มีผู้ถือหุ้นเข้าประชุม ๑๐ คน จึงเป็นประเด็นให้เกิดข้อสงสัยว่า ผู้ถูกร้องและคู่สมรสยังเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด อยู่ในวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ และได้เข้าร่วมประชุมด้วย จึงทำให้มีผู้ถือหุ้นที่เข้าประชุมจำนวน ๑๐ คนเท่าเดิม

ผู้ถูกร้องชี้แจงว่า ได้โอนขายหุ้นทั้งหมดของตนเองและคู่สมรส ให้กับนางสมพรฯ ผู้เป็นมารดา ไปแล้วตั้งแต่วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒

ข้อเท็จจริงตามที่ได้จากเอกสารหลักฐานในสำนวนและพยานหลักฐานที่ได้จากการไต่สวน ของศาล มีข้อพิพาทที่เป็นสาระสำคัญหลายประการ ดังนี้

(๑) ผู้ถูกร้องอ้างว่า ได้โอนขายหุ้นให้นางสมพรฯ มารดา ตั้งแต่วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ แต่ไม่ได้ดำเนินการแจ้งต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท เพิ่งจะดำเนินการยื่นสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ หลังจากวันที่อ้างว่าได้ทำสัญญาโอนหุ้น นานถึง ๗๒ วัน และยังปรากฏว่า เป็นวันหลังจากสมาชิกพรรคอนาคตใหม่ถูกถอนชื่อออกจากการเป็น ผู้สมัครรับเลือกตั้งเพียง ๒ วัน คือ นายภูเบศวร์ เห็นหลอด ผู้สมัคร ส.ส. ของพรรคอนาคตใหม่ เขต ๒ จังหวัดสกลนคร ถูกศาลฎีกาแผนกคดีเลือกตั้ง มีคำสั่งเมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ สั่งให้ถอนชื่อออก จากผู้สมัครรับเลือกตั้ง เพราะขาดคุณสมบัติลงสมัครรับเลือกตั้ง เนื่องจากเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการของ ห้างหุ้นส่วนจำกัดที่ประกอบกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอยู่ในวันสมัครรับเลือกตั้ง อันเป็นการขัดกับ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๓) ตามคำสั่งศาลฎีกาที่ ๑๗๐๖/๒๕๖๒

เมื่อพิจารณาประกอบกับตราสารการโอนหุ้นของผู้ถูกร้อง ที่มีทนายความรับรองลายมือชื่อ อันเป็นการกระทำมากกว่าที่กฎหมายบัญญัติ แสดงให้เห็นถึงความจงใจของผู้ถูกร้อง เพื่อทำให้น่าเชื่อว่ามี การโอนหุ้นกันในวันดังกล่าวจริง ส่วนที่ผู้ถูกร้องเบิกความอ้างว่า ตั้งใจอย่างจริงจัง อยากจะทำงาน การเมืองโดยที่ไม่มีข้อผลประโยชน์ เหมือนกับที่คุณทักษิณโดนมาก่อน ไม่ได้ตั้งใจมาทำเพื่อผลประโยชน์ ส่วนตัว นั้น ย่อมแสดงว่า ผู้ถูกร้องต้องจัดการโอนหุ้นอย่างรอบคอบเนื่องจากจะเข้าสู่การเลือกตั้ง เป็นนักการเมืองที่จะเป็นบุคคลสาธารณะที่ถูกตรวจสอบได้ แต่การดำเนินการเพื่อให้การโอนหุ้นสมบูรณ์ โดยไม่มีข้อโต้แย้ง สามารถทำได้ง่ายกว่า และได้ผลสมบูรณ์ชัดเจนจนไม่อาจโต้แย้งได้ โดยเพียงนำ หลักฐานการโอนหุ้นหรือบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น ไปยื่นไว้ต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทโดยเร็ว ตามที่เคย ปฏิบัติมา ไม่มีเหตุที่ต้องปล่อยเวลาให้ล่วงเลยมานานถึง ๗๒ วัน

จากเอกสารหลักฐานที่มีได้อยู่ในความครอบครองควบคุมของคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แสดงให้ เห็นว่า ผู้ถูกร้องยังเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท วิ-ลัก มีเดีย จำกัด โดยยังไม่ได้โอนหุ้นออกไป เนื่องจากเป็น บริษัทที่ผู้ถูกร้องไม่ได้เป็นผู้บริหารและไม่ได้เข้าเกี่ยวข้อง ตามที่ได้เบิกความไว้ต่อศาล แต่เมื่อผู้ถูกร้อง ทราบว่า นายภูเบศวร์ เห็นหลอด ซึ่งเป็นสมาชิกพรรคอนาคตใหม่ที่ผู้ถูกร้องเป็นหัวหน้าพรรค ถูกศาลฎีกา มีคำสั่งให้ถอนชื่อออกจากการเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ เนื่องจากเป็น

เจ้าของกิจการสื่อมวลชน ผู้ถูกร้องกลับจัดทำเอกสารการโอนหุ้นย้อนหลังเพื่อไม่ให้ขาดคุณสมบัติ จึงทำให้เกิดพิรุณหลายประการ

(๒) ข้อเท็จจริงปรากฏตามเอกสารของบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ที่นำส่งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นของบริษัท (แบบ บอจ. ๕) ต่อนายทะเบียน เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงผู้ถือหุ้นทุกครั้งตั้งแต่ ปี ๒๕๕๒ บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด จะจัดให้มีการประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นและนำส่งบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร โดยเร็วทุกครั้ง เพิ่งจะมีการโอนหุ้นเมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ตามที่ผู้ถูกร้องอ้างเท่านั้น ที่ไม่มีการประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น และไม่มีการส่งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท ซึ่งเป็นการผิดปกติกฎที่เคยปฏิบัติมา ทั้ง ๆ ที่การโอนหุ้นครั้งนี้มีความสำคัญต่อการเข้าดำรงตำแหน่งทางการเมืองอย่างยิ่ง เพราะถ้ามิได้โอนไปก่อนวันที่ผู้ถูกร้องสมัครรับเลือกตั้ง ย่อมจะทำให้ผู้ถูกร้องมีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๓) ส่วนที่ผู้ถูกร้องและพยานเบิกความว่า เหตุที่ไม่ได้จัดประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นเนื่องจากการโอนหุ้นในระหว่างคนในครอบครัว จึงไม่จำเป็นต้องจัดประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น นั้น ก็ไม่เป็นความจริง เพราะการโอนหุ้นจากนางสมพรฯ ให้กับผู้ถูกร้องเมื่อเดือนมกราคม ๒๕๕๘ ก็มีการจัดประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น และมีหนังสือนำส่งบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นตามเอกสารหมายเลข ร ๑๙ ข้ออ้างของผู้ถูกร้อง ขัดกับเอกสารของตนเอง ส่วนข้ออ้างที่ว่า บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ไม่มีพนักงานที่จะดำเนินการแจ้งการโอนหุ้นให้นายทะเบียนทราบนั้น ก็ได้ความจากคำเบิกความของนางสาวลาวัลย์ฯ ซึ่งเป็นพนักงานของกลุ่มบริษัทของครอบครัวผู้ถูกร้องว่า เป็นผู้ที่มีหน้าที่จัดทำเอกสารแบบ บอจ. ๕ และเอกสารการแจ้งการเปลี่ยนแปลงผู้ถือหุ้นต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท และหากนางสมพรฯ สั่งให้ทำก็สามารถทำได้ ซึ่งสอดคล้องกับการจัดทำเอกสารรายงานการประชุม เอกสารการโอนหุ้น และเอกสารแจ้งการโอนหุ้นต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ นอกจากนี้ ยังปรากฏว่า ได้มีการลงรายการโอนหุ้นในสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นด้วย ซึ่งแสดงว่า ยังมีพนักงานที่ทำงานให้กับบริษัทได้ ฉะนั้น หากมีการโอนหุ้นวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ จริง ผู้ถูกร้องย่อมสามารถจัดประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น และแจ้งนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทได้ในเวลารวดเร็วดังที่เคยปฏิบัติมา ข้ออ้างของผู้ถูกร้องจึงฟังไม่ขึ้น

(๓) ข้อเท็จจริงยังปรากฏอีกว่า เมื่อสื่อมวลชนตั้งข้อสังเกตว่า หากผู้ถูกร้องและคู่สมรสโอนหุ้นให้กับนางสมพรฯ มารดา ตั้งแต่วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ แล้ว เหตุใดเอกสารการประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ จึงระบุว่า มีผู้ถือหุ้นเข้าประชุม ๑๐ คน เท่ากับจำนวนผู้ถือหุ้นก่อนที่ผู้ถูกร้องและคู่สมรสจะโอนหุ้นให้กับนางสมพรฯ หลังจากนั้น ผู้ถูกร้องจึงได้ชี้แจงว่า หลังจากผู้ถูกร้องและคู่สมรสโอนหุ้นให้นางสมพรฯ แล้ว นางสมพรฯ ได้โอนหุ้นให้กับนายทวี จรุงสถิตพงศ์

และนายปิติ จรุงสถิตพงษ์ ซึ่งเป็นหลาน เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒ หลังจากวันที่นางสมพรฯ ซื้อหุ้นทั้งหมดมาจากผู้ถูกร้องและคู่สมรสเพียง ๖ วันเท่านั้น โดยอ้างว่าเพื่อให้เข้ามาดูแลกิจการบริษัทในการติดตามหนี้สินจากลูกหนี้ค้างชำระและบริหารเงินสดคงเหลือในบริษัทเพื่อดำเนินกิจการต่อไป ทั้ง ๆ ที่บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ได้หยุดประกอบกิจการและเลิกจ้างพนักงานแล้ว นั้น ชัดต่อเหตุผลและสภาพปกติธรรมดาของเหตุการณ์อย่างชัดเจน เพราะการเข้ามาดูแลกิจการดังกล่าว ในบริษัทที่เป็นกิจการในครอบครัว เจ้าของบริษัทจะให้ใครเข้ามาดูแลโดยไม่จำเป็นต้องโอนหุ้นให้ก็ย่อมทำได้ ยิ่งไปกว่านั้น การเป็นผู้ถือหุ้นไม่ได้ทำให้มีอำนาจในการบริหารจัดการบริษัท ไม่มีอำนาจที่จะติดตามหนี้สินและยังไม่มีสิทธิที่จะบริหารเงินสดของบริษัท แต่อย่างใด หากนางสมพรฯ ประสงค์จะให้นายทวิฯ และนายปิติฯ มีอำนาจในบริษัทเพื่อบริหารจัดการดังกล่าว ก็ควรจะต้องแต่งตั้งให้เป็นกรรมการบริษัทมากกว่าที่จะโอนหุ้นให้เพื่อให้เป็นผู้ถือหุ้น ทั้ง ๆ ที่ยังไม่มีความแน่นอนว่าบริษัทจะสามารถประกอบธุรกิจต่อไปได้หรือไม่ บทวิเคราะห์ที่นายทวิฯ และนายปิติฯ นำเสนอต่อนางสมพรฯ ตามเอกสารหมายเลข ๓๖๖ สามารถจัดทำได้โดยไม่ต้องเป็นผู้ถือหุ้น จึงไม่เหตุผลที่จะต้องโอนหุ้นให้นายทวิฯ และนายปิติฯ เพื่อให้ดูแลกิจการตามที่อ้าง ทั้งการโอนหุ้นให้นายทวิฯ และนายปิติฯ ก็ไม่ปรากฏว่า มีการนำเสนอสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นให้กับนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร ดังเช่นที่เคยปฏิบัติมา นอกจากนั้น ยังเป็นการโอนหุ้นที่มีมูลค่าสูงมากให้ไปโดยไม่มีค่าตอบแทน ชัดแจ้งกับการโอนหุ้นให้บุตรชายและบุตรสะใภ้เมื่อปี ๒๕๕๘ ที่กลับต้องมีค่าตอบแทนตามคำเบิกความของผู้ถูกร้องและนางสมพรฯ ส่วนข้อที่ว่าต้องการอุปถัมภ์หลานก็ชัดเจนกับการที่ให้หลานโอนหุ้นจำนวนดังกล่าวกลับคืนมาให้แก่ตน โดยไม่ปรากฏว่าหลานได้รับสิทธิประโยชน์อะไรเลย ข้ออ้างเรื่องการโอนหุ้นให้นายทวิฯ และนายปิติฯ และรับโอนคืนกลับมาเป็นของตนในระยะเวลาสั้น ๆ โดยไม่มีค่าตอบแทนใด ๆ แก่กันเลย จึงไม่น่าเชื่อว่าเป็นความจริง แต่กลับน่าเชื่อว่าเป็นการกระทำเพื่อให้มีจำนวนผู้ถือหุ้นครบจำนวน ๑๐ คน ตามที่ได้ระบุไว้ในรายงานการประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ เพื่อขจัดข้อพิรุธที่ปรากฏต่อสื่อสาธารณะให้หมดไปเท่านั้น

(๔) ผู้ถูกร้องอ้างว่า นางสมพรฯ ได้ส่งจ่ายเช็คค่าหุ้นให้กับผู้ถูกร้องและคู่สมรส โดยอ้างต้นขั้วเช็คยืนยันว่า เป็นการส่งจ่ายเช็คตามลำดับ ไม่ได้ทำย้อนหลัง นั้น เมื่อพิเคราะห์ต้นขั้วเช็คเอกสารหมายเลข ๙/๑๑๐ ถึง ๙/๑๑๗ ซึ่งตรงกับเอกสารหมายเลข ๓๐ แล้ว เห็นว่า สมุดเช็คเล่มดังกล่าว นางสมพรฯ ไม่ได้ใช้ส่งจ่ายเช็คเป็นประจำ การส่งจ่ายเช็คแต่ละฉบับห่างกันเป็นเดือนหรือหลายเดือน โดยเฉพาะเช็คเลขที่ H ๑๑๓๐๙๙๕๓ ที่ส่งจ่ายวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เช็คฉบับถัดมาเลขที่ H ๑๑๓๐๙๙๕๔ ส่งจ่ายเมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นเวลาห่างกันถึง ๕ เดือน เมื่อพิจารณา

ประกอบกับข้อเท็จจริงที่มีการเก็บเช็คดังกล่าวไว้ โดยไม่นำไปขึ้นเงินกับธนาคารเป็นเวลานานผิดปกติ ต่างจากที่เคยปฏิบัติมา จนเมื่อถูกสื่อมวลชนตั้งประเด็นถามจึงได้ชี้แจงแสดงเหตุผลว่าที่ยังไม่นำเช็คไปขึ้นเงิน เป็นเพราะเหตุผลใด จึงยังไม่อาจหักล้างข้อพิรุธในจุดนี้ได้ และจึงไม่มีน้ำหนักที่จะทำให้เชื่อว่า มีการส่งจ่าย เช็คค่าหุ้นเมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ จริง

(๕) สำหรับข้ออ้างของผู้ถูกร้อง ที่อ้างว่า ในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ผู้ถูกร้องหาเสียงที่ จังหวัดบุรีรัมย์ในช่วงเช้า จึงกลับมาบ้านที่กรุงเทพมหานครทันเวลาทำสัญญาโอนหุ้น นั้น เห็นว่า คดีนี้มีประเด็นพิจารณาว่า ผู้ถูกร้องได้โอนหุ้นให้นางสมพรฯ เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ จริงหรือไม่ แม้จะฟังว่า ผู้ถูกร้องกลับจากจังหวัดบุรีรัมย์มาบ้านที่กรุงเทพมหานคร ในวันดังกล่าวจริง ข้อเท็จจริงดังกล่าวก็รับฟังได้เพียงว่า ผู้ถูกร้องอยู่ที่กรุงเทพมหานครในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ เท่านั้น ไม่ได้หมายความว่า มีการโอนหุ้นบริษัท วี-ลัก มีเดีย จำกัด ในวันดังกล่าวจริง การพิจารณาว่า มีการโอนหุ้น ในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ จริงหรือไม่ จึงต้องพิจารณาจากพยานหลักฐานอื่น ๆ และพฤติการณ์ ทั้งปวงแห่งคดี

คดีนี้ แม้ไม่มีพยานหลักฐานโดยตรงที่ชัดเจนว่า ผู้ถูกร้องโอนหุ้นให้นางสมพรฯ เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ จริงหรือไม่ และแม้ผู้ถูกร้องจะได้รับประโยชน์จากข้อสันนิษฐานของกฎหมายตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๒๙ วรรคสาม และมาตรา ๑๑๔๑ ก็ตาม แต่เมื่อ พิจารณาจากข้อพิรุธหลายจุดหลายประการประกอบกับพยานหลักฐานพฤติเหตุแวดล้อมกรณีที่สอดรับกัน อย่างแน่นหนาแล้ว ย่อมมีความน่าเชื่อมากกว่าพยานเอกสารและคำเบิกความของพยานผู้ถูกร้อง ข้อเท็จจริงที่ได้จากพฤติการณ์แวดล้อมที่เป็นพิรุธน่าสงสัยหลายประการประกอบกัน มีน้ำหนักหักล้าง ข้อสันนิษฐานของกฎหมายและพยานหลักฐานของผู้ถูกร้องได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นว่า ผู้ถูกร้องเป็นผู้ถือหุ้นในกิจการสื่อมวลชนในวันที่ผู้ถูกร้อง สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จึงเป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๓) เป็นผลให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้อง สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓) โดยต้องพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่หยุดปฏิบัติหน้าที่ คือวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และถือว่าตำแหน่งว่างลงนับแต่วันที่ศาลมีคำวินิจฉัย

(นายเจริญ ภัคดีธนากุล)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายชัช ชลวร ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๔/๒๕๖๒

เรื่องพิจารณาที่ ๑๐/๒๕๖๒

วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๒

ประเด็นวินิจฉัย

สมาชิกภาพของนายธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้ถูกร้อง สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓) หรือไม่ และนับแต่เมื่อใด

ความเห็น

เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๐ บัญญัติให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเริ่มตั้งแต่วันเลือกตั้ง และมาตรา ๑๐๑ บัญญัติถึงเหตุที่ทำให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงไว้รวม ๑๓ ประการ ซึ่งตามมาตรา ๑๐๑ (๖) บัญญัติเหตุไว้ว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงเมื่อมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙๘ โดยนำลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่มีให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มาเป็นเหตุแห่งการสิ้นสุดซึ่งสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วย ซึ่งหมายความว่า หากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเข้าดำรงตำแหน่งมีการกระทำเข้าลักษณะเช่นเดียวกับบุคคลซึ่งต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้นั้นย่อมสิ้นสุดลงนั่นเอง ส่วนกรณีที่บุคคลใดมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งก่อนที่จะมีสมาชิกภาพ ให้ถือว่าบุคคลนั้นไม่เคยดำรงตำแหน่งเพราะเหตุที่ตนเองมีลักษณะต้องห้ามมาตั้งแต่วันสมัครรับเลือกตั้ง สำหรับมาตรา ๙๘ (๓) บัญญัติลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่มีให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งว่า เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ บทบัญญัติในข้อนี้มีความมุ่งหมายเพื่อป้องกันมิให้บุคคลใดได้เปรียบโดยอาศัยโอกาสจากการที่ตนเป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ใช้หนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนดังกล่าวเป็นสื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองหรือพรรคการเมืองของตน หรือในทางกลับกันมีการนำสื่อไปใช้เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นโทษแก่บุคคลอื่นใดซึ่งเป็นคู่แข่งทางการเมืองในลักษณะของการใช้อำนาจครอบงำสื่อมวลชน การกระทำดังกล่าวจะทำให้สื่อมวลชนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่นำเสนอข้อมูลข่าวสารได้อย่างเป็นกลาง และโดยที่ลักษณะต้องห้ามดังกล่าวเป็นบทบัญญัติจำกัดสิทธิเลือกตั้งอันเป็นสิทธิทางการเมือง จึงต้องตีความโดยเคร่งครัด ซึ่งหมายความว่า กิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนจะต้องมีการประกอบกิจการสื่อมวลชน

อย่างแท้จริงและเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นนั้นรู้อยู่แล้วในขณะที่ตนเองเป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นว่าเป็นกิจการ หนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนด้วย

ข้อเท็จจริงตามคำร้อง คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา เอกสารประกอบ การไต่สวน และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ได้ความว่า วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๒ ได้มีประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป พ.ศ. ๒๕๖๒ วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๒ ผู้ร้องมีประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง กำหนดวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร วันรับสมัครเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและสถานที่ที่พรรคการเมืองจะส่งบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ โดยกำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไปในวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ และกำหนดให้พรรคการเมืองที่ประสงค์ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อให้ยื่นบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อต่อผู้ร้อง ตั้งแต่วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ถึงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พรรคอนาคตใหม่ยื่นบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ โดยมีชื่อผู้ถูกร้องอยู่ลำดับที่ ๑ วันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ผู้ร้องประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ปรากฏชื่อผู้ถูกร้องเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อพรรคอนาคตใหม่

เดิมบริษัท โซลิต มีเดีย (ประเทศไทย) จำกัด จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๑ ต่อมาวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๕ เปลี่ยนชื่อเป็น บริษัท วี-ลัก มีเดีย จำกัด โดยมีวัตถุประสงค์ตามหนังสือบริคณห์สนธิที่เป็นประเด็นของคดีนี้ ข้อ ๒๓ ซึ่งระบุว่าประกอบกิจการออกหนังสือพิมพ์ โรงพิมพ์ รับพิมพ์หนังสือ พิมพ์หนังสือจำหน่าย และข้อ ๒๕ ซึ่งระบุว่าประกอบกิจการโฆษณาด้วยสื่อการโฆษณาทุกอย่าง เช่น โฆษณาในหนังสือพิมพ์ ... และสื่ออื่นใด บริษัทยื่นจดทะเบียนการพิมพ์ตามพระราชบัญญัติจดทะเบียนการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ตามเอกสารหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนการพิมพ์ เลขทะเบียนที่ สสช ๓/๒๕๕๑ และเมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ตามเอกสาร เลขทะเบียนที่ สสช ๒๒๘/๒๕๕๓ ตามหนังสือของสำนักหอสมุดแห่งชาติที่ วธ ๐๔๒๕/๒๐๖๔ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๒ บริษัท วี-ลัก มีเดีย จำกัด แสดงงบการเงินรอบปีบัญชีสิ้นสุด ๓ ปี คือวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ และวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๑ โดยแจ้งว่าบริษัทมีรายได้จากการประกอบกิจการโฆษณา โดยในรอบปี ๒๕๕๙ และปี ๒๕๖๐ มีรายได้จากการให้บริการโฆษณา ร้อยละ ๑๐๐ และปี ๒๕๖๑ มีรายได้จากการให้บริการโฆษณา

ร้อยละ ๙๘.๒๕ ข้อเท็จจริงจากทางไต่สวนจึงรับฟังเป็นยุติได้ว่า บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด เป็นบริษัทที่ประกอบกิจการหนังสือพิมพ์และสื่อมวลชน

ผู้ถูกร้องถือหุ้นในบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๘ เป็นหุ้นระบุชื่อจำนวน ๖๗๕,๐๐๐ หุ้น หมายเลขของหุ้น ตั้งแต่หมายเลข ๑๓๕๐๐๐๑ ถึงหมายเลข ๒๐๒๕๐๐๐ ใบหุ้นหมายเลข ๑๙ โดยทะเบียนผู้ถือหุ้นของบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ระบุว่า รับโอนหุ้น วันที่ลงทะเบียนวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๘ ซึ่งสอดคล้องกับสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (บอจ.๕) ซึ่งบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ส่งให้นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร ในปี ๒๕๕๙ และวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๑ บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ส่งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (บอจ.๕) ให้นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร ยังคงปรากฏชื่อผู้ถูกร้องเป็นผู้ถือหุ้น ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ส่งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (บอจ.๕) ให้นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร ไม่ปรากฏชื่อผู้ถูกร้องเป็นผู้ถือหุ้นหมายเลขหุ้นดังกล่าว แต่ปรากฏชื่อนางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ เป็นผู้ถือหุ้น

พิจารณารัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๓) ที่บัญญัติให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้ใดที่ถือหุ้นในบริษัทซึ่งประกอบกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ มีลักษณะเป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเฉพาะที่เป็นประเด็นของคดีนี้แล้ว กรณีผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด หากประสงค์จะสมัครรับเลือกตั้งก็ต้องไม่เป็นผู้ถือหุ้นซึ่งอาจกระทำได้ด้วยการโอนหุ้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หมวด ๔ ว่าด้วยบริษัทจำกัด ส่วนที่ ๒ ว่าด้วยหุ้นและผู้ถือหุ้น มาตรา ๑๑๒๙ ที่บัญญัติเกี่ยวกับการโอนหุ้นไว้ว่า อันว่าหุ้นนั้นย่อมโอนกันได้โดยมิต้องได้รับความยินยอมของบริษัท เว้นแต่เมื่อเป็นหุ้นชนิดระบุชื่อลงในใบหุ้น ซึ่งมีข้อบังคับของบริษัทกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น และการโอนหุ้นชนิดระบุชื่อลงในใบหุ้น ถ้ามิได้ทำเป็นหนังสือและลงลายมือชื่อของผู้โอนกับผู้รับโอน มีพยานคนหนึ่งเป็นอย่างน้อยลงชื่อรับรองลายมือชื่อ นั้น ๆ ด้วยแล้ว ท่านว่าเป็นโมฆะ และต้องแถลงเลขหมายของหุ้นซึ่งโอนกันด้วย แต่การโอนเช่นนี้ จะนำมาใช้กับบริษัทหรือบุคคลภายนอกไม่ได้ จนกว่าจะได้จดทะเบียนการโอนทั้งชื่อและสำนักของผู้รับโอนนั้นลงในใบทะเบียนผู้ถือหุ้น และต้องพิจารณาข้อบังคับของบริษัทเกี่ยวกับการโอนหุ้นที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งถือหุ้นประกอบด้วย สำหรับบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ที่ผู้ถูกร้องถือหุ้น ข้อบังคับของบริษัท ข้อ ๔ ระบุว่า การโอนหุ้นจะต้องทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้โอนและผู้รับโอน โดยมีพยานสองคนลงชื่อรับรอง และจะนำมาใช้แก่บริษัทหรือบุคคลภายนอกได้ ต่อเมื่อบริษัทจดทะเบียนการโอนนั้นลงในทะเบียนผู้ถือหุ้นแล้ว จากบทบัญญัติของ

กฎหมายและข้อบังคับของบริษัทดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงหลักของการแสดงเจตนาในการโอนหุ้นระหว่างผู้โอนและผู้รับโอนเป็นสำคัญและเป็นไปโดยอิสระ

ข้อเท็จจริงได้ความจากการไต่สวนว่า ผู้ถูกร้องโอนหุ้นจำนวน ๖๗๕,๐๐๐ หุ้น หมายเลขของหุ้น ตั้งแต่หมายเลข ๑๓๕๐๐๐๑ ถึงหมายเลข ๒๐๒๕๐๐๐ ให้แก่นางสมพร จรุงเรืองกิจ ซึ่งเป็นมารดาของผู้ถูกร้อง เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ โดยจัดทำหนังสือตราสารโอนหุ้นไว้เป็นหลักฐาน และมีการจ่ายค่าตอบแทนการโอนหุ้นราคาหุ้นละ ๑๐ บาท ส่งจ่ายเป็นเช็คระบุชื่อผู้ถูกร้องเป็นจำนวนเงิน ๖,๗๕๐,๐๐๐ บาท ปรากฏตามสำเนาเช็คของธนาคารกรุงศรีอยุธยา เลขที่ H ๑๑๓๐๙๙๕๙ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ โดยเช็คดังกล่าวมีการนำไปเข้าบัญชีธนาคารกรุงศรีอยุธยา สาขาเมกาบางนา เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ประเด็นของคดีมีข้อให้พิจารณาว่า การทำหนังสือตราสารโอนหุ้นในบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ของผู้ถูกร้องดังกล่าวจะถือว่าผู้ถูกร้องได้โอนหุ้นให้บุคคลอื่นถูกต้องตามกฎหมายแล้ว หรือไม่ และเมื่อใด เห็นว่า ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๒๙ ประกอบข้อบังคับของบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ข้อ ๔ บัญญัติเงื่อนไขความสมบูรณ์ของการโอนหุ้นไว้ว่า ให้ทำเป็นหนังสือและลงลายมือชื่อของผู้โอนกับผู้รับโอน มีพยานสองคนลงชื่อรับรองลายมือชื่อ และต้องระบุเลขหมายของหุ้นซึ่งโอนกันด้วย โดยผลของการโอนหุ้นจะผูกพันระหว่างผู้โอนและผู้รับโอนสำหรับผลผูกพันต่อบริษัทและบุคคลภายนอก จะเกิดขึ้นเมื่อได้จดทะเบียนการโอนทั้งชื่อและสำนักของผู้รับโอนนั้นลงในทะเบียนผู้ถือหุ้นแล้ว คดีนี้ ผู้ถูกร้องเบิกความโดยมีนางสมพร จรุงเรืองกิจ นางสาวลาวัลย์ จันทร์เกษม นางสาวกานต์ฐิตา อ่วมงามขำ และนายณัฐนนท์ อภินันท์ เป็นพยานเบิกความสนับสนุน และมีหลักฐานสำเนาหนังสือตราสารโอนหุ้นตามเอกสารท้ายคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาว่าแสดงว่า ผู้ถูกร้องทำหนังสือตราสารโอนหุ้นของบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ฉบับลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ โดยปรากฏลายมือชื่อผู้ถูกร้องเป็นผู้โอน ลายมือชื่อนางสมพร จรุงเรืองกิจ เป็นผู้รับโอน มีพยานจำนวนสองคนคือ นางสาวลาวัลย์ จันทร์เกษม และนางสาวกานต์ฐิตา อ่วมงามขำ ลงชื่อรับรองลายมือชื่อ และได้ระบุเลขหมายของหุ้นที่โอนและรับโอนหุ้นตามจำนวนของการโอน และมีการนำเรื่องการโอนหุ้นของผู้ถูกร้องดังกล่าวไปจดทะเบียนการโอนลงในทะเบียนผู้ถือหุ้นของบริษัทในวันเดียวกัน ในการจัดทำหนังสือตราสารการโอนหุ้นดังกล่าวมีนายณัฐนนท์ อภินันท์ ทนายความเป็นผู้ทำคำรับรองด้วย ศาลไม่ปรากฏข้อสงสัยว่าเอกสารที่จัดทำขึ้นไม่ถูกต้องตามเจตนาของผู้โอนและผู้รับโอน และไม่มีข้อเท็จจริงอื่นที่แสดงให้เห็นว่าการโอนหุ้นเป็นนิติกรรมที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายอย่างไร ส่วนการชำระราคาหุ้นไม่มีข้อให้สงสัยเนื่องจากการโอนหุ้นแม้จะทำนิติกรรมให้โดยเสนหาไม่มีค่าตอบแทนระหว่างผู้โอนกับผู้รับโอนก็ถือว่าเป็นการโอนโดยชอบ จึงฟังได้ว่า การโอนหุ้นของผู้ถูกร้องในบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด เป็นไปตามขั้นตอน

ที่กฎหมายและข้อบังคับของบริษัทกำหนด และมีผลผูกพันผู้โอนและผู้รับโอน และในกรณีนี้ นางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ มีฐานะเป็นกรรมการของบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ลงชื่อเป็นผู้รับโอน การโอนดังกล่าว จึงมีผลผูกพันบริษัทด้วย ส่วนการดำเนินการจดทะเบียนการโอนทั้งชื่อและสำนักของผู้รับโอนลงในใบทะเบียน ผู้ถือหุ้น หรือการแจ้งเปลี่ยนแปลงกรรมการของบริษัทตามกฎหมายกำหนด เป็นการกระทำของบุคคลอื่น นอกเหนือจากการกระทำของผู้โอน เมื่อการโอนหุ้นของผู้ถูกร้องกระทำขึ้นเมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ และกระทำขึ้นก่อนวันที่พรรคอนาคตใหม่ยื่นบัญชีรายชื่อผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกร้องสมัครเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ผู้ถูกร้องจึงไม่เป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อันเป็นเหตุให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓)

อนึ่ง ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคสอง เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เมื่อผู้ถูกร้องไม่มีลักษณะต้องห้ามมิให้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามคำร้อง จึงให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าวเสียด้วย

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นว่า สมาชิกภาพของนายธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้ถูกร้อง ไม่สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓) และให้เพิกถอนคำสั่งของศาลรัฐธรรมนูญให้ผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคสอง เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒

(นายชัย ชลวร)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๔/๒๕๖๒

เรื่องพิจารณาที่ ๑๐/๒๕๖๒

วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๒

ประเด็นวินิจฉัย

สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓) หรือไม่ และนับแต่เมื่อใด

ความเห็น

คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ร้อง ยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของนายธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ ผู้ถูกร้อง สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓) หรือไม่

เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) บัญญัติให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง เมื่อมีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ ซึ่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๓) บัญญัติให้ บุคคลที่เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ดังนั้น จึงเป็นกรณีที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้นำลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาใช้เป็นเหตุแห่งการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓) ด้วย ทั้งนี้ ก็เพื่อมิให้ผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ อาศัยความได้เปรียบจากการเป็นเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์หรือเป็นโทษแก่บุคคลใดเพื่อประโยชน์ในทางการเมือง และเพื่อเป็นการป้องกันการใช้อำนาจครอบงำสื่อมวลชนอันจะทำให้สื่อมวลชนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเป็นกลาง

เมื่อพิจารณาจากข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด มีวัตถุประสงค์ตามหนังสือบริคณห์สนธิ ข้อ ๒๓ ประกอบกิจการออกหนังสือพิมพ์ โรงพิมพ์ รับพิมพ์หนังสือ พิมพ์หนังสือจำหน่าย ข้อ ๒๕ ประกอบกิจการโฆษณาด้วยสื่อการโฆษณาทุกอย่าง เช่น โฆษณาในหนังสือพิมพ์ แผ่นป้าย

โฆษณา สิ่งพิมพ์ ใบปลิว กระจายเสียงผ่านสื่อทางวิทยุ โทรทัศน์ โทรเลข เคเบิลทีวี โทรสาร การสื่อสารด้วยระบบดาวเทียม และสื่ออื่นใด นอกจากนี้ แขนงนำส่งงบการเงิน (ส.บข.๓) ที่บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ยื่นต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ก็ระบุว่าบริษัทมีรายได้จากการขายนิตยสารและการให้บริการโฆษณา / รายได้อื่น อีกทั้งยังปรากฏหลักฐานว่าบริษัท โขลิค มีเดีย (ประเทศไทย) จำกัด (ซึ่งเป็นชื่อเดิมของบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด) ได้ยื่นจดแจ้งการพิมพ์ ตามพระราชบัญญัติจดทะเบียนแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๑ ตามเอกสารหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนแจ้งการพิมพ์ เลขทะเบียนที่ สสช ๓/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๑ เอกสารหมายเลข ๒๐/๒ และเลขทะเบียนที่ สสช ๒๒๘/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ เอกสารหมายเลข ๒๐/๔ บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด จึงมีสถานะเป็นกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๓) และแม้ผู้ถูกร้องจะอ้างว่าบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด เลิกผลิตนิตยสารที่ได้จดทะเบียนแจ้งการพิมพ์ไว้แล้วนั้น เมื่อยังไม่ปรากฏหลักฐานการแจ้งยกเลิกเป็นผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการ หรือเจ้าของกิจการ ตามพระราชบัญญัติจดทะเบียนแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๘ บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ย่อมยังคงมีสิทธิในการผลิตนิตยสารหรือหนังสือพิมพ์ที่ได้จดทะเบียนแจ้งการพิมพ์เอาไว้ได้ และแม้ นิตยสารหรือหนังสือพิมพ์ที่บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด เป็นผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการหรือเจ้าของกิจการจะมีใช้หนังสือพิมพ์หรือนิตยสารที่แพร่หลายทั่วประเทศ แต่ก็ยังเป็นสื่อกลางที่มีวัตถุประสงค์ในการนำข่าวสารที่ประสงค์จะสื่อสารไปสู่มวลชนโดยมิได้จำกัดขอบเขตบุคคลที่ประสงค์จะสื่อสารไว้เป็นการเฉพาะราย ดังนั้น บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด จึงยังคงเป็นกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ อยู่ในเวลาที่ผู้ถูกร้องสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ข้อโต้แย้งของผู้ถูกร้องที่ว่า บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด มิได้ประกอบกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชน จึงฟังไม่ขึ้น

ประเด็นที่ต้องพิจารณาต่อไปมีว่า ในวันที่พรรคอนาคตใหม่ได้ยื่นบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อต่อผู้ร้องในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ซึ่งมีรายชื่อของผู้ถูกร้องอยู่ในลำดับที่ ๑ นั้น ผู้ถูกร้องยังคงมีสถานะเป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ อันเป็นเหตุให้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๓) หรือไม่

เห็นว่า จากข้อเท็จจริงพบว่าเมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ ศาลฎีกาแผนกคดีเลือกตั้งมีคำสั่งที่ ๑๗๐๖/๒๕๖๒ ให้ถอนชื่อนายภูเบศร์ เห็นหลุด ออกจากประกาศรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ ๒ จังหวัดสกลนคร ของพรรคอนาคตใหม่ ปรากฏว่าอีก ๓ วันต่อมาคือวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด มีการดำเนินการ

แจ้งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นของบริษัท (แบบ บอจ. ๕) ก่อนที่จะมีการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ จึงมีมูลให้ควรสงสัยถึงการแจ้งเปลี่ยนแปลงรายชื่อผู้ถือหุ้นดังกล่าวทันทีหลังจากมีคำสั่งของศาลฎีกาแผนกคดีเลือกตั้งทั้ง ๆ ที่ผู้ถูกร้องอ้างว่ามีการโอนหุ้นของผู้ถูกร้องไปตั้งแต่วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ แต่ไม่มีการดำเนินการให้ถูกต้องครบถ้วนในระยะเวลาใกล้เคียงกับที่เคยปฏิบัติตามปกติจนล่วงพ้นมาเกือบสามเดือน นอกจากนี้ หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการโอนหุ้นในวันที่อ้าง ได้แก่ สำเนาเอกสารหนังสือรับรองการโอนหุ้น หมายความผู้ทำคำรับรอง (เป็นหมายความของพรรคอนาคตใหม่เอง) ตราสารการโอนหุ้น เช็คสั่งจ่ายค่าหุ้น สมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นของบริษัท ต้นข้าวเช็ค และต้นข้าวใบหุ้น ล้วนแต่เป็นเอกสารที่บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด สามารถจัดทำขึ้นเองได้ในภายหลังทั้งสิ้น และเก็บรักษาไว้ที่บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด รวมถึงการปิดอาคารแสดตมภ์ทั้งหมดพร้อมประทับลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ เพื่อเน้นให้เห็นว่าได้มีการโอนหุ้นกันจริงในวันดังกล่าว แต่กลับไม่ได้นำไปแจ้งต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานครโดยเร็วแต่อย่างใด ทั้ง ๆ ที่ผู้ถูกร้องทราบดีว่าจะต้องยื่นบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อภายในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นระยะเวลาไม่เกินหนึ่งเดือนนับแต่วันที่อ้างว่ามีการโอนหุ้นดังกล่าว ตลอดจนการเดินทางไปพบปะประชาชนที่จังหวัดบุรีรัมย์ในวันเดียวกันกับที่จะมีการโอนหุ้นซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ แต่ผู้ถูกร้องกลับยืนยันไม่ได้ว่าได้กำหนดกิจกรรมใดไว้ล่วงหน้าหรือไม่ ทำไมจึงกระทำเรื่องที่สำคัญช้าซ้อนในวันเดียวกัน จึงมีเหตุที่พยานเชื่อว่าผู้ถูกร้องมิได้มีการโอนหุ้นของบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ จริงและมีข้อสงสัยว่าอาจแต่เป็นการทำเอกสารต่าง ๆ ย้อนหลังขึ้นมาเองทั้งสิ้น

แต่เมื่อได้พิจารณาคำร้อง คำชี้แจงข้อกล่าวหา เอกสารต่าง ๆ ประกอบกับการไต่สวนพยานบุคคลของศาลรวม ๑๐ ปากในวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๒ แล้ว พบข้อเท็จจริงว่าในช่วงเช้าวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ผู้ถูกร้องปราศรัยแนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคอนาคตใหม่และพบปะประชาชนที่อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ และเมื่อภารกิจในช่วงเช้าเสร็จสิ้นผู้ถูกร้องได้เดินทางด้วยรถยนต์หมายเลขทะเบียน ๗ กภ ๘๘๓๙ กรุงเทพมหานคร ออกจากจังหวัดบุรีรัมย์เวลาประมาณ ๑๑.๐๐ นาฬิกา ถึงบ้านของผู้ถูกร้องที่เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นสถานที่โอนหุ้นเมื่อเวลาประมาณ ๑๖.๐๐ นาฬิกา โดยมีนายชัยสิทธิ์ กล้าหาญ พนักงานขับรถได้ขับรถโดยใช้ความเร็วอันเป็นเหตุให้เจ้าพนักงานจราจรได้ออกใบสั่งฐานขับรถเร็วเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดซึ่งปรากฏหลักฐานจากกล้องตรวจจับความเร็วที่อำเภอนางรอง ในเวลา ๑๑.๔๑ นาฬิกา และอำเภอลองหลวงในเวลา ๑๔.๔๕ นาฬิกา อันเป็นเส้นทางการเดินทางจากจังหวัดบุรีรัมย์มายังกรุงเทพมหานคร และมีหลักฐานการผ่านทางพิเศษด่านธัญบุรี ๑ (ขาเข้า) เวลา ๑๔.๕๗ นาฬิกา

ผ่านด่านทับช้าง ๑ เวลา ๑๕.๑๔ นาฬิกา พยานหลักฐานจึงมีสอดคล้องต้องกันและมีความเป็นไปได้สูงว่าผู้ถูกร้องเดินทางมาถึงบ้านพักก่อนเวลา ๑๗.๐๐ นาฬิกา อันเป็นเวลาและผู้ถูกร้องเบิกความต่อศาลรัฐธรรมนูญว่าเป็นเวลานัดทำนิติกรรมการโอนหุ้น ส่วนพยานผู้เกี่ยวข้องกับการทำนิติกรรมการโอนหุ้นทุกคนเบิกความต่อศาลรัฐธรรมนูญสอดคล้องกันว่า มีการลงนามในตราสารโอนหุ้นกันในช่วงเวลาประมาณ ๑๗.๐๐-๑๘.๐๐ นาฬิกา อันเป็นเวลาใกล้เคียงกันกับที่ผู้ถูกร้องเบิกความ การเบิกความอาจแตกต่างกันในเรื่องเวลาเพียงเล็กน้อยซึ่งมิใช่สาระสำคัญแต่อย่างใด ซึ่งการให้การที่สอดคล้องต้องกันดังกล่าวเช่นนี้พิจารณาจากคำให้การของนางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ นางสาวลาวัลย์ จันทร์เกษม และนางสาวกานต์ฐิตา อ่วมงามขำ ที่ว่าในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ มีการนัดหมายทำการโอนหุ้นของผู้ถูกร้องเกือบ ๑๐ บริษัท จึงเป็นเหตุให้ผู้ถูกร้องอ้างวันดังกล่าวเป็นวันที่ทำการโอนหุ้นบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ด้วย มีข้อน่าสังเกตคือ ผู้ถูกร้องรู้ว่าเป็นเรื่องสำคัญต้องรีบกลับมาโอนหุ้นจนถูกใบสั่งถึง ๒ ใบ แต่กลับไม่รีบดำเนินการเกี่ยวกับหุ้นบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ให้ถูกต้องครบถ้วนเป็นทางการพร้อมกับหุ้นอื่น ๆ ที่ทำการโอนในวันนั้น

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงจากคำให้การของพยานและหลักฐานที่ส่งมอบให้ศาลรัฐธรรมนูญประกอบข้อกฎหมายแล้ว การที่ผู้ถูกร้องมีหลักฐานตราสารการโอนหุ้นในบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด มาแสดงให้เห็นว่าผู้ถูกร้องได้โอนหุ้นให้นางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ ในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ หุ้นดังกล่าวเป็นหุ้นชนิดระบุชื่อ ซึ่งการโอนหุ้นชนิดระบุชื่อ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๒๙ บัญญัติว่า “อันว่าหุ้นนั้นย่อมโอนกันได้โดยมิต้องได้รับความยินยอมของบริษัท เว้นแต่เมื่อเป็นหุ้นชนิดระบุชื่อลงในใบหุ้น ซึ่งมีข้อบังคับของบริษัทกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

การโอนหุ้นชนิดระบุชื่อลงในใบหุ้นนั้น ถ้ามิได้ทำเป็นหนังสือและลงลายมือชื่อของผู้โอนกับผู้รับโอน มีพยานคนหนึ่งเป็นอย่างน้อยลงชื่อรับรองลายมือชื่อ นั้น ๆ ด้วยแล้ว ท่านว่าเป็นโมฆะ อนึ่ง ตราสารอันนั้นต้องแถลงเลขหมายของหุ้นซึ่งโอนกันนั้นด้วย

การโอนเช่นนี้จะนำมาใช้แก่บริษัท หรือบุคคลภายนอกไม่ได้ จนกว่าจะได้จดทะเบียนการโอนทั้งชื่อและสำนักของผู้รับโอนนั้นลงในทะเบียนผู้ถือหุ้น”

จากบทบัญญัติดังกล่าว ได้กำหนดรูปแบบการโอนหุ้นชนิดระบุชื่อที่ต้องทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้โอนและผู้รับโอน และมีพยานลงชื่อรับรองอย่างน้อยหนึ่งคน โดยข้อบังคับของบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ก็ได้กำหนดเรื่องการโอนหุ้นไว้เป็นอย่างอื่นอันแตกต่างจากประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๒๙ และผู้ถูกร้องได้ทำตราสารโอนหุ้นของบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ฉบับลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ โดยผู้ถูกร้องซึ่งเป็นผู้โอน และนางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ ผู้รับโอนลงลายมือชื่อในตราสารโอนหุ้น และนางสาวลาวัลย์ จันทร์เกษม กับนางสาวกานต์ฐิตา อ่วมงามขำ

ลงลายมือชื่อเป็นพยานในตราสารโอนหุ้น การโอนหุ้นบริษัท วี-ลัก มีเดีย จำกัด ดังกล่าว ซึ่งเป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๒๙ จึงฟังได้ว่าผู้ถูกร้องได้โอนหุ้นให้แก่นางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ ไปโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว ประกอบกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๔๑ บัญญัติว่า “สมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นนั้น ท่านให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นพยานหลักฐานอันถูกต้องในข้อกระทงความบรรดาที่กฎหมายบังคับ หรือให้อำนาจให้เอาลงในทะเบียนนั้น” เมื่อปรากฏรายละเอียดการโอนหุ้นในสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นบริษัท วี-ลัก มีเดีย จำกัด ว่า ผู้ถูกร้องรับโอนหุ้นมาจากนางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๘ จำนวน ๖๗๕,๐๐๐ หุ้น เลขหมายหุ้น ๑๓๕๐๐๐๑-๒๐๒๕๐๐๐ และผู้ถูกร้องโอนหุ้นเลขหมายดังกล่าวให้แก่นางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ การโอนเช่นนี้จึงนำมาใช้แก่บริษัทหรือบุคคลภายนอกได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๒๙ วรรคสาม

สำหรับการชำระราคาหุ้นนั้น ข้อเท็จจริงรับฟังจากนางสาวลาวัลย์ จันทร์เกษม และนางสาวกานต์ฐิตา อ่วมงามขำ ว่า ในเย็นวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ มีการนัดหมายทำการโอนหุ้นของผู้ถูกร้องกว่า ๑๐ บริษัท เพื่อเตรียมสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยการชำระราคาหุ้นในวันนั้น มีทั้งการชำระด้วยเงินสด ด้วยเช็ค และด้วยการทำข้อตกลงชำระราคาหุ้นภายใน ๖ เดือน สำหรับบริษัทในเครือไทยซัมมิท เพื่อให้ไม่มีปัญหาในการบริหารกระแสเงินสดเพราะราคาหุ้นเป็นจำนวนเงินสูงมาก ส่วนการชำระราคาหุ้นของบริษัท วี-ลัก มีเดีย จำกัด นั้น นางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ ได้ชำระด้วยเช็คส่วนตัว เป็นจำนวนเงิน ๖,๗๕๐,๐๐๐ บาท โดยปรากฏข้อเท็จจริงว่า นางวิพรรณ จึงรุ่งเรืองกิจ ภริยาผู้ถูกร้อง ได้นำเช็คไปเรียกเก็บเงินจากธนาคารในวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นระยะเวลาหลังจากวันที่ระบุในเช็คนานถึง ๑๒๘ วัน แต่ผู้ถูกร้องได้แสดงให้เห็นว่าเป็นไปตามปกติของภริยาของผู้ถูกร้องในการนำเช็คไปเรียกเก็บจากธนาคาร ประกอบกับในช่วงเดือนเมษายน ๒๕๖๒ ได้นำเช็คดังกล่าวไปแสดงต่อผู้ร้องเพื่อเป็นพยานหลักฐานในคดี และนำเช็คไปเรียกเก็บเงินภายหลังจากที่ได้รับกลับคืนมาจากนายควม จึงฟังได้ว่ามีการชำระราคาหุ้นแล้ว

ในประเด็นเกี่ยวกับการแจ้งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ. ๕) นั้น ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า เมื่อมีการโอนหุ้นในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ไม่มีการแจ้งต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เนื่องจากกฎหมายไม่ได้กำหนดให้แจ้งทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงผู้ถือหุ้น โดยกำหนดให้แจ้งอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง พร้อมกับการนำส่งงบการเงินภายหลังการประชุมใหญ่สามัญผู้ถือหุ้นซึ่งต้องประชุมภายใน ๔ เดือนหลังจากสิ้นปีบัญชี โดยต้องยื่นสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ. ๕) ภายใน ๑๕ วัน หลังจากประชุมสามัญผู้ถือหุ้น จึงไม่จำเป็นต้องแจ้งการเปลี่ยนแปลงผู้ถือหุ้นในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒

โดยทันที ประกอบกับในช่วงนั้นไม่มีพนักงานที่จะดำเนินการแจ้งต่อนายทะเบียน เนื่องจากได้เลิกจ้างพนักงานไปหมดแล้ว เพื่อเตรียมเลิกบริษัทเพราะประสบปัญหาการขาดทุน ส่วนการดำเนินการแจ้งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ. ๕) เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ นั้น เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงกรรมการบริษัทเมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ จึงอยู่ในเงื่อนไขของกฎหมายที่ต้องแจ้งต่อนายทะเบียนภายใน ๑๔ วัน นับแต่วันที่ที่มีการเปลี่ยนแปลง ประกอบกับในช่วงระยะเวลาที่ต้องแจ้งต่อนายทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๕๗ อยู่แล้ว จึงได้ดำเนินการแจ้งไปในคราวเดียวกัน เมื่อกฎหมายไม่ได้กำหนดให้การเปลี่ยนแปลงผู้ถือหุ้นเมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ เป็นกรณีที่ต้องแจ้งเปลี่ยนแปลงต่อนายทะเบียนในทันที ประกอบกับไม่มีหลักฐานอื่นของฝ่ายผู้ร้องที่มีเหตุผลกว่ามาหักล้าง จึงต้องรับฟังการแจ้งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ. ๕) ของบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ได้ดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว ทำให้ฟังได้ว่าผู้ถูกร้องได้โอนหุ้นบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ให้แก่นางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ ในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ แล้ว ดังนั้นผู้ถูกร้องจึงไม่เป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทที่ประกอบกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ ในขณะที่ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ซึ่งเป็นลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๓) ทำให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องไม่สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) แต่อย่างใด

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีความเห็นว่าสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของนายธนธร จึงรุ่งเรืองกิจ ผู้ถูกร้อง ไม่สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓) และให้ยกเลิกคำสั่งที่ให้ผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตั้งแต่วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๔/๒๕๖๒

เรื่องพิจารณาที่ ๑๐/๒๕๖๒

วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๒

ประเด็นวินิจฉัย

สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓) หรือไม่ และนับแต่เมื่อใด

ความเห็น

รัฐธรรมนูญได้กำหนดเหตุแห่งการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไว้ในมาตรา ๑๐๑ ซึ่งบัญญัติว่า “สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง เมื่อ ... (๖) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙๘” ซึ่งมาตรา ๙๘ บัญญัติว่า “บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ... (๓) เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ” จากบทบัญญัติดังกล่าวเห็นได้ว่า รัฐธรรมนูญได้กำหนดลักษณะต้องห้ามของผู้ที่จะเข้าดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รวมถึงได้นำลักษณะต้องห้ามดังกล่าวมากำหนดเป็นเหตุอันทำให้สมาชิกภาพของผู้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นสิ้นสุดลงด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชน อาศัยความได้เปรียบจากการเป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์หรือเป็นโทษแก่บุคคลใดเพื่อประโยชน์ในทางการเมือง และเพื่อเป็นการป้องกันการใช้อำนาจครอบงำสื่อมวลชนอันจะทำให้สื่อมวลชนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเป็นกลาง

ข้อเท็จจริงในคดีปรากฏว่า เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๒ ได้มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป พ.ศ. ๒๕๖๒ และวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๒ ได้มีประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง กำหนดวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร วันรับสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและสถานที่ที่พรรคการเมืองจะส่งบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ โดยกำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไปในวันอาทิตย์ที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ และกำหนดให้พรรคการเมือง

ที่ประสงค์จะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อยื่นบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตั้งแต่วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ถึงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ โดยพรรคอนาคตใหม่ได้ยื่นบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ซึ่งมีรายชื่อของผู้ถูกร้องอยู่ในลำดับที่ ๑ ต่อมาวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ผู้ร้องได้มีประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ประกาศรายชื่อของผู้ถูกร้องเป็นผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ทั้งนี้ ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ถูกร้องถือหุ้นในบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด เดิมชื่อ บริษัท โซลิต มีเดีย (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งมีวัตถุประสงค์ปรากฏตามหนังสือบริคณห์สนธิ ข้อ ๒๓ ระบุว่าประกอบกิจการออกหนังสือพิมพ์ โรงพิมพ์ รับพิมพ์หนังสือ พิมพ์หนังสือจำหน่าย และข้อ ๒๕ ระบุว่า ประกอบกิจการโฆษณาด้วยสื่อการโฆษณาทุกอย่าง เช่น โฆษณาในหนังสือพิมพ์ แผ่นป้ายโฆษณา สิ่งพิมพ์ ใบปลิว กระจายเสียงผ่านสื่อทางวิทยุ โทรทัศน์ โทรเลข เคเบิลทีวี โทรสาร การสื่อสารด้วยระบบดาวเทียม และสื่ออื่นใด โดยในแบบแสดงรายการเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจของบริษัท (แบบ สสข.๑) ซึ่งยื่นในการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท ระบุว่า ประกอบกิจการออกหนังสือพิมพ์ โรงพิมพ์ รับพิมพ์หนังสือ พิมพ์หนังสือจำหน่าย และในแบบนำเสนองบการเงิน (แบบ ส.บข.๓) ซึ่งนำเสนอต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้าในรอบปี ๒๕๕๙ ถึงรอบปี ๒๕๖๑ แจ้งว่ามีรายได้จากการให้บริการโฆษณา โดยผู้ถูกร้องถือหุ้นเป็นจำนวน ๖๗๕,๐๐๐ หุ้น เลขหมายของหุ้น ตั้งแต่หมายเลข ๑๓๕๐๐๐๑ ถึงหมายเลข ๒๐๒๕๐๐๐ ลงทะเบียนเป็นผู้ถือหุ้นวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๕ โดยรับโอนหุ้นมาจากนางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ มารดาของผู้ถูกร้อง ปรากฏตามสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕) ณ วันประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๕ ที่ได้นำเสนอต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้าเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๕ หลังจากนั้น ผู้ถูกร้องคงถือหุ้นดังกล่าวเรื่อยมาดังปรากฏตามสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕) ณ วันประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี ๒๕๕๘ ถึงปี ๒๕๖๑ ที่ได้นำเสนอต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ต่อมาวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ได้นำส่งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕) ซึ่งคัดจากสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้าเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐาน โดยไม่ปรากฏชื่อผู้ถูกร้องเป็นผู้ถือหุ้นหมายเลขหุ้นดังกล่าว แต่ปรากฏชื่อนางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ เป็นผู้ถือหุ้นหมายเลขหุ้นดังกล่าว โดยลงทะเบียนเป็นผู้ถือหุ้นเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ต่อมาในวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๒ จึงได้มีการจดทะเบียนเลิกบริษัท โดยมีนางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ กรรมการของบริษัท เป็นผู้ชำระบัญชี

ในการวินิจฉัยประเด็นแห่งคดี มีข้อที่ต้องพิจารณาก่อนว่า บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด นั้น ประกอบกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชน หรือไม่ เห็นว่า เมื่อพิจารณาวัตถุประสงค์ของบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ตามที่ปรากฏในหนังสือบริคณห์สนธิ ข้อ ๒๓ และข้อ ๒๕ แบบแสดงรายการเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจของบริษัท (แบบ สสข.๑) ที่ได้ยื่นในการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๑ และแบบนำส่งงบการเงิน (แบบ ส.บข.๓) ที่ได้นำส่งต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ซึ่งระบุว่า บริษัทมีรายได้จากการขายนิตยสาร และการให้บริการโฆษณา ประกอบกับคำเบิกความของผู้ถูกร้อง นางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ และนางรวิพรรณ จึงรุ่งเรืองกิจ ซึ่งเบิกความว่าบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ได้ประกอบธุรกิจผลิตนิตยสาร อีกทั้งยังปรากฏหลักฐานว่าบริษัท โซลิต มีเดีย (ประเทศไทย) จำกัด ได้ยื่นจดทะเบียนการพิมพ์ ตามพระราชบัญญัติจดทะเบียนการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๑ ตามหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนการพิมพ์ เลขทะเบียนที่ สสข ๓/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๑ และ เลขทะเบียนที่ สสข ๒๒๘/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ โดยปรากฏชื่อบริษัท โซลิต มีเดีย (ประเทศไทย) จำกัด เป็นเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ ซึ่งตามพระราชบัญญัติจดทะเบียนการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔ ได้ให้นิยามคำว่า “หนังสือพิมพ์” หมายความว่า สิ่งพิมพ์ซึ่งมีชื่อจำหน้า เช่นเดียวกัน และออกหรือเจตนาจะออกตามลำดับเรื่อยไป มีกำหนดระยะเวลาหรือไม่ก็ตาม มีข้อความต่อเนื่องกันหรือไม่ก็ตาม ทั้งนี้ ให้หมายความรวมถึงนิตยสาร วารสาร สิ่งพิมพ์ที่เรียกชื่ออย่างอื่นทำนองเดียวกัน แม้ผู้ถูกร้องจะอ้างว่าบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด เลิกผลิตนิตยสารที่ได้จดทะเบียนการพิมพ์ไว้แล้ว แต่เมื่อไม่ปรากฏว่ามีการยื่นแจ้งเลิกเป็นเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติจดทะเบียนการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๘ บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ย่อมมีสิทธิในการผลิตนิตยสารหรือหนังสือพิมพ์ที่ได้จดทะเบียนการพิมพ์ไว้ได้อีกตลอดเวลาจนกระทั่งได้มีการจดทะเบียนเลิกบริษัทในวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๒ ดังนั้น บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด จึงเป็นกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๓) อยู่ในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่พรรคอนาคตใหม่ ยื่นบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อต่อผู้ร้อง

มีข้อที่ต้องพิจารณาต่อไปว่า ผู้ถูกร้องเป็นผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอันเป็นลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๓) หรือไม่ เห็นว่า จากพยานเอกสารที่ได้จากการไต่สวน ได้แก่ สำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕) ซึ่งบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ได้นำส่งต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๘ และเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ถูกร้องถือหุ้นในบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด จำนวน ๖๗๕,๐๐๐ หุ้น เลขหมายของหุ้น ตั้งแต่หมายเลข ๑๓๕๐๐๐๑ ถึงหมายเลข ๒๐๒๕๐๐๐

ลงทะเบียนเป็นผู้ถือหุ้นวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๘ โดยรับโอนหุ้นมาจากนางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ หลังจากนั้นผู้ถูกร้องคงถือหุ้นดังกล่าวเรื่อยมา จนกระทั่งวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ได้มีการโอนหุ้นหมายเลขดังกล่าวให้กับนางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ ซึ่งผู้ถูกร้องชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาว่าตนได้โอนหุ้นของบริษัทดังกล่าวให้แก่นางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ ตั้งแต่วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ โดยมีลายมือชื่อของพยานสองคน คือ นางสาวลาวัลย์ จันทร์เกษม และนางสาวกานต์จิตา อ่วมงามขำ ตามตราสารโอนหุ้นเอกสารหมายเลข ๓ ๒๖/๒ โดยมีการชำระค่าหุ้นดังกล่าวปรากฏตามสำเนาเช็คของธนาคารกรุงศรีอยุธยา เลขที่ H ๑๑๓๐๙๙๕๕๙ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ส่งจ่ายชื่อผู้ถูกร้อง เป็นจำนวนเงิน ๖,๗๕๐,๐๐๐ บาท เมื่อการโอนหุ้นระหว่างผู้ถูกร้องและนางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ ได้ทำโดยถูกต้องตามแบบที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์กำหนดไว้ในมาตรา ๑๑๒๙ วรรคสอง ที่บัญญัติว่า “การโอนหุ้นชนิดระบุชื่อลงในใบหุ้นนั้น ถ้ามิได้ทำเป็นหนังสือและลงลายมือชื่อของผู้โอนกับผู้รับโอน มีพยานคนหนึ่งเป็นอย่างน้อยลงชื่อรับรองลายมือชื่อ นั้น ๆ ด้วยแล้ว ท่านว่าเป็นโมฆะ อนึ่งตราสารอันนั้นต้อง แดงเลขหมายของหุ้นซึ่งโอนกันนั้นด้วย” ดังนั้น การโอนดังกล่าวจึงสมบูรณ์ตามกฎหมาย อย่างไรก็ตาม แม้ตราสารโอนหุ้นจะได้ระบุว่าจะทำขึ้นในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ อันเป็นวันก่อนวันที่พรรคอนาคตใหม่ ได้ส่งบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อต่อผู้ร้องก็ตาม แต่จากการรับฟังพยานหลักฐานจากคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา การไต่สวน และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง เมื่อพิจารณาแล้ว ยังไม่มีน้ำหนักเพียงพอที่จะทำให้รับฟังได้ว่าวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ เป็นวันที่ผู้ถูกร้องได้โอนหุ้นของบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ให้แก่นางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ ดังนี้

๑. กรณีการเปลี่ยนแปลงรายชื่อผู้ถือหุ้นของบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ตั้งแต่เริ่มก่อตั้งบริษัท จะมีหนังสือนำเสนอบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕) ต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้าทุกครั้ง แต่ข้อที่ผู้ถูกร้องกล่าวอ้างว่าได้มีการโอนหุ้นทั้งหมดของผู้ถูกร้องให้แก่นางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ ในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ กลับไม่มีการส่งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นที่มีการเปลี่ยนแปลงต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ทั้งที่เป็นเรื่องสำคัญเนื่องจากปรากฏจากคำเบิกความของผู้ถูกร้องว่า เมื่อผู้ถูกร้องตัดสินใจจะทำงานด้านการเมืองก็ได้มีการประชุมสมาชิกในครอบครัวหลายครั้งเพื่อปรึกษาเรื่องการจัดการระบบการถือหุ้นในบริษัทต่าง ๆ ของผู้ถูกร้องและคนในครอบครัวใหม่ ดังนั้น จึงเป็นเรื่องผิดปกติวิสัยในการดำเนินการเพื่อให้เรื่องการโอนหุ้นดังกล่าวเป็นไปโดยเรียบร้อยและปรากฏอยู่ในเอกสารราชการสามารถใช้เป็นหลักฐานอันมีน้ำหนักรับฟังได้ มิใช่เป็นเพียงเอกสารที่สร้างขึ้นเป็นการภายในที่บริษัทสามารถจัดทำขึ้นได้เองในภายหลัง ซึ่งหากมีการตรวจสอบข้อมูลการเปลี่ยนแปลงรายชื่อผู้ถือหุ้นแล้วย่อมเชื่อได้ว่าผู้ถูกร้องได้โอนหุ้นให้แก่นางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ ในวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ตามสำเนาบัญชีรายชื่อ

ผู้ถือหุ้นที่บริษัทได้นำส่งต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า อันเป็นเอกสารมหาชนซึ่งให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นของแท้จริงและถูกต้อง เมื่อผู้ถูกร้องได้ตัดสินใจเข้ามาทำงานด้านการเมือง การจัดการธุรกิจของผู้ถูกร้อง จึงควรยึดมั่นในความโปร่งใสและตรวจสอบได้ อันเป็นมาตรฐานจริยธรรมทั่วไปที่บุคคลสาธารณะพึงมี และแม้ผู้ถูกร้องได้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาว่า บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ได้เลิกจ้างพนักงานบริษัทไปแล้วทั้งหมดตั้งแต่วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ จึงไม่มีพนักงานที่คอยดำเนินการติดตามจัดการเอกสารทางทะเบียนดังเช่นตลอดระยะเวลา ๑๐ ปีที่ผ่านมา และคำเบิกความของนางสาวลาวัลย์ จันทร์เกษม ได้ความว่า การที่ไม่ส่งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕) ต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เนื่องจาก การโอนหุ้นในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ เป็นการโอนหุ้นภายในครอบครัวจึงรุ่งเรืองกิจ จึงมิได้มีการจัดทำทันที และบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ได้มีการปลดพนักงานออกตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ จึงไม่มีหน่วยงานจะมารับผิดชอบงานที่จะแจกจ่ายจากตนไปดำเนินการต่อ ซึ่งขัดแย้งกับคำเบิกความของนางสาวลาวัลย์ จันทร์เกษม ที่ว่าตนสามารถทำได้ ถ้ามีคำสั่งให้ทำ ประกอบกับการนำส่งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕) สามารถมอบหมายให้บุคคลอื่นไปดำเนินการแทน รวมทั้งสามารถนำส่งผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้ อีกทั้งนางสาวลาวัลย์ จันทร์เกษม ยังเป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลประสานงานเรื่องการโอนหุ้นของผู้ถูกร้อง มีส่วนเกี่ยวข้องตั้งแต่จัดเตรียมเอกสารต่าง ๆ ตลอดจนจัดแจ้งการโอนนั้นลงในสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้น ทั้งของบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด รวมถึงบริษัทอื่น โดยมีความเข้าใจเกี่ยวกับการแจ้งบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕) ต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เป็นอย่างดี เพราะตนมีหน้าที่ดูแลเรื่องดังกล่าวของบริษัท ไทยซัมมิท โอโตพาร์ท อินดัสตรี จำกัด จึงอยู่ในวิสัยที่จะดำเนินการเสียให้เสร็จสิ้นกระบวนการงาน นอกจากนี้ การนำส่งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕) ต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า แม้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๓๙ จะมิได้กำหนดให้ต้องนำส่งในทันทีที่มีการโอนหุ้น โดยกำหนดเพียงให้ต้องนำส่งอย่างน้อยปีละครั้ง และมีให้ช้ากว่าวันที่สิบสี่นับแต่การประชุมสามัญก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติที่ผ่านมาบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด มีการนำส่งภายในระยะเวลาใกล้เคียงกับวันที่มีการโอนหุ้น แม้เป็นเวลาใกล้เคียงกับวันประชุมสามัญผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาอนุมัติงบการเงินก็ตาม ก็หาได้นำส่งไปในคราวเดียวกันพร้อมงบการเงินไม่ ดังนั้น การที่ไม่มีการนำส่งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นภายในเวลาที่ใกล้เคียงกับวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกร้องกล่าวอ้างว่ามีการโอนหุ้นดังกล่าว แต่กลับมีการนำส่งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕) ต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้าเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ โดยปรากฏว่าหมายเลขหุ้นของผู้ถูกร้องได้มีการโอนไปยังนางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ ซึ่งได้ลงทะเบียนเป็นผู้ถือหุ้นในวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ จึงเป็นกรณีอันผิดปกตวิสัยแตกต่างจากทางปฏิบัติของบริษัท ดังนั้น กรณีจึงไม่อาจอ้างวันที่

๘ มกราคม ๒๕๖๒ ตามที่ลงในตราสารโอนหุ้นเป็นวันที่มีการโอนหุ้นได้ แม้จะได้มีการจดทะเบียนวันที่ ลงทะเบียนการโอนลงในสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นของบริษัท ซึ่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๔๑ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นพยานหลักฐานอันถูกต้องในข้อกระทงความบรรดาที่กฎหมายบังคับ หรือให้อำนาจ ให้เอาลงในสมุดทะเบียนนั้นก็ตาม แต่ก็มีใช้ข้อสันนิษฐานเด็ดขาด จึงอาจนำสืบพยานหลักฐานอื่น เพื่อหักล้างข้อสันนิษฐานดังกล่าวได้ ข้อเท็จจริงจึงเชื่อได้ว่าวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ เป็นวันที่ผู้ถูกร้อง ได้โอนหุ้นของบริษัท วี-ลัก มีเดีย จำกัด ที่ผู้ถูกร้องมีอยู่ทั้งหมดจำนวน ๖๗๕,๐๐๐ หุ้น เลขหมายของหุ้น ตั้งแต่หมายเลข ๑๓๕๐๐๐๑ ถึงหมายเลข ๒๐๒๕๐๐๐ ให้แก่นางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ

๒. กรณีการจ่ายค่าตอบแทนการโอนหุ้น จากพยานเอกสารปรากฏว่า นางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ ได้ส่งจ่ายเช็คของธนาคารกรุงศรีอยุธยา เลขที่ H ๑๑๓๐๙๙๕๙ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ จำนวนเงิน ๖,๗๕๐,๐๐๐ บาท เพื่อชำระค่าหุ้นให้แก่ผู้ถูกร้อง ต่อมานางรวิพรรณ จึงรุ่งเรืองกิจ ภริยาของผู้ถูกร้องได้นำเช็คฉบับดังกล่าวไปเข้าบัญชีที่ธนาคารกรุงศรีอยุธยา สาขาเมกาบางนา เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นเวลาหลังจากออกเช็คถึงสี่เดือนกว่าและเป็นเวลาหลังจากที่ผู้ร้อง ได้แจ้งข้อกล่าวหาแก่ผู้ถูกร้องแล้ว แม้นางรวิพรรณ จึงรุ่งเรืองกิจ จะเบิกความว่าเหตุผลที่นำเช็คไปเข้าบัญชี ล่าช้าเนื่องจากตนต้องเป็นผู้ทำธุรกรรมการเงินกับธนาคารด้วยตนเอง ระหว่างนั้นเพิ่งคลอดบุตรและบุตร ยังเล็กจึงไม่ได้ออกไปไหน อีกทั้งเมื่อผู้ร้องตรวจสอบกรณีการโอนหุ้นดังกล่าวของผู้ถูกร้อง ทีมทนายความ ได้นำเช็คดังกล่าวไปใช้ชี้แจงต่อผู้ร้องนั้น เห็นว่า หากวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ เป็นวันออกเช็ค ที่ถูกต้องแท้จริง นางรวิพรรณ จึงรุ่งเรืองกิจ ย่อมนำเช็คไปเข้าบัญชีได้ตลอดเวลา หรืออย่างช้าที่สุด ก่อนมอบเช็คฉบับดังกล่าวให้ทีมทนายความเพื่อนำไปชี้แจงต่อผู้ร้องก็ควรจะได้นำเช็คนั้นไปเข้าบัญชี เสียก่อน หรือมิฉะนั้นก็อาจใช้สำเนาเช็คหรือเอกสารการรับรองจากธนาคารแทนได้ และยังปรากฏว่า นางรวิพรรณ จึงรุ่งเรืองกิจ ยังคงปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการของบริษัท วี-ลัก มีเดีย จำกัด ดังจะเห็นได้จากการแจ้งการเปลี่ยนแปลงข้อเท็จจริงนายจ้าง เกี่ยวกับการหยุดกิจการชั่วคราวและเลิกจ้าง พนักงาน เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒ ต่อสำนักงานประกันสังคม อีกทั้งเอกสารหลักฐานต้นขั้วเช็ค ของนางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ ปรากฏว่ามีการส่งจ่ายเช็คฉบับก่อนหน้านี้ คือ วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ จึงไม่อาจพิสูจน์ได้ว่ามีการลงวันที่ในเช็คย้อนหลังหรือไม่ และแม้ว่านางรวิพรรณ จึงรุ่งเรืองกิจ จะอ้างว่า เช็คดังกล่าวเป็นเช็คที่ส่งจ่ายโดยมารดาของผู้ถูกร้องก็ตาม แต่การเก็บเช็คไว้นานจนล่วงเลยไปสี่เดือนกว่า ทั้งที่ตามพยานเอกสารใบฝากเช็คเข้าบัญชีของผู้ถูกร้องในกรณีอื่น ๆ ปรากฏว่านางรวิพรรณ จึงรุ่งเรืองกิจ มีการนำเช็คเข้าบัญชีภายในเวลาหนึ่งเดือนกว่าหรือสามเดือนกว่าเป็นอย่างช้า ดังนั้น ย่อมเป็นเรื่อง ผิดปกติวิสัยของวิญญูชนทั่วไป โดยเฉพาะผู้ประกอบการค้าที่ต้องการเงินสดมาหมุนเวียน ดังนั้น

เช็คฉบับดังกล่าวจึงยังไม่มีน้ำหนักพอที่จะรับฟังประกอบได้ว่าการโอนหุ้นกันจริงในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒

๓. กรณีการโอนหุ้นที่นางสมพร จรุงเรืองกิจ ได้โอนหุ้นของบริษัท วี-ลัก มีเดีย จำกัด ในวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒ จำนวน ๖๗๕,๐๐๐ หุ้น เลขหมายของหุ้น ตั้งแต่หมายเลข ๑๓๕๐๐๐๑ ถึงหมายเลข ๒๐๒๕๐๐๐ ซึ่งเป็นหุ้นหมายเลขเดิมของผู้ถูกร้องให้แก่นายทวิ จรุงสถิตพงศ์ หลานชายของนางสมพร จรุงเรืองกิจ และต่อมาวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ นายทวิ จรุงสถิตพงศ์ ได้โอนหุ้นหมายเลขดังกล่าวกลับคืนไปยังนางสมพร จรุงเรืองกิจ นั้น เห็นว่า การโอนหุ้นให้และการโอนหุ้นคืนดังกล่าวนั้นย่อมเป็นการผิดวิสัยในเมื่อบริษัท วี-ลัก มีเดีย จำกัด ได้ประสบภาวะขาดทุนจนต้องเลิกจ้างพนักงานเพื่อจะเลิกบริษัท ดังนั้น จึงหาความจำเป็นต้องโอนหุ้นไปให้นายทวิ จรุงสถิตพงศ์ เสียก่อน เพื่อจะเข้ามาทำการศึกษาเสนอแนวทางฟื้นฟูบริษัท อันเป็นการเพิ่มขึ้นตอนให้มีความยุ่งยากโดยไม่จำเป็น โดยในรายงานการประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ ของบริษัท ผู้ถือหุ้นอีก ๖ ราย ก็หาได้เข้าประชุมด้วยตนเอง แต่ได้มอบฉันทะให้ผู้ถือหุ้นรายหนึ่งเข้าร่วมประชุมแทน ทั้งที่ควรจะร่วมพิจารณาว่าจะเห็นชอบกับแนวทางในการฟื้นฟูบริษัทของนายทวิ จรุงสถิตพงศ์ หรือไม่ โดยมีการแจ้งให้ที่ประชุมทราบเรื่องการโอนหุ้นของผู้ถือหุ้น ๕ ราย รวมถึงรายนายทวิ จรุงสถิตพงศ์ ให้แก่นางสมพร จรุงเรืองกิจ ในวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ และแจ้งเรื่องดำเนินการปิดกิจการด้วย จึงน่าเชื่อได้ว่าการโอนหุ้นรายนายทวิ จรุงสถิตพงศ์ และการจัดทำรายงานการประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นดังกล่าวเป็นไปเพื่อให้เจือสมกับที่ปรากฏหลักฐานในสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕) ซึ่งบริษัท วี-ลัก มีเดีย จำกัด ได้นำส่งต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้าในวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ในข้อที่ว่านางสมพร จรุงเรืองกิจ รับโอนหุ้นจำนวน ๖๗๕,๐๐๐ หุ้น เลขหมายของหุ้น ตั้งแต่หมายเลข ๑๓๕๐๐๐๑ ถึงหมายเลข ๒๐๒๕๐๐๐ ซึ่งเดิมเป็นของผู้ถูกร้อง

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงจากพยานหลักฐานอันเป็นเรื่องภายในที่อยู่ในความรู้เห็นของผู้ถูกร้องและครอบครัวตลอดจนผู้ใกล้ชิดนั้นยังไม่มีน้ำหนักเพียงพอที่จะหักล้างพยานหลักฐานซึ่งเป็นเอกสารราชการหรือของบุคคลภายนอกที่ไม่มีส่วนได้เสียรู้เห็นในคดี เมื่อข้อเท็จจริงที่ได้จากพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องปรากฏว่า บริษัท วี-ลัก มีเดีย จำกัด นำส่งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕) ในวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ที่มีการระบุวันลงทะเบียนผู้ถือหุ้นว่า หุ้นหมายเลขที่ผู้ถูกร้องถือมีการโอนในวันดังกล่าว ซึ่งเป็นวันหลังจากที่พรรคอนาคตใหม่ยื่นบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อต่อผู้ร้องในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ อันสอดคล้องกับ

ที่พยานเบิกความว่าในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ นางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ และผู้ถูกร้องโอนหุ้นบริษัท ที่อยู่ใครือหลายบริษัท เพื่อเตรียมให้ผู้ถูกร้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน การที่ผู้ถูกร้อง อ้างว่าในวันดังกล่าวมีการโอนหุ้นของบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด รวมอยู่ด้วย เนื่องจากกลุ่มบุคคล ที่เกี่ยวข้องกับตราสารโอนหุ้นนั้นเป็นบุคคลกลุ่มเดียวกัน การอ้างว่ามีการโอนหุ้นในวันดังกล่าว เป็นไปเพื่อให้เจือสมกับที่ผู้ถูกร้องชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ข้อเท็จจริงจึงเชื่อได้ว่าวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ เป็นวันที่ผู้ถูกร้องได้โอนหุ้นของบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด รวม ๖๗๕,๐๐๐ หุ้น ให้แก่นางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ ดังนั้น จึงฟังได้ว่าผู้ถูกร้องเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ซึ่งประกอบกิจการ หนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอยู่ในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่พรรคอนาคตใหม่ยื่นบัญชี รายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อต่อผู้ร้อง อันเป็นลักษณะต้องห้าม มิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๓) จึงเป็นเหตุให้ สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓)

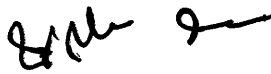
ประเด็นที่ต้องพิจารณาต่อไปมีว่า เมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้อง สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓) แล้ว สมาชิกภาพของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงนับแต่เมื่อใด

เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อได้รับเรื่องไว้พิจารณา หากปรากฏ เหตุอันควรสงสัยว่าสมาชิกผู้ถูกร้องมีกรณีตามที่ถูกร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้สมาชิกผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติ หน้าที่จนกว่าศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัยและเมื่อศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยแล้ว ให้ศาลรัฐธรรมนูญ แจ้งคำวินิจฉัยนั้นไปยังประธานแห่งสภาที่ได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่ง ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า สมาชิกภาพของสมาชิกผู้ถูกร้องสิ้นสุดลง ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่หยุดปฏิบัติหน้าที่ แต่ไม่กระทบ ต่อกิจการที่ผู้นั้นได้กระทำไปก่อนพ้นจากตำแหน่ง” เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัย ดังนั้น สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องจึงสิ้นสุดลงและพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่หยุดปฏิบัติ หน้าที่ คือ วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงทำให้ตำแหน่ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของพรรคอนาคตใหม่ว่างลง รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๕ วรรคหนึ่ง (๒) บัญญัติให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรประกาศให้ผู้มีชื่ออยู่ในลำดับถัดไปในบัญชีรายชื่อ ของพรรคอนาคตใหม่นั้นเลื่อนขึ้นมาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทนตำแหน่งที่ว่าง โดยต้องประกาศ

ในราชกิจจานุเบกษาภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ตำแหน่งนั้นว่างลง ซึ่งการว่างลงของตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นเป็นการพิจารณาโดยมุ่งหมายในข้อที่จะต้องดำเนินการเพื่อให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่างต่อไป จึงต้องพิจารณาถึงความเพียงพอของกรอบระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้คำวินิจฉัยของศาลมีผลในวันอ่าน จึงให้ถือว่าตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของพรรคอนาคตใหม่ว่างลงในวันที่ศาลรัฐธรรมนูญอ่านคำวินิจฉัยให้แก่คู่กรณีฟังโดยชอบ คือ วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ นี้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓) และให้พ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๘๒ วรรคสอง คือ วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ โดยถือว่าตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของพรรคอนาคตใหม่ว่างลงในวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๖ วรรคหนึ่ง

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายบุญส่ง กุลบุปผา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๔/๒๕๖๒

เรื่องพิจารณาที่ ๑๐/๒๕๖๒

วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๒

ประเด็นวินิจฉัย

สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓) หรือไม่ และนับแต่เมื่อใด

ความเห็น

สืบเนื่องจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ร้อง ได้ตรวจสอบคุณสมบัติของนายธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ ผู้ถูกร้อง หลังจากการเลือกตั้งทั่วไปในวันอาทิตย์ที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ แล้วพบว่าผู้ถูกร้องซึ่งถือหุ้นอยู่ในบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด จำนวน ๖๗๕,๐๐๐ หุ้น เลขหมายของหุ้นตั้งแต่หมายเลข ๑๓๕๐๐๐๑ ถึงหมายเลข ๒๐๒๕๐๐๐ ซึ่งบริษัทฯ ดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ประกอบกิจการหนังสือพิมพ์และสื่อมวลชนใดๆ ตามแบบนำเสนอการเงิน (แบบ ส.บข. ๓) ที่ยื่นต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ระบุว่าบริษัทฯ มีรายได้จากการผลิตสื่อ โดยผู้ถูกร้องถือหุ้นจำนวนดังกล่าวตั้งแต่วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๘ เรื่อยมา จนกระทั่งเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ผู้ถูกร้องได้โอนหุ้นจำนวนดังกล่าวให้แก่นางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ ผู้ร้องเห็นว่าผู้ถูกร้องยังคงเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ซึ่งประกอบกิจการหนังสือพิมพ์ หรือสื่อมวลชนใดๆ ในวันสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ซึ่งผู้ถูกร้อง ได้ยื่นสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อพรรคอนาคตใหม่ต่อผู้ร้องในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ มีรายชื่อของผู้ถูกร้องอยู่ในลำดับที่ ๑ จึงเป็นเหตุให้ผู้ถูกร้องเป็นบุคคลผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นเหตุให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓) และส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย

นายธนาธรฯ ผู้ถูกร้องได้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาพร้อมเอกสารประกอบต่อศาลรัฐธรรมนูญด้วยความโดยสรุปดังนี้ ในประการแรก คัดค้านว่าผู้ร้องไม่มีอำนาจยื่นคำร้องดังกล่าวนี้เพราะการสอบสวนของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ร้อง กระทำไปโดยไม่ชอบ ไม่เปิดโอกาสให้ผู้ถูกร้องได้นำพยานหลักฐาน

เข้าชี้แจงให้เสร็จสิ้นเสียก่อนจึงเป็นการฟ้องคดีโดยไม่สุจริตและกลั่นแกล้งผู้ถูกร้องในทางการเมือง ประการที่สอง บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ไม่ได้ประกอบกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชน โดยเลิกกิจการ และเลิกจ้างพนักงานทั้งหมดของบริษัทจำนวน ๑๔๕ คนไปแล้วตั้งแต่วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ และจดแจ้งการหยุดกิจการชั่วคราวต่อสำนักงานประกันสังคม วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒ และไม่ได้กลับมาผลิตอีกเลย และประการที่สาม ผู้ถูกร้องได้โอนหุ้นของบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด จำนวน ๖๗๕,๐๐๐ หุ้น ตั้งแต่วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๘ เรื่อยมาจนกระทั่งวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ผู้ถูกร้องได้ทำสัญญา โอนขายหุ้นดังกล่าวให้แก่นางสมพรฯ และนางสมพรฯ ได้จ่ายเงินค่าหุ้นเป็นเช็คธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ จำนวนเงิน ๖,๗๕๐,๐๐๐ บาท ให้แก่ผู้ถูกร้องไปในวันที่ โอนหุ้นกันดังกล่าวแล้ว และมีการลงรายการในเอกสารสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ ระบุว่ามีการ โอนหุ้นจำนวนดังกล่าวของผู้ถูกร้องในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ให้แก่นางสมพรฯ แล้ว แต่การแจ้ง เปลี่ยนแปลงการโอนหุ้นของบริษัทฯ ตามแบบ บอจ.๕ ที่ยื่นต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ กลับปรากฏหลักฐานการแจ้งเปลี่ยนแปลงหุ้นของผู้ถูกร้องเป็นของนางสมพรฯ เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ กรณีจึงมีปัญหาว่าโดยข้อเท็จจริงแล้วผู้ถูกร้องได้มีการโอนหุ้นของผู้ถูกร้องจำนวนดังกล่าว ไปให้นางสมพรฯ ตั้งแต่วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ จริงหรือไม่

ศาลไต่สวนข้อเท็จจริงโดยกำหนดประเด็นในการไต่สวนว่า นายธนาธรฯ ผู้ถูกร้อง ได้โอนหุ้น ของผู้ถูกร้องจำนวน ๖๗๕,๐๐๐ หุ้น ให้แก่นางสมพรฯ ในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ จริงหรือไม่ ข้อเท็จจริงเบื้องต้นฟังได้ยุติว่า บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๑ เดิมชื่อบริษัท โซลิต มีเดีย (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งต่อมาได้จดทะเบียนเปลี่ยนชื่อ เป็นบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด โดยมีวัตถุประสงค์ตามหนังสือบริคณห์สนธิว่าเป็นผู้ประกอบการ หนังสือพิมพ์และสื่อมวลชนใดๆ ซึ่งตามแบบนำส่งงบการเงิน (แบบ ส.บข.๓) ที่ยื่นต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ระบุว่าบริษัทมีรายได้จากการขายนิตยสารและการให้บริการโฆษณา ผู้ถูกร้อง เป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทดังกล่าว จำนวน ๖๗๕,๐๐๐ หุ้น เลขหมายของหุ้นตั้งแต่หมายเลข ๑๓๕๐๐๐๑ ถึงหมายเลข ๒๐๒๕๐๐๐ ให้แก่นางสมพรฯ โดยทำเป็นหนังสือตราโอนหุ้น และมีการชำระเงินค่าหุ้น ด้วยเช็คธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) จำนวนเงิน ๖,๗๕๐,๐๐๐ บาท ให้แก่ผู้ถูกร้องไปใน วันที่โอนหุ้นกันดังกล่าวแล้ว และมีการลงรายการในเอกสารสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ ระบุว่า มีการโอนหุ้นจำนวนดังกล่าวของผู้ถูกร้องในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ให้แก่นางสมพรฯ แล้ว แต่การ แจ้งเปลี่ยนแปลงการโอนหุ้นของบริษัทฯ ตามแบบ บอจ.๕ ที่ยื่นต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ กลับปรากฏหลักฐานการแจ้งเปลี่ยนแปลงหุ้นของผู้ถูกร้องเป็นของนางสมพรฯ เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม

๒๕๖๒ กรณีจึงมีปัญหาว่าโดยข้อเท็จจริงแล้วผู้ถูกร้องได้มีการโอนหุ้นของผู้ถูกร้องจำนวนดังกล่าวไปให้นางสมพรฯ ตั้งแต่วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ จริงหรือไม่

เห็นว่า เมื่อทางไตสวนไต่สวนไต่ความว่า หุ้นของผู้ถูกร้องดังกล่าวโอนให้แก่นางสมพรฯ ผู้เป็นมารดาของผู้ถูกร้องในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ และในวันเดียวกันนั้นนางสมพรฯ ก็ได้จ่ายค่าหุ้นจำนวนเงิน ๖,๗๕๐,๐๐๐ บาท เป็นเช็คธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ให้แก่ผู้ถูกร้องในวันเดียวกันกับวันที่มีการโอนหุ้นนั้น แต่ต่อมาในวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒ ก็ได้ความว่านางสมพรฯ ได้โอนหุ้นจำนวนดังกล่าวนี้ให้แก่นายทวี จรุงสถิตพงศ์ ซึ่งเป็นหลานของนางสมพรฯ และต่อมาในวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ บริษัทฯ ได้จัดประชุมใหญ่สามัญผู้ถือหุ้นก็ปรากฏจากรายงานการประชุมว่านายทวีฯ จะโอนหุ้นจำนวนดังกล่าวกลับคืนแก่นางสมพรฯ อีก จึงเห็นว่า กระบวนการโอนหุ้นสลับกันไปมาดังกล่าวนี้มีขั้นตอนส่อไปในทางเป็นพินิจ ล้วนแต่เป็นเหตุให้เกิดความสงสัยไม่น่าเชื่อในเมื่อผู้ถูกร้องโอนหุ้นดังกล่าวให้นางสมพรฯ ซึ่งเป็นมารดาที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดในฐานะมารดากับบุตรก็มีการจ่ายเงินค่าหุ้น แต่เมื่อนางสมพรฯ ได้รับหุ้นดังกล่าวแล้ว ได้โอนต่อให้นายทวีฯ ซึ่งเป็นหลานนางสมพรฯ กลับไม่คิดเงินค่าหุ้น เป็นการโอนหุ้นให้โดยเสนหาไม่มีค่าตอบแทน แม้นนางสมพรฯ ได้เบิกความในชั้นไต่สวนว่านายทวีฯ ซึ่งเป็นหลาน อยากเข้ามาทำงานด้านสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อช่วยแก้ปัญหาฟื้นฟูให้บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด เนื่องจากนายทวีฯ จบการศึกษาด้านนิเทศศาสตร์ มีความรู้พร้อมที่จะทำงานด้านสื่อและสิ่งพิมพ์ได้ก็ตาม แต่ก็เป็นการโอนหุ้นที่ส่อแสดงความผิดปกติ ในเมื่อหุ้นบริษัทฯ ยังมีมูลค่าที่นางสมพรฯ รับโอนมาจากผู้ถูกร้องซึ่งเป็นบุตรยังต้องจ่ายเงินค่าหุ้นให้แก่บุตร แต่นายทวีฯ ซึ่งเป็นหลานนางสมพรฯ กลับยกให้โดยเสนหาไม่มีค่าตอบแทนใด ๆ เลย และข้อเท็จจริงยังไต่ความต่อมา เมื่อนายทวีฯ รับโอนหุ้นจากนางสมพรฯ มาแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒ นายทวีฯ ได้โอนหุ้นคืนให้นางสมพรฯ ในวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นระยะเวลาที่นายทวีฯ ถือหุ้นอยู่เพียง ๒ เดือน เท่านั้น เนื่องจากนายทวีฯ อ้างว่าได้เข้าไปศึกษากิจการของบริษัทฯ แล้วเห็นว่าต้องใช้เงินลงทุนเพิ่มอีกหลายล้านบาทเพื่อให้เกิดสภาพคล่องในการเข้าไปฟื้นฟูกิจการบริษัท ซึ่งนางสมพรฯ เห็นว่าไม่คุ้มค่าที่จะลงทุนทำกิจการของบริษัทฯ อีกต่อไป จึงให้นายทวีฯ คืนหุ้นแก่นางสมพรฯ แม้นางสมพรฯ และนายทวีฯ ได้เบิกความสอดคล้องกันในข้อนี้ แต่ศาลเห็นว่ากระบวนการโอนหุ้นดังกล่าวเป็นพินิจขัดกับปกติวิสัยของนักลงทุนทั่วไปที่จะเข้าไปฟื้นฟูกิจการใดของบริษัท นายทวีฯ ก็ควรเข้าไปศึกษาโครงสร้างธุรกิจและศักยภาพของบริษัท ให้กระจ่างเสียก่อนที่จะคิดวางแผนฟื้นฟูและรับโอนหุ้นมาเป็นของตนว่า บริษัทฯ มีความสามารถที่จะดำเนินกิจการให้มีโอกาสกลับมามีกำไรต่อไปได้หรือไม่ แม้นางสมพรฯ เองซึ่งถือได้ว่าเป็นนักธุรกิจชั้นนำคนหนึ่งของประเทศ มีบริษัทในกลุ่มเครือกิจการที่ตนเองควบคุมและบริหารกิจการอยู่หลายสิบบริษัท

ก็น่าจะรู้ดีกว่านายทวิฯ เสียอีกว่ากิจการของบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ที่ทำสื่ออยู่ในขณะนี้สมควรที่จะดำเนินธุรกิจของบริษัทต่อไปได้หรือไม่ โดยที่นางสมพรฯ ไม่จำเป็นต้องทราบข้อเท็จจริงนี้จากนายทวิฯ แต่อย่างใดเลย จึงเห็นว่ากระบวนการโอนหุ้นตั้งแต่ผู้ถูกร้องโอนให้นางสมพรฯ ในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ต่อมานางสมพรฯ โอนให้นายทวิฯ ในวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒ และนายทวิฯ โอนกลับคืนให้นางสมพรฯ ในวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ เป็นการทำเอกสารเพื่อสร้างหลักฐานขึ้นให้สอดคล้องกับหลักฐานในสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕) และสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ ซึ่งล้วนแต่เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นได้เองภายในของบริษัทและได้นำหลักฐานจากสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ ไปยื่นจดทะเบียนแปลงผู้ถือหุ้นต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท สำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร ในวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ จะได้ไม่ทิ้งช่วงหรือระยะเวลาจนเป็นที่ผิดสังเกตว่า ในเมื่อผู้ถูกร้องได้โอนหุ้นให้แก่นางสมพรฯ ไปตั้งแต่วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ แล้ว เพราะเหตุใดบริษัทจึงไม่ส่งเรื่องการเปลี่ยนแปลงผู้ถือหุ้นไปให้นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานครเปลี่ยนแปลงรายชื่อให้ถูกต้องสมบูรณ์ตามกฎหมายเพื่อใช้เป็นหลักฐานทางราชการที่สามารถยืนยันต่อบุคคลภายนอกได้ ในเมื่อผู้ถูกร้องทราบดีว่าช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ผู้ถูกร้องต้องใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อและไม่สามารถถือหุ้นสื่อในบริษัทฯ ได้ ดังนั้น ข้อต่อสู้ของผู้ถูกร้องที่อ้างว่าเหตุที่ไปดำเนินการยื่นสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕) ต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานครล่าช้า เพราะบริษัทได้เลิกจ้างพนักงานตั้งแต่วันที่ ๒๕๖๑ จึงไม่มีพนักงานของบริษัทที่จะรับผิดชอบดำเนินการในเรื่องนี้ ก็ขัดแย้งกับคำเบิกความของนางสาวลาวัลย์ จันทร์เกษม พนักงานในกลุ่มบริษัทของนางสมพรฯ มารดาของผู้ถูกร้อง ที่เบิกความว่า ถ้าหากนางสมพรฯ สั่งให้ไปทำเรื่องแจ้งการโอนหุ้นนางสาวลาวัลย์ฯ ก็สามารถทำได้หรือสามารถมอบหมายให้บุคคลอื่นไปดำเนินการแทนได้ นอกจากนี้ การแจ้งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕) ต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานครตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๓๙ แม้จะมีได้กำหนดให้ต้องแจ้งในทันทีที่มีการโอนหุ้นโดยกำหนดเพียงให้ต้องแจ้งอย่างน้อยปีละครั้งก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติที่ผ่านมา บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด มีการแจ้งภายในเวลาใกล้เคียงกับวันที่มีการโอนหุ้นการที่บริษัทฯ ไม่แจ้งการโอนหุ้นในกระบวนการดังกล่าวข้างต้นภายในระยะเวลาตามปกติ แต่กลับมีการแจ้งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕) ต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ จึงเป็นข้อพิรุธทำให้ไม่มีน้ำหนักพอที่จะรับฟังได้ว่าผู้ถูกร้องได้โอนหุ้นดังกล่าวให้กับนางสมพรฯ ในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ จริง ทั้งในขณะที่ผู้ถูกร้องกำลังถูกตรวจสอบในเดือนมีนาคม ๒๕๖๒ เรื่องการถือหุ้นสื่อดังกล่าวก็ได้ความว่า

บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ยังไม่ได้เลิกกิจการจริงหรือมีการจดทะเบียนเลิกบริษัทฯ อย่างเป็นทางการ จึงต้องฟังว่าบริษัทฯ ยังมีวัตถุประสงค์ในการทำสื่อหรือสิ่งพิมพ์อยู่ตามปกติ

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นนี้ เมื่อนำกระบวนการโอนหุ้นดังกล่าวเชื่อมโยงกับเช็คที่นางสมพรฯ สั่งจ่ายค่าหุ้นให้กับผู้ถูกร้องในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ว่าเหตุใดจึงมีการนำเช็คฉบับดังกล่าวนี้เข้าบัญชีเรียกเก็บเมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นระยะเวลาานมากถึง ๔ เดือน อันเป็นการเรียกเก็บเงินตามเช็คที่นานผิดปกติ ซึ่งนำไปสู่ประเด็นให้เกิดความสงสัย ก็ได้ความว่า เมื่อกำหนดการเลือกตั้งทั่วไปของสมาชิกผู้แทนราษฎรในเขตพื้นที่กำหนดการเลือกตั้งในวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ นั้น ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ในวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๒ สำนักข่าวอิศราได้นำเสนอข่าวทำนองปรากฏในข้อเท็จจริงว่า ผู้ถูกร้องนั้นยังถือหุ้นสื่ออยู่ในบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด และปรากฏหลักฐานข้อมูลทางทะเบียนที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ว่าผู้ถูกร้องเพิ่งได้โอนหุ้นสื่อในบริษัทฯ ในวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ย่อมแสดงว่าก่อนหน้านี้ ผู้ถูกร้องยังเป็นผู้ถือหุ้นสื่อในบริษัทฯ ดังกล่าว อันจะมีผลต่อการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของผู้ถูกร้องที่ยื่นสมัครในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ต่อมาในวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๒ ผู้ถูกร้องได้ออกมาแถลงต่อหน้าสื่อมวลชนว่าหุ้นของบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ดังกล่าวนั้น ผู้ถูกร้องได้โอนไปแล้วตั้งแต่วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ พร้อมทั้งแสดงหลักฐานการโอนหุ้นต่อหน้าสื่อ เพื่อเป็นการแก้ข่าวไม่ให้สังคมเข้าใจผิด ดังนั้น เช็คค่าหุ้นที่ผู้ถูกร้องอ้างว่าได้รับเป็นค่าโอนหุ้นจากนางสมพรฯ จึงปรากฏเป็นหลักฐานขึ้นมาเป็นครั้งแรกในจังหวัดเวลานั้นด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ จึงน่าเชื่อว่าเช็คค่าหุ้นที่ผู้ถูกร้องนำมาแสดงซึ่งได้ปรากฏต่อสาธารณชนเป็นครั้งแรก เช็คของธนาคารดังกล่าวนี้ ไม่มีทางที่จะเรียกเก็บเงินได้ก่อนวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๒ ทั้งที่ผู้ถูกร้องอ้างว่าได้รับเช็คมาตั้งแต่วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ แล้ว แต่เพราะเหตุใดจึงไม่มีการเรียกเก็บเงินตามเช็คนั้น จึงเป็นการผิดปกติของวิญญูชนโดยทั่วไปที่นางรวีพรรณ จึงรุ่งเรืองกิจ ภริยาผู้ถูกร้องอ้างว่า เก็บเช็คค่าโอนหุ้นดังกล่าวนี้ไว้ตั้งแต่วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ และอ้างว่าติดธุระไม่สะดวกที่จะนำเช็คที่ดังกล่าวนี้ไปเข้าบัญชีธนาคารเพื่อเรียกเก็บเงิน แต่กลับเห็นว่าการนำเช็คไปเข้าบัญชีที่ธนาคารเป็นเรื่องที่กระทำได้ง่ายและสะดวก แม้ตนเองไปไม่ได้เพราะติดธุระก็สามารถมอบหมายให้บุคคลอื่นไปดำเนินการแทนได้ ซึ่งเป็นเรื่องปกติของวิญญูชนที่เป็นนักธุรกิจโดยทั่วไปก็ดำเนินการเช่นนี้อยู่แล้ว ดังนั้น ข้ออ้างของพยานจึงไม่มีน้ำหนักให้น่าเชื่อว่าไม่สามารถนำเช็คค่าหุ้นไปเรียกเก็บเงิน เพราะเหตุดังกล่าวคำเบิกความจึงส่อไปในทางพิรุธไม่น่าเชื่อว่าจะมีการจ่ายเช็คค่าโอนหุ้นกันในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ จริง

นอกจากนี้ เมื่อกระบวนการโอนหุ้นระหว่างผู้ถูกร้องกับนางสมพรฯ ไม่น่าเชื่อและเมื่อนำพฤติการณ์แห่งคดีดังกล่าวมาพิเคราะห์เชื่อมโยงกับเช็คชำระค่าหุ้นที่ผู้ถูกร้องได้รับมาดังกล่าวก็มีการเรียกเก็บเงินล่าช้าเป็นพิรุณล้วนแต่เป็นเหตุผลให้เกิดความสงสัยว่าผู้ถูกร้องจะได้โอนหุ้นครั้งนี้ในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ จริงดังที่ผู้ถูกร้องกล่าวอ้างหรือไม่ ประกอบกับพยานที่เบิกความในชั้นไต่สวนซึ่งตัวผู้ถูกร้องในฐานะพยานก็เบิกความเป็นพิรุณหลายชั้นตอนโดยเฉพาะในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ในวันดังกล่าวผู้ถูกร้องได้ไปปรากฏตัวปราศรัยหาเสียงอยู่ที่จังหวัดบุรีรัมย์ แต่ผู้ถูกร้องอ้างว่าได้เดินทางกลับจากจังหวัดบุรีรัมย์มาทำการโอนหุ้นได้ทันในวันเดียวกันโดยถึงบ้านพักที่กรุงเทพมหานครในเวลาประมาณ ๑๗.๐๐ น. นั้น เมื่อศาลได้ถามผู้ถูกร้องถึงรายละเอียดกำหนดการที่ผู้ถูกร้องต้องปราศรัยหาเสียงอยู่ที่จังหวัดบุรีรัมย์และต้องเดินทางกลับมาดำเนินการโอนหุ้นที่กรุงเทพมหานครในวันเดียวกันนั้น พยานไม่สามารถตอบรายละเอียดเกี่ยวกับกำหนดการต่างๆ ได้และผู้ถูกร้องในฐานะพยานเพียงแต่ใช้คำตอบทำนองว่าไม่ทราบหลายคำถาม ทั้งที่เรื่องกำหนดการดังกล่าวนั้นก็เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับตัวผู้ถูกร้องเองทั้งสิ้น นอกจากนี้เมื่อศาลได้สอบถามเกี่ยวกับขั้นตอนการโอนหุ้นของบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ในวันดังกล่าวนี้ว่า ผู้ถูกร้องมีการเตรียมการอย่างไร วิธีการชำระเงินอย่างไร ผู้ถูกร้องกลับเบิกความตอบศาลว่าไม่ทราบในรายละเอียดดังกล่าวเป็นส่วนใหญ่ ทั้งที่การโอนหุ้นดังกล่าวเป็นการโอนหุ้นของผู้ถูกร้องและตัวผู้ถูกร้องได้รับคำตอบแทนอันเป็นประโยชน์แก่ตัวผู้ถูกร้องเองทั้งสิ้น ประกอบกับพยานที่เกี่ยวข้องในการโอนหุ้นครั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นนายณัฐนนท์ อภินันท์ ทนายความผู้จัดทำตราสารการโอนหุ้น ซึ่งได้เบิกความยอมรับว่าตนเองทำงานเป็นทนายความของพรรคอนาคตใหม่ซึ่งมีผู้ถูกร้องเป็นหัวหน้าพรรค และนางสาวลาวัลย์ จันทร์เกษม กับ นางสาวกานต์ฐิตา อ่วมงามขำ ซึ่งเบิกความว่าเป็นพยานลงลายมือชื่อรับรองในตราสารการโอนหุ้น ก็ทำงานเป็นพนักงานของบริษัท ไทยซัมมิท โอโตพาร์ท อินดัสตรี จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทในกลุ่มบริษัทของมารดาผู้ถูกร้อง ข้อเท็จจริงจึงรับฟังได้ว่า พยานที่กล่าวมานั้นเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับผู้ถูกร้องทั้งหมด ดังนั้นการที่ผู้ถูกร้องได้เบิกความตอบศาลว่าตนเองไม่ทราบในรายละเอียดของการโอนหุ้นในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ เป็นเรื่องที่มารดาของผู้ถูกร้องเป็นคนจัดหาและเตรียมการเองทั้งหมดนั้นจึงเป็นเหตุผลที่มีน้ำหนักน้อย เพราะบุคคลดังกล่าวนี้เป็นกลุ่มคนทำงานร่วมกันกับผู้ถูกร้องและผู้ถูกร้องเคยรู้จักมาก่อนสามารถติดต่อหาบุคคลดังกล่าวได้โดยไม่ยาก การที่ผู้ถูกร้องในฐานะพยานตอบศาลหลายครั้ง ทำนองว่า “ไม่ทราบ” จึงไม่มีเหตุผลเพียงพอที่จะสนับสนุนให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการโอนหุ้นของผู้ถูกร้องกับนางสมพรฯ มารดาผู้ถูกร้องในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ เป็นข้อเท็จจริงที่รับฟังได้

จากเหตุผลและผลตั้งวินิจฉัยแล้วข้างต้นเห็นว่า ผู้ถูกร้องไม่ได้โอนหุ้นของบริษัท วี-ลัก มีเดีย จำกัด จำนวน ๖๗๕,๐๐๐ หุ้น ให้แก่นางสมพรฯ ในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ จริง เชื่อว่าผู้ถูกร้องครองถือหุ้นในบริษัทฯ ตลอดมาจนถึงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ จึงได้มีการจดทะเบียนการโอนหุ้นของผู้ถูกร้อง ให้แก่นางสมพรฯ และมีการแจ้งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕) ต่อนายทะเบียนหุ้นส่วน บริษัทกรุงเทพมหานครเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ผู้ถูกร้องจึงเป็นบุคคลผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นเหตุให้สมาชิกภาพของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓)

ประเด็นที่ต้องพิจารณาต่อไปมีว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้อง สิ้นสุดลงนับแต่เมื่อใด พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อได้รับ เรื่องไว้พิจารณา หากปรากฏเหตุอันสมควรสงสัยว่าสมาชิกผู้ถูกร้องมีกรณีตามที่ถูกร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญ มีคำสั่งให้สมาชิกผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัย ... ในกรณีที่ ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกผู้ถูกร้องสิ้นสุดลง ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ หยุดปฏิบัติหน้าที่ แต่ไม่กระทบต่อกิจการที่ผู้นั้นได้กระทำไปก่อนพ้นจากตำแหน่ง” บทบัญญัติของ รัฐธรรมนูญมาตราดังกล่าวเป็นบทบัญญัติว่าด้วยการพ้นจากตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่ถูกศาลรัฐธรรมนูญให้หยุดปฏิบัติหน้าที่ซึ่งมิได้ให้อำนาจแก่ศาลรัฐธรรมนูญที่จะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ผู้ถูกร้องหยุด ปฏิบัติหน้าที่จนกว่าศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญจึงต้องสั่งให้ผู้ถูกร้องพ้นจากตำแหน่ง นับแต่วันที่หยุดปฏิบัติหน้าที่นั้น ดังนั้น สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้อง จึงสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓) นับแต่วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ แต่ตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อต้องถือว่าว่างลงเมื่อวันที่ศาลได้มีคำวินิจฉัยนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๔๒ เพื่อให้ทางปฏิบัติในการเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อเข้าสู่ตำแหน่งสามารถปฏิบัติต่อไปได้

(นายบุญส่ง กุลบุพผา)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายปัญญา อุดชาชน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๔/๒๕๖๒

เรื่องพิจารณาที่ ๑๐/๒๕๖๒

วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๒

ประเด็นวินิจฉัย

สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้อง สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓) หรือไม่ และนับแต่เมื่อใด

ความเห็น

หลักสิทธิการดำเนินคดีที่เป็นธรรม (Rights to Fair Trial Principle) เป็นหัวใจสำคัญและเป็นหลักการพื้นฐานที่จะนำไปสู่ความยุติธรรมซึ่งเป็นกลไกหรือแนวทางปฏิบัติของศาลในการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรม โดยเป็นหลักการสากลที่ได้รับการยอมรับของประเทศต่าง ๆ เช่น ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ค.ศ. ๑๙๔๘ (Universal Declaration of Human Rights) ข้อ ๑๐ ที่กำหนดให้ทุกคนมีสิทธิโดยเสมอภาคและเต็มทีในอันที่จะได้รับการพิจารณาคดีที่เป็นธรรมและเปิดเผยจากศาลที่อิสระและเที่ยงธรรม และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ค.ศ. ๑๙๖๖ (International Covenant on Civil and Political Rights) ข้อ ๙ ที่กำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของกระบวนการยุติธรรมของประเทศสมาชิกให้ปฏิบัติตาม ทั้งนี้ เพื่อดำรงรักษาไว้ซึ่งความเป็นธรรม เห็นว่า กรณีคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ส่งคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยเมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งผู้ร้องมีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง และวรรคสี่ ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ (๕) โดยศาลรัฐธรรมนูญได้ปฏิบัติตามหลักสิทธิการดำเนินคดีที่เป็นธรรมอย่างครบถ้วน สมบูรณ์เหมือนกันทุกคดี แต่อาจมีความแตกต่างกันบ้างเนื่องจากแต่ละคดีมีข้อเท็จจริงที่แตกต่างกัน ประกอบด้วยกระบวนการพิจารณาคดี ๒๕ ครั้ง ตั้งแต่ครั้งแรกวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ที่หน่วยงานธุรการที่รับผิดชอบงานธุรการศาลได้ส่งเรื่องให้คณะตุลาการ คณะที่ ๒ ประชุมปรึกษา จนถึงครั้งสุดท้ายที่ ๒๕ วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เพื่อแถลงด้วยวาจา ปรีกษาหารือและลงมติ ทั้งนี้ เพื่อให้คู่กรณีได้ชี้แจง

แก้ข้อกล่าวหา การยื่นคำคัดค้าน การแสวงหาข้อเท็จจริง การออกนั่งพิจารณาเพื่อไต่สวนพยานบุคคล และการทำคำแถลงการณ์ปิดคดี รวมทั้งสิ้นเป็นระยะเวลา ๖ เดือน

พิจารณาแล้วเห็นว่าจากการไต่สวนข้อเท็จจริงทั้งพยานเอกสารและพยานบุคคล ข้อเท็จจริงรับฟังได้เป็นข้อยุติโดยมีเหตุผลสำคัญที่สนับสนุนการพิจารณาวินิจฉัยคดีนี้ประกอบด้วยส่วนที่สำคัญจำนวน ๓ ส่วน ดังนี้

๑. ส่วนแรกว่าด้วยการกำหนดวันโอนหุ้นของนายธนารธร จิงรุ่งเรืองกิจ ผู้ถูกร้อง กล่าวคือ ได้มีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป พ.ศ. ๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๒ ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๒ ได้มีประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง กำหนดวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร วันรับสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้งและสถานที่ที่พรรคการเมืองจะส่งบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ โดยกำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป ในวันอาทิตย์ที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ และกำหนดให้พรรคการเมืองจะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อให้ยื่นบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ร้อง ระหว่างวันที่ ๔ ถึง ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ซึ่งพรรคคอนาคตใหม่ได้ยื่นบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อต่อผู้ร้อง ในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ โดยมีชื่อของผู้ถูกร้องอยู่ในลำดับที่ ๑ และเมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ผู้ร้องได้ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้งโดยมีรายชื่อผู้ถูกร้องเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ

ข้อเท็จจริงรับฟังได้เป็นข้อยุติว่า ผู้ถูกร้องได้โอนหุ้นของบริษัท วี-ลัก มีเดีย จำกัด ซึ่งเป็นหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ ในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ให้นางสมพร จิงรุ่งเรืองกิจ ตามตราสารโอนหุ้น เอกสารหมายเลข ๓ ๒๖/๒ และในวันเดียวกัน คือวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ผู้ถูกร้อง ปฏิบัติภารกิจที่สำคัญในการรณรงค์การเลือกตั้งที่อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ในช่วงเช้าและเดินทางกลับกรุงเทพมหานคร โดยใช้รถยนต์ส่วนบุคคลเป็นพาหนะในการเดินทาง ตามเอกสารหมายเลข ๓/๓ วิเคราะห์แล้วเห็นว่า การที่ผู้ร้องได้ประกาศเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๒ ให้พรรคการเมือง ยื่นบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อระหว่างวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ถึงวันสุดท้ายคือวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ประเด็นสำคัญมีว่า ในเมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ผู้ถูกร้องได้มีกำหนดการภารกิจสำคัญในการรณรงค์การเลือกตั้งซึ่งเป็นการกิจสำคัญในฐานะหัวหน้าพรรคการเมือง การโอนหุ้นให้นางสมพร จิงรุ่งเรืองกิจ มารดา ซึ่งเป็นการโอนหุ้นในครอบครัวไม่จำเป็นต้องเป็นวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ก็ได้ เนื่องจากยังมีเวลา

เหลือวันสุดท้ายที่จะโอนหุ้นได้ก่อนที่จะยื่นบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งรวม ๑ เดือน คือ ก่อนวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ซึ่งอยู่ในวีสัยที่จะเลื่อนวันโอนหุ้นออกไปก่อนได้ แต่ผู้ถูกร้องก็ไม่ได้ดำเนินการเลื่อน แม้ว่าจากการให้ถ้อยคำต่อศาลของนางสาวกานต์ฐิตา อ่วมงามขำ พยาน ว่าตนได้รับแจ้งจากสำนักงานของนางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ ว่าจะมีการโอนหุ้นในส่วนของนายธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ ในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ทั้งหมดประมาณ ๑๐ กว่าบริษัทซึ่งมีบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด รวมอยู่ด้วยก็ตาม ตรงกันข้ามกลับรีบเร่งเพื่อเดินทางเข้าสู่กรุงเทพมหานครด้วยรถยนต์ขับความเร็วสูง จนถูกเจ้าพนักงานจราจรออกใบสั่งฐานขับรถเร็วเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนดรวม ๒ ครั้ง คือ ที่อำเภอนางรอง ตามเอกสารหมายเลข ๓ ๕๖ และที่อำเภอคลองหลวง เอกสารหมายเลข ๓ ๕๗ จึงแสดง ให้เห็นว่า เป็นการรีบเร่งและเร่งรัด เพื่อแสดงให้เห็นเชื่อว่ามี การดำเนินการโอนหุ้นในครอบครัว ของบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ทั้ง ๆ ที่ยังมีเวลาเหลือมากที่จะโอนหุ้นได้ดังกล่าว

๒. ส่วนที่สองว่าด้วยทนายความโนตารีพับลิก (Notary Public) ผู้จัดทำตราสารการโอนหุ้น บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด กล่าวคือ นายณัฐนนท์ อภินันท์ เป็นทนายความผู้ทำคำรับรองว่า เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ นายธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ ผู้โอน กับนางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ ผู้รับโอนได้ลงลายมือชื่อ ในเอกสารตราสารโอนหุ้นและพยานต่อหน้าตนเองซึ่งตนเองเป็นทนายความโนตารีพับลิก เอกสารหมายเลข ๓ ๒๖/๑ คำว่า “โนตารีพับลิก” หมายถึง เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดทำคำสาบาน การเป็นพยานและการรับรองเอกสารเพื่อให้เอกสารเป็นที่น่าเชื่อถือและเชื่อว่าเป็นจริง เพื่อนำไปใช้ในต่างประเทศ โนตารีพับลิกดังกล่าวได้เริ่มต้นเกิดขึ้นตั้งแต่สมัยโรมัน ในยุคสาธารณรัฐมีหน้าที่ร่วมฟัง การตัดสินคดีและจัดบันทึกเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในศาล สำหรับในต่างประเทศได้มีพัฒนาการที่มีลักษณะ แตกต่างและคล้ายคลึงกัน ดังนี้

๑) ประเทศอังกฤษ มีกฎหมายรองรับสถานะของโนตารีพับลิก คือ The Courts and Legal Service Act 1990

๒) ประเทศสหรัฐอเมริกา มีสถานะขึ้นอยู่กับกฎหมายของแต่ละมลรัฐที่บัญญัติ แตกต่างกัน การแต่งตั้งโนตารีพับลิกบางมลรัฐเป็นอำนาจของประธานาธิบดีหรือผู้ว่าการมลรัฐ แต่ส่วนใหญ่เป็นอำนาจของหัวหน้าสำนักงานผู้ว่าการมลรัฐ (Secretary of State)

๓) ประเทศสาธารณรัฐฝรั่งเศส มีสถานะเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ เรียกว่า “Notaire” แต่งตั้งโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม มีอำนาจรับรองเอกสารในการจัดทำนิติกรรม และมีหน้าที่พยานเป็นพิเศษ

๔) ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี มีสถานะเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่เรียกว่า “Notar” โดยมี ๒ ประเภท คือ ประเภทแรก ประกอบอาชีพเป็นทนายความไปพร้อมกัน และประเภทที่สอง ประกอบอาชีพเป็น Notar อย่างเดียว ทั้งสองประเภททำหน้าที่ในการจัดทำหลักฐานแห่งนิติกรรมและหลักฐานแห่งธุรกรรมต่าง ๆ

๕) ประเทศญี่ปุ่น มีมาตรฐานสูงเพราะต้องสอบคัดเลือกมาจากผู้พิพากษาหรือพนักงานอัยการที่มีอายุระหว่าง ๕๘ - ๖๓ ปี อยู่ในตำแหน่งได้ถึงอายุ ๗๐ ปี ได้รับการแต่งตั้งโดยรัฐมนตรีว่าด้วยกระทรวงยุติธรรม มีหน้าที่ตรวจสอบและรับรองลายมือชื่อในเอกสารสำคัญ

๖) ประเทศไทย โนตารีพับบลิกยังไม่มีกฎหมายรองรับในสถานะโดยตรง แต่มีการอบรมโดยสภาทนายความเพื่อรับรองเอกสารไทยไปใช้ในต่างประเทศให้มีความเชื่อถือมากขึ้น โดยทนายความที่ผ่านการอบรม เรียกว่า ทนายความโนตารีหรือทนายความผู้ทำคำรับรองลายมือชื่อและเอกสาร (Notarial Services Attorney)

ข้อเท็จจริงรับฟังได้เป็นที่ยุติว่า นายณัฐนนท์ อภินันท์ เป็นทนายความผู้ทำคำรับรอง โดยมีสถานะเป็นทนายความโนตารีหรือทนายความผู้ทำคำรับรองลายมือชื่อและเอกสาร (Notarial Services Attorney) ตามทะเบียนของสภาทนายความเลขที่ ๙๓๕๒/๒๕๖๑ ทะเบียนหมดอายุวันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๖๓ วิเคราะห์แล้วเห็นว่า นายณัฐนนท์ อภินันท์ เป็นทนายความที่มีสถานะเป็นทนายความโนตารี ซึ่งทนายความโนตารีมีหน้าที่รับรองเอกสารไทยไปใช้ในต่างประเทศให้มีความเชื่อถือมากขึ้น โดยมีพัฒนาการของทนายความโนตารีเริ่มต้นเกิดขึ้นในสมัยโรมันยุคสาธารณรัฐเรียกว่า โนตารีพับบลิก มีหน้าที่ร่วมรับฟังการตัดสินใจและจัดบันทึกเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในศาล ในต่างประเทศจะมีกฎหมายรับรอง เช่น ประเทศอังกฤษ สหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส เยอรมนี และญี่ปุ่น สำหรับประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายรับรองสถานะโดยตรง แต่มีการอบรมโดยสภาทนายความ เรียกว่า ทนายความโนตารีหรือทนายความผู้ทำคำรับรองลายมือชื่อและเอกสาร (Notarial Services Attorney) ได้ให้ถ้อยคำว่าตนเองเป็นผู้จัดเตรียมข้อมูลที่จะเอามาบรรจุลงในสัญญา ไม่ว่าจะ เป็นชื่อผู้โอนก็ดี ชื่อผู้รับโอนก็ดี ตลอดจนพยานต่าง ๆ และตนเองเป็นผู้ให้การรับรองว่าเมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ นายธนาร จิงรุ่งเรืองกิจ นางสาวลาวัลย์ จันท์เกษม และนางสาวกานต์ฐิตา อ่วมงามขำ ได้ลงลายมือชื่อในเอกสารตราสารโอนหุ้นระหว่างนายธนาร จิงรุ่งเรืองกิจ ผู้โอนกับนางสมพร จิงรุ่งเรืองกิจ ผู้รับโอน ฉบับลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ตามเอกสารหมายเลข ๓ ๒๖/๑ รวมถึงได้ให้ถ้อยคำต่อศาลว่าตนเองได้เป็นพยานการโอนอย่างนี้ครั้งนี้เป็นครั้งแรก คือ วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ซึ่งถึงแม้ว่าได้ให้ถ้อยคำต่อมาว่าตนเองได้ทำคำรับรองว่าได้มีการทำการลงนามต่อหน้าตนเองยังมี

วันอื่นอีกก็ตาม จึงแสดงให้เห็นว่าการที่นายณัฐนนท์ อภินันท์ ซึ่งมีสถานะเป็นทนายความโนตารี ได้เป็นผู้จัดทำตราสารการโอนหุ้นบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด และได้ให้คำรับรองว่ามีการโอนหุ้นเมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ระหว่างนายธนธร จีรุงเรืองกิจ ผู้โอนซึ่งเป็นบุตร กับนางสมพร จีรุงเรืองกิจ ผู้รับโอนซึ่งเป็นมารดา การโอนหุ้นลักษณะนี้เป็นการโอนหุ้นภายในครอบครัว มิใช่ การรับรองเอกสารไทยไปใช้ในต่างประเทศ กรณีการรับรองเอกสารการโอนหุ้นในครอบครัว แค่มียานอย่างน้อย ๑ คน ลงนามรับรองว่าเป็นลายมือชื่อของผู้โอนและผู้รับโอนก็เพียงพอใช้ได้แล้วไม่จำเป็นต้องมีทนายความโนตารีมารับรองเพิ่มเติมอีก จึงเป็นลักษณะการสร้างยานเพื่อให้เกิดความเชื่อถือมากขึ้นให้เป็นสากลโดยไม่จำเป็น เกินปกติวิสัยของการโอนหุ้นในครอบครัวที่ใกล้ชิดกัน

๓. ส่วนสุดท้ายว่าด้วยการนำเช็คของนายธนธร จีรุงเรืองกิจ ฝากเข้าบัญชี กล่าวคือ ตามคำแถลงการณ์ปิดคดีของนายธนธร จีรุงเรืองกิจ ผู้ถูกร้อง ว่า เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๘ ผู้ถูกร้องได้เข้าถือหุ้นในบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด จำนวน ๖๗๕,๐๐๐ หุ้น เลขหมายใบหุ้น ตั้งแต่ ๑๓๕๐๐๐๑ ถึง ๒๐๒๕๐๐๐ และถือครองหุ้นเรื่อยมาจนกระทั่งเมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ผู้ถูกร้องได้ดำเนินการโอนหุ้นดังกล่าวทั้งหมดให้แก่นางสมพร จีรุงเรืองกิจ กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท โดยทำเป็นหนังสือตราสารโอนหุ้นระหว่างนายธนธร จีรุงเรืองกิจ ผู้โอนกับนางสมพร จีรุงเรืองกิจ ผู้รับโอน ฉบับลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ โดยมีพยานลงลายมือชื่อรับรองสองคน พร้อมนี้ผู้โอนและผู้รับโอน กับพยานทั้งสองคน ได้ลงลายมือชื่อในตราสารโอนหุ้นดังกล่าวต่อหน้าทนายความผู้ทำคำรับรอง ดังนี้ การโอนหุ้นทั้งหมดของผู้ถูกร้องให้แก่นางสมพร จีรุงเรืองกิจ จึงมีผลสมบูรณ์ตามนัยมาตรา ๑๑๒๙ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และในวันเดียวกันนี้ นางสมพร จีรุงเรืองกิจ ได้ชำระเงินค่าหุ้นให้แก่ผู้ถูกร้องด้วย เช็คธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สาขาถนนบางนา-ตราด (เซ็นทรัลซิตี) ชีตคร่อมผู้ถือ (A/C PAYEE ONLY) เลขที่เช็ค H๑๑๓๐๙๕๕๙ ฉบับลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ สั่งจ่าย “นายธนธร จีรุงเรืองกิจ” เป็นจำนวนเงิน ๖,๗๕๐,๐๐๐ บาท

ข้อเท็จจริงรับฟังได้เป็นที่ยุติว่า เช็คฉบับลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ จำนวน ๖,๗๕๐,๐๐๐ บาท ได้ถูกนำฝากเข้าบัญชีในวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ตามเอกสารหมาย ถ ๒๗ และ ถ ๒๘ ซึ่งตรงกับวันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ส่งคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ในวันเดียวกัน รวมระยะเวลา ๑๒๘ วัน ในประเด็นนี้ นายธนธร จีรุงเรืองกิจ ได้ตอบในการไต่สวนพยานบุคคลว่า “ครอบครัวของเราไม่ได้เดือดร้อนเรื่องเงิน มีอีกหลายกรณีที่เป็นแบบเดียวกัน เช็คบางฉบับเราถือสามเดือนหกเดือน” แต่อย่างไรก็ดี หากตรวจสอบรายละเอียดเกี่ยวกับเช็ค

ของนายธนธร จีรุงเรืองกิจ ย้อนหลังไป ๓ ปีของจำนวนเงินตั้งแต่ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป ระหว่างปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ พบว่า ดังนี้

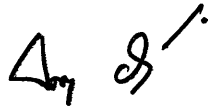
เช็คลงวันที่	จำนวนเงิน(บาท)	วันที่นำเช็ค ฝากเข้าบัญชี	ระยะเวลา (วัน)	เอกสารหมาย
๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐	๓,๓๒๖,๒๓๗.๕๐	๓๐ มีนาคม ๒๕๖๐	๔๒	ถ ๗๒/๘ ถ ๗๒/๑๐
๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐	๓,๓๖๑,๐๓๗.๕๐	๓๐ มีนาคม ๒๕๖๐	๔๒	ถ ๗๒/๙ ถ ๗๒/๑๐
๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐	๕,๒๔๖,๒๓๗.๕๐	๓๐ มีนาคม ๒๕๖๐	๔๒	ถ ๗๒/๒ ถ ๗๒/๔
๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐	๕,๓๐๖,๒๓๗.๕๐	๓๐ มีนาคม ๒๕๖๐	๔๒	ถ ๗๒/๓ ถ ๗๒/๔
๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐	๒,๖๔๓,๗๕๐.๐๐	๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๐	๔๒	ถ ๗๒/๑๗ ถ ๗๒/๑๘
๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑	๒,๓๓๖,๑๙๒.๐๐	๔ เมษายน ๒๕๖๑	๔๕	ถ ๗๒/๕ ถ ๗๒/๖
๘ มกราคม ๒๕๖๒	๖,๗๕๐,๐๐๐.๐๐	๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๑๒๘	ถ ๒๗ ถ ๒๘

วิเคราะห์แล้วเห็นว่า จากสถิติ ๓ ปี ย้อนหลังของเช็คจำนวนเงินตั้งแต่ ๒ ล้านบาท ขึ้นไป ปรากฏว่าระยะเวลาจากเช็คที่ลงวันที่จนถึงวันที่นำเช็คฝากบัญชี ใช้เวลาจำนวน ๔๒ - ๔๕ วัน กล่าวคือ เช็คลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ มี ๔ ฉบับ ฉบับที่ ๑ จำนวน ๓,๓๒๖,๒๓๗.๕๐ บาท ฉบับที่ ๒ จำนวน ๓,๓๖๑,๐๓๗.๕๐ บาท ฉบับที่ ๓ จำนวน ๕,๒๔๖,๒๓๗.๕๐ บาท และเช็คฉบับที่ ๔ จำนวน ๕,๓๐๖,๒๓๗.๕๐ บาท เช็คทั้ง ๔ ฉบับนำเช็คฝากเงินเข้าบัญชีวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๐ ส่วนเช็คลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐ จำนวน ๒,๖๔๓,๗๕๐.๐๐ บาท นำเช็คฝากเงินเข้าบัญชีวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๐ ดังนั้นเช็ค ทั้ง ๕ ฉบับนำเช็คฝากเงินเข้าบัญชี ใช้เวลา ๔๒ วัน ส่วนเช็คลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ มี ๑ ฉบับ จำนวน ๒,๓๓๖,๑๙๒.๐๐ บาท นำเช็คฝากเข้าบัญชีวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๑ ใช้เวลา ๔๕ วัน แต่มี

เพียงครั้งเดียว ที่เช็คลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ได้นำเช็คฝากเข้าบัญชีใช้เวลา ๑๒๘ วัน ถึงแม้ว่ามีเช็คลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๙ ได้นำเช็คฝากเข้าบัญชีใช้เวลา ๙๘ วันก็ตาม แต่เป็นเช็คที่มียอดเงิน จำนวน ๒๗,๐๐๐.๐๐ บาท เท่านั้น ตามเอกสารหมายเลข ก ๗๒/๒๑ และ ก ๗๒/๒๔ จึงแสดงให้เห็นว่า การออกเช็ค เลขที่เช็ค H๑๑๓๐๙๙๕๙ ฉบับลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ สั่งจ่ายนายธนธร จรุงเรืองกิจ เป็นเงินจำนวน ๖,๗๕๐,๐๐๐ บาท แล้วนำเช็คนี้ฝากเข้าบัญชีในวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒ จึงมีความไม่ปกติเกิดขึ้นซึ่งแตกต่างจากการดำเนินการดังกล่าวหลายหลายครั้งที่ผ่านมา กรณีการนำเช็คฝากเข้าบัญชีใช้เวลา ๑๒๘ วันดังกล่าวนี้ จากการให้ถ้อยคำของนางรวีพรรณ จรุงเรืองกิจ พยาน ว่า สาเหตุที่นำเช็คฝากเข้าบัญชีล่าช้าไปถึงเดือนพฤษภาคม คือหลังจากเดือนมกราคม เราจะยุ่งเรื่องลูก แต่พอประมาณช่วงเดือนมีนาคมก็เริ่มมีกระแสข่าวว่าเราไม่ได้ทำการซื้อขายหุ้นจริง สร้างเรื่องขึ้น ดังนั้น ทนายความก็เลยต้องมารวบรวมหลักฐานเพื่อจะนำไปให้ปากคำกับทาง กทต. ซึ่งทาง กทต. ได้เรียก ทั้ง คุณธนธรฯ และ ทีมงานคนอื่นๆ เข้าไปให้ปากคำในช่วงเดือนเมษายน ซึ่งเราก็ได้มอบเช็คสองฉบับนี้ให้กับทางทนายความ เพื่อนำไปเป็นหลักฐานในการให้ปากคำ และการให้ปากคำกับทาง กทต. ก็แล้วเสร็จในเดือนเมษายน ก็เลยได้เช็คกลับคืนมาแล้วก็ไปขึ้นเดือนพฤษภาคม กรณีจากการให้ถ้อยคำของนางรวีพรรณ จรุงเรืองกิจ พยานดังกล่าว มีความขัดแย้งกับหนังสือที่พรรคอนาคตใหม่ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๒ ลงชื่อโดยนายธนธร จรุงเรืองกิจ เรียนเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง ขอชี้แจงแก้ข้อเท็จจริงและแสดงพยานหลักฐาน ตามเอกสารหมายเลข ก ๑๕/๙ ว่า รายละเอียดปรากฏตามสำเนาภาพถ่ายเช็ค เอกสารที่ส่งมาด้วย (๑๔) และมีหนังสือพรรคอนาคตใหม่ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เรียนเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง ขอชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาและแสดงหลักฐาน (เพิ่มเติม) โดยมีหนังสือรับรองจากทนายความรับรองสำเนาเช็คดังกล่าวด้วย ตามเอกสารหมายเลข ศ ๙/๑๐๖ จึงเป็นที่ยุติว่าได้ส่งสำเนาเช็คให้ กทต. วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๒ เมื่อเป็นการส่งสำเนาเช็คให้ กทต. ดังกล่าวแล้วย่อมแสดงให้เห็นว่า นางรวีพรรณ จรุงเรืองกิจ สามารถนำเช็คฝากเข้าบัญชีได้ตั้งแต่วันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไปตลอดเวลาข้ออ้างของนางรวีพรรณ จรุงเรืองกิจ จึงฟังไม่ขึ้น แต่เพียงนำเช็คฉบับดังกล่าวเข้าบัญชีเมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันเดียวกันกับวันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ยื่นคำร้องในคดีนี้ต่อศาลรัฐธรรมนูญ

เมื่อประมวลการวิเคราะห์การกระทำทั้งในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ และหลังวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ด้วยหลักการทางนิติศาสตร์และพฤกษศาสตร์แล้ว เห็นว่า ผู้ถูกร้องยังคงเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ซึ่งประกอบกิจการสื่อมวลชน ในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่พรรคอนาคตใหม่ยื่นบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เนื่องจากยังไม่ปรากฏหลักฐานการแจ้งยกเลิกเป็นผู้พิมพ์ผู้โฆษณา บรรณาธิการหรือเจ้าของกิจการ ตามพระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๘ ตามหนังสือสำนักหอสมุดแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ วธ ๐๔๒๕/๑๘๖๔ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๒ เอกสารหมายเลข ศ ๘ จึงเป็นเหตุทำให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้อง สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓)

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓) นับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคสอง คือวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และเพื่อให้มีผลในทางปฏิบัติตามกฎหมาย ให้ถือว่าตำแหน่งว่างลง ในวันที่ศาลรัฐธรรมนูญอ่านคำวินิจฉัย

(นายปัญญา อุดชาชน)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายวรวิทย์ กังคศิเทียม ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๔/๒๕๖๒

เรื่องพิจารณาที่ ๑๐/๒๕๖๒

วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๒

ประเด็นวินิจฉัย

สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓) หรือไม่ และนับแต่เมื่อใด

บทบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีดังนี้

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๘๒ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา มีสิทธิเข้าชื่อร้องต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกว่าสมาชิกภาพของสมาชิกคนใดคนหนึ่งแห่งสภานั้นสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๐๑ (๓) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) หรือ (๑๒) หรือมาตรา ๑๑๑ (๓) (๔) (๕) หรือ (๗) แล้วแต่กรณี และให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับคำร้อง ส่งคำร้องนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกผู้นั้นสิ้นสุดลงหรือไม่

เมื่อได้รับเรื่องไว้พิจารณา หากปรากฏเหตุอันควรสงสัยว่าสมาชิกผู้ถูกร้องมีกรณีตามที่ถูกร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้สมาชิกผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัย และเมื่อศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยแล้ว ให้ศาลรัฐธรรมนูญแจ้งคำวินิจฉัยนั้นไปยังประธานแห่งสภาที่ได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่ง ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกผู้ถูกร้องสิ้นสุดลง ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันหยุดปฏิบัติหน้าที่ แต่ไม่กระทบต่อกิจการที่ผู้นั้นได้กระทำไปก่อนพ้นจากตำแหน่ง

มิให้นับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาซึ่งหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคสองเป็นจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา

ในกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่าสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาคนใดคนหนึ่งมีเหตุสิ้นสุดลงตามวรรคหนึ่ง ให้ส่งเรื่องไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยตามวรรคหนึ่งได้ด้วย

มาตรา ๙๘ บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

๑.ล๑

๑.ล๑

(๓) เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ

๑.ล๑

๑.ล๑

มาตรา ๑๐๑ สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง เมื่อ

๑.ล๑

๑.ล๑

(๖) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙๘

๑.ล๑

๑.ล๑

มาตรา ๑๐๒ เมื่ออายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง พระมหากษัตริย์จะได้ทรงตราพระราช กฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใหม่ เป็นการเลือกตั้งทั่วไปภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ สภาผู้แทนราษฎรสิ้นอายุ

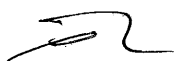
การเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักรตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๐๕ เมื่อตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่างลงเพราะเหตุอื่นใด นอกจากถึงคราวออก ตามอายุของสภาผู้แทนราษฎร หรือเมื่อมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เป็นตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจาก การเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ให้ดำเนินการตราพระราชกฤษฎีกาเพื่อจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่าง เว้นแต่อายุของสภาผู้แทนราษฎรจะเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน และให้นำความในมาตรา ๑๐๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๒) ในกรณีที่เป็นตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประกาศให้ผู้มีชื่ออยู่ในลำดับถัดไปในบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองนั้นเลื่อนขึ้นมาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แทนตำแหน่งที่ว่าง โดยต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษาภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ตำแหน่งนั้นว่างลง หากไม่มีรายชื่อเหลืออยู่ในบัญชีที่จะเลื่อนขึ้นมาแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชี รายชื่อประกอบด้วยสมาชิกเท่าที่มีอยู่

สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้เข้ามาแทนตาม (๑) ให้เริ่มนับแต่วันเลือกตั้งแทนตำแหน่ง ที่ว่าง ส่วนสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้เข้ามาแทนตาม (๒) ให้เริ่มนับแต่วันถัดจากวันประกาศ

ชื่อในราชกิจจานุเบกษา และให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้เข้ามาแทนตำแหน่งที่ว่างนั้นอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าอายุของสภาผู้แทนราษฎรที่เหลืออยู่

การคำนวณสัดส่วนคะแนนของพรรคการเมืองสำหรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ เมื่อมีการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้เป็นไปตามมาตรา ๙๔

๒. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๑๑๒๙ อันว่าหุ้นนั้นย่อมโอนกันได้โดยมิต้องได้รับความยินยอมของบริษัท เว้นแต่เมื่อเป็นหุ้นชนิดระบุชื่อลงในใบหุ้น ซึ่งมีข้อบังคับของบริษัทกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

การโอนหุ้นชนิดระบุชื่อลงในใบหุ้นนั้น ถ้ามิได้ทำเป็นหนังสือและลงลายมือชื่อของผู้โอนกับผู้รับโอน มีพยานคนหนึ่งเป็นอย่างน้อยลงชื่อรับรองลายมือนั้น ๆ ด้วยแล้ว ท่านว่าเป็นโมฆะ อนึ่งตราสารอันนั้นต้องแสดงเลขหมายของหุ้นซึ่งโอนกันนั้นด้วย

การโอนเช่นนี้จะนำมาใช้แก่บริษัทหรือบุคคลภายนอกไม่ได้ จนกว่าจะได้จดทะเบียนการโอนทั้งชื่อและสำนักของผู้รับโอนนั้นลงในทะเบียนผู้ถือหุ้น

มาตรา ๑๑๔๑ สมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นนั้น ท่านให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นพยานหลักฐานอันถูกต้องในข้อกระทรวงความบรรดาที่กฎหมายบังคับ หรือให้อำนาจให้เอาลงในทะเบียนนั้น

ความเห็น

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องไว้วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ หรือไม่ ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง (ผู้ร้อง) มีมติให้ส่งเรื่องมายังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของนายธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ (ผู้ถูกร้อง) สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ เนื่องจากผู้ถูกร้องเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด อยู่ในวันที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ซึ่งเป็นลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๓) และผู้ร้องได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญแล้ว กรณีจึงเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคหนึ่งและวรรคสี่ ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ (๕) ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจรับไว้พิจารณาได้ จึงมีคำสั่งรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยและให้ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา

สำหรับคำขอของผู้ร้องที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคสอง ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องแล้ว เห็นว่า คดีนี้ปรากฏเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ถูกร้องมีกรณีตามที่ถูกร้องประกอบกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ถูกร้องอาจก่อให้เกิดปัญหาข้อกฎหมายและการคัดค้านโต้แย้งเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานสำคัญของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ จึงมีมติให้ผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจนกว่าศาลจะมีคำวินิจฉัย และมีหนังสือแจ้งให้เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรทราบ

ส่วนคำขอของผู้ร้องที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการอื่นเป็นการชั่วคราวก่อนการวินิจฉัย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๑ นั้น เมื่อศาลได้มีคำสั่งให้ผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคสอง แล้วในชั้นนี้จึงยังไม่มีเหตุจำเป็นที่จะกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองชั่วคราวใด ๆ อีก

ประเด็นที่ต้องพิจารณาต่อไปมีว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ ว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของนายธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ สิ้นสุดลง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓) หรือไม่ โดยแยกวินิจฉัยเป็น ๓ ประเด็น ดังนี้

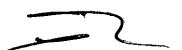
ประเด็นที่หนึ่ง กระบวนการไต่สวนและยื่นคำร้องต่อศาลของผู้ร้องชอบด้วยรัฐธรรมนูญและกฎหมายหรือไม่

ประเด็นที่สอง บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด เป็นผู้ประกอบกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ หรือไม่

ประเด็นที่สาม ผู้ถูกร้องโอนหุ้นบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ให้นางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ จริงหรือไม่

ประเด็นที่หนึ่ง กระบวนการไต่สวนและยื่นคำร้องต่อศาลของผู้ร้องชอบด้วยรัฐธรรมนูญและกฎหมายหรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีที่ผู้ร้องที่ยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญเป็นคำร้องนี้ เป็นการที่ผู้ร้องใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ ซึ่งวรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา มีสิทธิเข้าชื่อร้องต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกว่าสมาชิกภาพของสมาชิกคนใดคนหนึ่งแห่งสภานั้นสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๐๑ (๓) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) หรือ (๑๒) หรือมาตรา ๑๑๑ (๓) (๔) (๕) หรือ (๗) แล้วแต่กรณี และให้ประธานแห่ง

สภาที่ได้รับคำร้อง ส่งคำร้องนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกผู้ยื่นสิ้นสุดลงหรือไม่” และวรรคสี่ บัญญัติว่า “ในกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่าสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาคนใดคนหนึ่งมีเหตุสิ้นสุดลงตามวรรคหนึ่ง ให้ส่งเรื่องไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยตามวรรคหนึ่งได้ด้วย” ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง ประกอบวรรคสี่นี้ ไม่จำเป็นต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวนก่อน ดังนั้น คำร้องของผู้ร้องจึงมิใช่การเปลี่ยนข้อหาจากชั้นการไต่สวนและมีใช่เป็นการยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญทั้งที่การแสวงหาข้อเท็จจริงยังไม่แล้วเสร็จ อันจะเป็นการกระทำมิชอบด้วยกฎหมายเพื่อกั่นแกล้งผู้ถูกร้องในทางการเมืองแต่อย่างใด เมื่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง ประกอบวรรคสี่ ให้อำนาจผู้ร้องในการยื่นคำร้องและผู้ร้องได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๖๓/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และคำวินิจฉัยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ๖๔/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ว่าผู้ถูกร้องเป็นบุคคลผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นเหตุให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๘๘ (๓) และให้ส่งเรื่องมายังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องแล้ว ผู้ร้องจึงมีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๘๒ วรรคหนึ่งและวรรคสี่ ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ (๕)

ประเด็นที่สอง บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด เป็นผู้ประกอบกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า บริษัท โซลิต มีเดีย (ประเทศไทย) จำกัด ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๑ ต่อมาได้จดทะเบียนเปลี่ยนชื่อเป็นบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ตั้งแต่วันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๕ โดยมีวัตถุประสงค์ตามหนังสือบริคณห์สนธิ ข้อ ๒๓ ระบุว่า ประกอบกิจการออกหนังสือพิมพ์ โรงพิมพ์ รับพิมพ์หนังสือ พิมพ์หนังสือจำหน่าย และข้อ ๒๕ ประกอบกิจการโฆษณาด้วยการโฆษณาทุกอย่าง เช่น โฆษณาในหนังสือพิมพ์ แผ่นป้ายโฆษณา สิ่งพิมพ์ ใบปลิว กระจายเสียงผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์ โทรเลข เคเบิลทีวี โทรสาร การสื่อสารด้วยระบบดาวเทียม และสื่ออื่นใด บริษัท โซลิต มีเดีย (ประเทศไทย) จำกัด ได้ยื่นแบบแสดงรายการเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจของห้างหุ้นส่วนบริษัท ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ ฉบับที่ ๘๓ (พ.ศ. ๒๕๑๕) ต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท ระบุสินค้า/บริการที่ประกอบกิจการว่า ประกอบกิจการออกหนังสือพิมพ์ โรงพิมพ์ รับพิมพ์หนังสือ พิมพ์หนังสือจำหน่าย ปรากฏตามเอกสาร ร ๑๗ ซึ่งตามแบบนำส่งงบการเงิน (แบบ ส.บข.๓) ที่ยื่นต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

กระทรวงพาณิชย์ ตั้งแต่รอบบัญชีสิ้นสุดลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ เรื่อยมาจนถึงสิ้นสุรอบบัญชี ปี ๒๕๕๕ ตามเอกสาร ร ๑๘/๑ - ๑๘/๔ ระบุว่า บริษัทมีรายได้จากการขายนิตยสารและการให้บริการ โฆษณา/รายได้อื่น บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ได้ส่งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕) ต่อกรมพัฒนา ธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๑ ถึง พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยปรากฏชื่อผู้ถูกร้องเป็นผู้ถือหุ้น ในบริษัทดังกล่าว จำนวน ๖๗๕,๐๐๐ หุ้น เลขหมายของหุ้นตั้งแต่ ๑๓๕๐๐๐๑ ถึง ๒๐๒๕๐๐๐ ตั้งแต่วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๘ เรื่อยมาจนกระทั่งเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ไม่ปรากฏชื่อผู้ถูกร้อง ในสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕) ในการประกอบกิจการหนังสือพิมพ์และสื่อมวลชนใด ๆ จะต้อง ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติจดทะเบียนกิจการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งมีเจตนารมณ์ เพื่อวางหลักเกณฑ์ในการรับจดทะเบียนกิจการพิมพ์เป็นหลักฐานให้ทราบว่าผู้ใดเป็นผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการ หรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบของประชาชนที่ได้รับความเสียหาย ในการฟ้องร้องดำเนินคดีในกรณีที่บุคคลดังกล่าวกระทำผิดกฎหมายอันเนื่องมาจากเป็นผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการหรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ โดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้นิยาม ความหมายคำว่า “หนังสือพิมพ์” หมายความว่า สิ่งพิมพ์ซึ่งมีชื่อจำหน้าเช่นเดียวกัน และออกหรือเจตนา จะออกตามลำดับเรื่อยไป มีกำหนดระยะเวลาหรือไม่ก็ตาม มีข้อความต่อเนื่องกันหรือไม่ก็ตาม ทั้งนี้ ให้หมายความรวมถึง นิตยสาร วารสาร สิ่งพิมพ์เรียกชื่ออย่างอื่นทำนองเดียวกัน และนิยามความหมาย คำว่า “เจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์” หมายความว่า บุคคลซึ่งเป็นเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ ในมาตรา ๑๑ บัญญัติว่า หนังสือพิมพ์ซึ่งพิมพ์ขึ้นภายในราชอาณาจักรต้องจดทะเบียนตามบทบัญญัติแห่ง พระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๑๘ บัญญัติว่า ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการ หรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ ผู้ใดเลิกเป็นผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการหรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ทราบเพื่อยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงรายการในหลักฐานการจดทะเบียน ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เลิกเป็นผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการหรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ ข้อเท็จจริงปรากฏว่า บริษัท โซลิต มีเดีย (ประเทศไทย) จำกัด ได้จดทะเบียนการพิมพ์ตามพระราชบัญญัติจดทะเบียนการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ตามมาตรา ๑๑ ไว้เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ปรากฏหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนการพิมพ์เลขทะเบียนที่ สสช ๓/๒๕๕๑ เอกสารหมายเลข ศ ๒๐/๒ และเมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ได้จดทะเบียนการพิมพ์ตามพระราชบัญญัติ ดังกล่าวด้วยพนักงานเจ้าหน้าที่อีกครั้งหนึ่ง ปรากฏหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนการพิมพ์เลขทะเบียนที่ สสช ๒๒๐/๒๕๕๓ เอกสารหมายเลข ศ ๒๐/๔ และไม่ปรากฏว่าบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด มีการจดทะเบียน ยกเลิกการเป็นผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการหรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบเพื่อ

ยกเลิกภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เลิกเป็นผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการ หรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ ตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวแต่อย่างใด ปรากฏตามหนังสือสำนักหอสมุดแห่งชาติ ที่ วส.๐๔๒๕/๒๐๖๗ เอกสารหมายเลข ศ ๒๐/๑ ผู้ถูกร้องอ้างว่าบริษัทได้เลิกกิจการแล้ว ก็ไม่ปรากฏว่า มีการจดทะเบียนเลิกบริษัทและชำระบัญชีตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แต่อย่างใด

ที่ผู้ถูกร้องอ้างว่าบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ไม่ได้ประกอบกิจการหนังสือพิมพ์หรือ เป็นสื่อมวลชน นับตั้งแต่วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๙ โดยได้เลิกผลิตนิตยสาร Who? ยุบกองบรรณาธิการ และเลิกจ้างพนักงานทั้งหมดของบริษัทจำนวน ๑๔๕ คน ตั้งแต่วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ และจัดแจ้ง การหยุดกิจการชั่วคราวต่อสำนักงานประกันสังคมเมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒ ไม่ได้กลับมาผลิตอีกเลย ส่วนการผลิตนิตยสารรายเดือน JIBjib Magazine บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ได้ผลิตให้บริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด สำหรับใช้เผยแพร่บนเครื่องบินของสายการบินนกแอร์ จึงต้องผลิตตามสัญญา ถึงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ อย่างไรก็ตาม บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด มิได้เป็นเจ้าของ JIBjib Magazine โดยผู้ที่เป็นเจ้าของนิตยสาร JIBjib Magazine ตลอดจนเครื่องหมายทางการค้าและชื่อทางการค้า ซึ่งมีอำนาจกำหนดเนื้อหาและรูปลักษณ์คือบริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด ซึ่งสัญญาการตกลงผลิต JIBjib Magazine ไม่มีข้อตกลงให้บริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด ต้องชำระราคาการผลิตให้แก่บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด แต่ให้บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด มีสิทธิใช้พื้นที่โฆษณาได้จำนวน ๖ หน้า โดยไม่มีสิทธิ นำเนื้อหาในนิตยสารไปเผยแพร่หรือทำซ้ำหรือนำออกแจกจ่ายแก่บุคคลอื่นโดยไม่ได้รับความยินยอมจาก บริษัท สายการบินนกแอร์ จำกัด บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด มิได้ประกอบกิจการหนังสือพิมพ์หรือ สื่อมวลชนใด ๆ นั้น เห็นว่า บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ยังคงสามารถเป็นผู้ประกอบกิจการหนังสือพิมพ์ หรือเป็นเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์อีกเมื่อใดก็ได้ตลอดเวลา และแม้นิตยสารซึ่งอยู่ในความหมายหนังสือพิมพ์ ที่บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด เป็นผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการ หรือเจ้าของกิจการจะมีใช้หนังสือพิมพ์ หรือนิตยสารที่แพร่หลายทั่วประเทศแต่ก็เป็นสื่อกลางที่มีวัตถุประสงค์ในการนำข่าวสารสาระที่ตนประสงค์จะ สื่อสารไปสู่มวลชนโดยมิได้จำกัดขอบเขตบุคคลที่ประสงค์จะสื่อสารไว้เป็นการเฉพาะราย อันอาจให้คุณให้โทษ ทางการเมืองเมื่อใดก็ได้ตามความประสงค์ของบริษัท ดังนั้น トラบใดที่ยังมิได้ดำเนินการจดทะเบียน เลิกบริษัทและชำระบัญชีให้เสร็จสิ้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และมิได้มีการจดทะเบียน เลิกเป็นผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการ หรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติจดทะเบียนการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้เป็นยุติตามที่กฎหมายบัญญัติ บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด จึงยังเป็นผู้ประกอบกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ อยู่จนปัจจุบัน

ประเด็นที่สาม ผู้ถูกร้องโอนหุ้นบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ให้ นางสมพร จรุงเรืองกิจ เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ จริง หรือไม่

ผู้ถูกร้องชี้แจงว่า ในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ผู้ถูกร้องปราศรัยกับสมาชิกพรรคอนาคตใหม่และประชาชนทั่วไปที่บริเวณตลาดเทศบาลตำบลสีตึก อำเภอสีตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ตั้งแต่เวลา ๐๙.๑๕ น. จนถึงเวลา ๐๙.๔๓ น. และเดินทางออกจากสถานที่ปราศรัยเวลาประมาณ ๑๑.๐๐ น. โดยรถยนต์นั่งส่วนบุคคลยี่ห้อ Hyundai สีขาว หมายเลขทะเบียน ๗ กก ๘๘๓๙ กรุงเทพมหานคร โดยมีนายชัยสิทธิ์ กล้าหาญ เป็นคนขับรถ ไม่มีผู้ติดตาม ผู้ถูกร้องนั่งหลับพักผ่อนมาตลอดทาง ไม่ได้โทรศัพท์ติดต่อใครและไม่มีใครติดต่อโทรศัพท์มาหาผู้ถูกร้อง ระหว่างทางเวลา ๑๑.๔๑ น. รถยนต์ถูกตรวจจับความเร็วที่ถนนทางหลวง ๒๔ กม.ที่ ๑๐๗-๑๐๙ ตำบลหัวถนน อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ปรากฏตามใบสั่งเจ้าพนักงานจราจรตามเอกสารหมายเลข ศ ๙/๗๕ ต่อมาเวลา ๑๔.๔๕ น. รถยนต์ดังกล่าวถูกตรวจจับความเร็วที่ถนนกาญจนาภิเษก กม.๕ ขาเข้า ตำบลคลองสี่ อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ปรากฏตามใบสั่งของเจ้าพนักงานจราจรตามเอกสารหมายเลข ศ ๙/๗๖ ผู้ถูกร้องเดินทางถึงบ้านพักที่หมู่บ้านเลขไชด์ ๒ เมื่อเวลาประมาณ ๑๖.๐๐ น. ผู้ถูกร้องโอนหุ้น บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ให้กับนางสมพร จรุงเรืองกิจ มารดาผู้ถูกร้อง เวลา ๑๘.๐๐ น. ในการโอนหุ้นดังกล่าว มีนายณัฐนนท์ อภินันท์ ทนายความเป็นผู้จัดทำหลักฐานตราสารโอนหุ้นตามเอกสารหมายเลข ๓๖/๒ มีผู้ถูกร้องลงนามเป็นผู้โอน นางสมพร จรุงเรืองกิจ ลงนามเป็นผู้รับโอน และนางสาวลาวัลย์ จันทร์เกษม กับนางสาวกานต์ฐิตา อ่วมงามขำ ลงนามเป็นพยาน มีการจดทะเบียนการโอนหุ้นลงในสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นของบริษัท ปิดอาคารแสดมภ์ครบถ้วนตามกฎหมาย นางสมพร จรุงเรืองกิจชำระราคาหุ้นจำนวน ๖๗๕,๐๐๐ หุ้น เป็นเงิน ๖,๗๕๐,๐๐๐ บาท (หกล้านเจ็ดแสนห้าหมื่นบาทถ้วน) เป็นเช็คธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สาขาถนนบางนา - ตราด ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ สั่งจ่ายชื่อผู้ถูกร้องและขีดคร่อมผู้ถือ ตามเอกสารหมายเลข ๒๗ ผู้ถูกร้องรับมอบเช็คดังกล่าวให้นางรวีพรรณ จรุงเรืองกิจ ภรรยา เป็นผู้ดำเนินการต่อไป โดยนางรวีพรรณ จรุงเรืองกิจ นำเช็คเข้าเรียกเก็บเงินเมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒ โดยอ้างว่าไม่ได้นำเช็คไปขึ้นเงินทันทีเพราะติดธุระ ปกติจะนำเช็คไปขึ้นเงินด้วยตนเองไม่ฝากคนอื่นไป ช่วงเวลาดังกล่าวมีบุตรอายุสามเดือน จึงไม่ได้ออกไปไหน ในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ นางรวีพรรณ จรุงเรืองกิจ ก็โอนขายหุ้นจำนวน ๒๒๕,๐๐๐ หุ้น ให้แก่นางสมพร จรุงเรืองกิจ ด้วยข้อเท็จจริงดังกล่าวมีผู้ถูกร้อง นายชัยสิทธิ์ กล้าหาญ นางสมพร จรุงเรืองกิจ นางรวีพรรณ จรุงเรืองกิจ นางสาวลาวัลย์ จันทร์เกษม นางสาวกานต์ฐิตา อ่วมงามขำ และนายณัฐนนท์ อภินันท์ เบิกความสนับสนุนข้อเท็จจริงดังกล่าว และในวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒ นางสมพร จรุงเรืองกิจ

โอนหุ้นจำนวน ๖๗๕,๐๐๐ หุ้น ให้แก่หลานชายชื่อ นายทวี จรุงสถิตพงศ์ ปรากฏตามตราสารการโอนหุ้น เอกสารหมายเลข ๓ ๓๓/๒ กับโอนหุ้นจำนวน ๒๒๕,๐๐๐ หุ้น ให้แก่หลานชายชื่อ นายปิติ จรุงสถิตพงศ์ โดยมีได้ชำระราคากันตามตราสารโอนหุ้นเอกสารหมายเลข ๓ ๓๔/๒ มีนางสาวกานต์ฐิตา อ่วมงามขำ และ นางสาวลาวัลย์ จันทรเกษม เป็นพยาน ต่อมาวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ นายทวี จรุงสถิตพงศ์ และนายปิติ จรุงสถิตพงศ์ โอนหุ้นคืนนางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ ปรากฏตามตราสารการโอนหุ้น เอกสารหมายเลข ๔๐/๒ และมีนางสาวกานต์ฐิตา อ่วมงามขำ กับนางสาวลาวัลย์ จันทรเกษม เป็นพยาน ข้อเท็จจริงดังกล่าว มีนางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ นายทวี จรุงสถิตพงศ์ นายปิติ จรุงสถิตพงศ์ นางสาวกานต์ฐิตา อ่วมงามขำ นางสาวลาวัลย์ จันทรเกษม และนายพิพัฒน์พงษ์ รุจิตานนท์ ทนายความเบิกความสนับสนุนข้อเท็จจริงดังกล่าว

พิจารณาแล้วเห็นว่า นางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ ประกอบธุรกิจตั้งแต่อายุ ๒๐ ปีเศษ มีหุ้นและเป็นเจ้าของกิจการบริษัทต่าง ๆ จำนวนมากถึง ๗๐ บริษัท มีการเปลี่ยนแปลงผู้ถือหุ้นกันอยู่เสมอ นางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ ในฐานะเป็นเจ้าของบริษัท เป็นกรรมการบริษัท ย่อมทราบดีว่ากรรมการบริษัท จะต้องส่งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ที่ยังคงเป็นผู้ถือหุ้นอยู่ทั้งหมดในเวลาที่ประชุมและรายชื่อผู้ที่ขาดจากการเป็นผู้ถือหุ้นส่วนเดิม แต่วันประชุมสามัญครั้งที่แล้วมาไปยังนายทะเบียนอย่างน้อยปีละครั้งตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๓๙ วรรคสอง และแม้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์จะได้กำหนดให้ต้องมีการแจ้งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕) ทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงผู้ถือหุ้นก็ตาม คงกำหนดให้ต้องแจ้งอย่างน้อยปีละครั้ง แต่ก็ได้หมายความว่าแจ้งส่งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕) ต่อนายทะเบียนเพียงครั้งเดียวในรอบปีเท่านั้น บริษัทสามารถแจ้งการเปลี่ยนแปลงผู้ถือหุ้นได้ตลอดเวลาทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงดังจะเห็นได้จากการที่นางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ ชื่อหุ้นบริษัทและเป็นกรรมการบริษัท จึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ขอนำส่งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร และส่งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕) ต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ปรากฏต่อเจ้าพนักงานและสาธารณชน โดยระบุจำนวนผู้ถือหุ้น ๖ ราย ปรากฏตามเอกสารหมายเลข ร ๑๙/๒, ร ๑๙/๓ ต่อมาเมื่อผู้ถูกร้องซื้อหุ้นบริษัท จำนวน ๖๗๕,๐๐๐ หุ้น นางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ ในฐานะกรรมการบริษัทได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๘ ขอนำส่งรายชื่อสำเนาบัญชีผู้ถือหุ้นต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร และส่งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕) ระบุจำนวนผู้ถือหุ้น จำนวน ๑๐ ราย โดยมีผู้ถูกร้องเป็นผู้ถือหุ้น ๖๗๕,๐๐๐ หุ้น นางรวิพรรณ จึงรุ่งเรืองกิจ เป็นผู้ถือหุ้น ๒๒๕,๐๐๐ หุ้น ปรากฏตามเอกสารหมายเลข ร ๑๙/๑๐ และ ร ๑๙/๑๑-๑๒

จึงเห็นได้ว่า ในทางปฏิบัติที่ผ่านมาของบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ในกรณีมีการเปลี่ยนแปลงรายชื่อผู้ถือหุ้นของบริษัทตั้งแต่เริ่มก่อตั้งบริษัท โซลิตี มีเดีย (ประเทศไทย) จำกัด ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด จะมีหนังสือส่งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ. ๕) ต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร ทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงผู้ถือหุ้นเพื่อให้ปรากฏแก่เจ้าพนักงานและสาธารณชนทั่วไป แม้ข้อบังคับบริษัทจะมีได้กำหนดให้กระทำก็ตามหรือแม้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๓๙ จะมีได้กำหนดให้ต้องแจ้งในทันทีที่มีการโอนหุ้นโดยกำหนดเพียงต้องแจ้งอย่างน้อยปีละครั้งก็ตาม ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในการกล่าวอ้างว่ามีการโอนหุ้นระหว่างผู้ถูกร้องให้กับนางสมพร จรุงเรืองกิจ เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ การโอนหุ้นระหว่างนางสมพร จรุงเรืองกิจ ให้กับนายทวี จรุงสถิตพงศ์ และนายปิติ จรุงสถิตพงศ์ เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒ กลับไม่ปรากฏมีการส่งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นที่มีการเปลี่ยนแปลงต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร แต่อย่างใด และในเวลาต่อมาบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ได้มีหนังสือวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ถึงนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร ส่งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕) ซึ่งปรากฏการเปลี่ยนแปลงการถือหุ้นโดยมีการโอนหุ้นของบุคคลต่าง ๆ ให้แก่นางสมพร จรุงเรืองกิจ และไม่ปรากฏชื่อผู้ถูกร้องเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัทนั้น ในประเด็นที่ไม่มีกรแจ้งการเปลี่ยนแปลงผู้ถือหุ้นต่อนายทะเบียนตามที่เคยกระทำมา ผู้ถูกร้องได้ชี้แจงว่า บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ได้เลิกจ้างพนักงานบริษัทไปแล้วทั้งหมดตั้งแต่วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ จึงไม่มีนักบัญชีที่คอยดำเนินการจัดการเอกสารทางทะเบียนดังเช่นตลอดระยะเวลา ๑๐ ปีที่ผ่านมา แต่จากคำเบิกความของนางสาวลาวัลย์ จันท์เกษม พยานศาล ซึ่งทำงานที่บริษัท ไทยซัมมิท โอโตพาร์ท อินดัสตรี จำกัด เป็นเวลา ๑๕ ปี จนถึงปัจจุบัน และเป็นผู้มีหน้าที่ดำเนินการแจ้งสำเนาทะเบียนผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕) ต่อนายทะเบียน ได้ให้การว่า การที่ไม่ส่งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕) ต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร เนื่องจากการโอนหุ้นในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ เป็นการโอนหุ้นภายในครอบครัว จึงไม่มีการจัดทำทันทีและบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ได้มีการเลิกจ้างพนักงานตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ จึงไม่มีหน่วยงานจะมารับผิดชอบรับงานที่จะแจกจ่ายจากตนเองไปดำเนินการต่อและเบิกความต่อมาว่า ตนสามารถทำได้ถ้ามีคำสั่งให้ทำ เห็นว่าการยื่นสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕) นั้น สามารถมอบหมายให้บุคคลอื่นไปดำเนินการแทนได้ และการยื่นเอกสารดังกล่าวสามารถกระทำได้โดยไม่มีความยุ่งยากแต่ประการใด เพราะบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ใช้วิธีการส่งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕) งบดุลประจำปีต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานครทางอิเล็กทรอนิกส์มาตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ จนถึงปี ๒๕๖๑ อีกทั้งหากไม่มีพนักงานดำเนินการตามที่กล่าวอ้างเหตุใดเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทาง

ทะเบียนโดยนางสมพร จรุงเรืองกิจ รับโอนหุ้นจากบุคคลต่าง ๆ ในวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ นางสมพร จรุงเรืองกิจ กรรมการบริษัท ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ขอส่งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น ถึงนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร ส่งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕) ถึงนายทะเบียนได้ ตามเอกสารหมายเลข ร ๑๙/๒๕ ร ๑๙/๒๖-๒๗ ฉะนั้น ข้อกล่าวอ้างว่า ไม่มีพนักงานดำเนินการจึงไม่อาจรับฟังได้

จากคำเบิกความของนายณัฐนนท์ อภินันท์ ทนายความผู้จัดเตรียมเอกสารตราสารการโอนหุ้น ระหว่างผู้ถูกร้องกับนางสมพร จรุงเรืองกิจ เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ว่าข้อมูลต่าง ๆ ตนเองได้รับมาจากนายวุฒิพงศ์ พงศ์เนกกุล ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมายของพรรคอนาคตใหม่ โดยที่ผู้ถูกร้องในฐานะหัวหน้าพรรคอนาคตใหม่ เบิกความว่าเมื่อตัดสินใจทำงานการเมืองก็ต้องโอนหุ้นจำนวน ๓๐ - ๔๐ บริษัท ให้เรียบร้อย จึงเห็นว่า ทั้งผู้ถูกร้องและนายวุฒิพงศ์ พงศ์เนกกุล ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมายของพรรคอนาคตใหม่ ย่อมต้องศึกษารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ และกฎ ระเบียบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี และย่อมรู้ว่ารัฐธรรมนูญ มีการกำหนดลักษณะต้องห้ามบุคคลมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งหลายประการ ตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๓) บัญญัติไว้ประการหนึ่งว่า ห้ามเป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ ซึ่งตามมาตรา ๑๐๑ (๖) บัญญัติให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙๘ ลสิ้นสุดลง โดยเจตนาารมณ์หรือความมุ่งหมายตามบทบัญญัติดังกล่าวที่ห้ามมิให้ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ ก็เพื่อมิให้ผู้สมัครสร้างความได้เปรียบ เสียเปรียบ ต่อคู่แข่งกัน ดังนั้น หากผู้ถูกร้องเป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ ก็ย่อมตระหนักถึงปัญหาที่จะเกิดขึ้น ผู้ถูกร้องจึงต้องดำเนินการจำหน่าย จ่าย โอนหุ้นที่ตนถือครองอยู่ เพื่อมิให้เกิดปัญหาและสมควรมีหนังสือแจ้งและส่งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕) ที่มีการเปลี่ยนแปลงว่า ผู้ถูกร้องได้ขายหุ้นที่ถือครองให้แก่นางสมพร จรุงเรืองกิจ แล้ว เพื่อให้เจ้าพนักงานและสาธารณชนได้ทราบ ดังเช่นที่บริษัทเคยปฏิบัติมาตลอดระยะเวลาสิบปีเศษ การที่ไม่มีการแจ้งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นภายในเวลาใกล้เคียงกับวันที่มีการโอนหุ้นวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกร้องอ้างว่ามีการโอนหุ้น ดังกล่าวแต่กลับมีการแจ้งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ โดยไม่ปรากฏชื่อผู้ถูกร้องเป็นผู้ถือหุ้นบริษัท จึงทำให้มีเหตุน่าสงสัยว่ามีการโอนหุ้น เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ จริงหรือไม่

กรณีมีข้อที่ต้องพิจารณาว่า นางรวีพรรณ จรุงเรืองกิจ ภริยาของผู้ถูกร้อง ถือหุ้นบริษัท วี-ลัก มีเดีย จำกัด จำนวน ๒๒๕,๐๐๐ หุ้น เลขหมายหุ้น ๓๑๕๐๐๐๑ - ๓๓๗๕๐๐๐ ตั้งแต่วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๘ อ้างว่าได้โอนขายหุ้นให้นางสมพร จรุงเรืองกิจ เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่าเมื่อโอนขายหุ้นดังกล่าวให้นางสมพร จรุงเรืองกิจ แล้ว นางรวีพรรณ จรุงเรืองกิจ ยังคงเป็นกรรมการบริษัท วี-ลัก มีเดีย จำกัด อยู่ตลอดมาจนถึงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๒ จึงลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัทเมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๒ โดยระบุให้การลาออกมีผลในวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ ซึ่งบริษัท วี-ลัก มีเดีย จำกัด ได้จัดประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นในวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ รับทราบการลาออกของกรรมการบริษัท ตามข้อเท็จจริงดังกล่าวมานี้ มีข้อน่าสงสัยว่าในขณะที่ผู้ถูกร้องและนางรวีพรรณ จรุงเรืองกิจ โอนหุ้นให้นางสมพร จรุงเรืองกิจ เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ และนางสมพร จรุงเรืองกิจ โอนหุ้นให้นายทวิ จรุงสถิตพงศ์ และนายปิติ จรุงสถิตพงศ์ ในวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒ นั้น นางรวีพรรณ จรุงเรืองกิจ ยังคงเป็นกรรมการบริษัทอยู่ แต่ไม่ได้ดำเนินการแจ้งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เมื่อนางรวีพรรณ จรุงเรืองกิจ อยู่ในฐานะกรรมการบริษัทย่อมสามารถดำเนินการแจ้งบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นได้เอง และย่อมต้องทราบดีว่ากรรมการบริษัทมีหน้าที่แจ้งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นต่อนายทะเบียนอย่างน้อยปีละครั้ง ภายในสิบสี่วันนับแต่การประชุมสามัญ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๓๙ วรรคสอง แต่กลับมิได้ดำเนินการแจ้งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นให้เรียบร้อยเมื่อมีการโอนหุ้นเมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ และวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒ ทั้ง ๆ ที่ผ่านมานั้น หากมีการเปลี่ยนแปลงผู้ถือหุ้นที่ไม่ใช่การเปลี่ยนแปลงในวันประชุมสามัญประจำปี บริษัท วี-ลัก มีเดีย จำกัด ก็จะต้องดำเนินการประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นและแจ้งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นทันทีหรือภายในเวลาใกล้เคียงกัน นอกจากนี้เมื่อมีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๒ แล้ว ก็ยังมีได้มีการแจ้งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น จึงขัดแย้งกับข้ออ้างที่ว่าผู้ถูกร้องและนางรวีพรรณโอนหุ้นให้นางสมพร จรุงเรืองกิจ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อที่ผู้ถูกร้องจะลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทั้งนี้ ข้อเท็จจริงปรากฏว่าเพิ่งจะมีการแจ้งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ โดยอ้างว่าเนื่องจากมีกรรมการบริษัทคือนางรวีพรรณ จรุงเรืองกิจ ลาออกในวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ จึงต้องนำความไปจดทะเบียนต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า นายทะเบียนภายในสิบสี่วัน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๕๗ จึงได้แจ้งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นไปด้วยในคราวเดียวกันกับการแจ้งเปลี่ยนแปลงกรรมการบริษัท พฤติการณ์เช่นนี้ทำให้มีความน่าสงสัยว่าน่าจะเป็นการกำหนดให้มีสถานการณ์ที่สอดคล้องกับข้อกฎหมายดังกล่าว เพื่อใช้ในการอธิบายว่าเหตุใดจึงมีการ

แจ้งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นในวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ทั้งนี้ เพราะที่ผ่านมานั้น หากไม่มีการเปลี่ยนแปลงผู้ถือหุ้น บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด จะแจ้งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นพร้อมกับส่งสำเนางบดุลที่ผ่านการอนุมัติจากที่ประชุมแล้ว ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๙๗ ที่ต้องส่งปีละครั้งเช่นเดียวกัน โดยส่งในปลายเดือนเมษายนของทุกปี ดังนั้น เมื่อพิจารณาจากข้อเท็จจริงที่ผู้ถูกร้องอ้างว่าได้ดำเนินการโอนหุ้นให้ผู้อื่นเพื่อเตรียมตัวสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หากมีการโอนหุ้นเมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ จริง นางรวีพรหม จึงรุ่งเรืองกิจ ซึ่งเป็นภริยาของผู้ถูกร้องและเป็นกรรมการบริษัทก็ควรต้องรับดำเนินการแจ้งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นต่อนายทะเบียนทันที หรืออย่างน้อยก็ควรรับแจ้งเมื่อมีประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๒ หรือถ้าเป็นกรณีที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงผู้ถือหุ้นในระหว่างปีก็น่าจะแจ้งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นในเดือนเมษายนตามที่บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด เคยปฏิบัติมา เมื่อบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด จะดำเนินการแจ้งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นในวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ซึ่งแตกต่างไปจากแนวทางปฏิบัติตามปกติที่เคยปฏิบัติมา จึงต้องกำหนดให้มีสถานการณ์ที่จะทำให้ต้องปฏิบัติเช่นนั้น เพื่อให้สามารถอธิบายเหตุผลในทางกฎหมายได้ จึงอ้างว่านางรวีพรหม จึงรุ่งเรืองกิจ ลาออกจากกรรมการบริษัท เพื่อให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๕๗ กรณีจึงเป็นข้อพิรุธว่ามีการสร้างขึ้นตอนเพิ่มขึ้นเพื่ออธิบายเรื่องช่วงเวลาในการแจ้งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นที่ไม่สัมพันธ์กับช่วงเวลาการโอนหุ้นที่อ้างว่ามีการโอนในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ และไม่น่าเชื่อว่ามี การโอนหุ้นเมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ จริง

นอกจากนี้ การจ่ายค่าตอบแทนการโอนหุ้น จากพยานเอกสารปรากฏว่า ในการโอนหุ้นในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ นางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ ได้ส่งจ่ายเช็คเป็นค่าหุ้นบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด เป็นจำนวนเงิน ๖,๗๕๐,๐๐๐ บาท ให้แก่ผู้ถูกร้องโดยระบุชื่อ ตามเช็คธนาคารกรุงศรีอยุธยา เลขที่ H ๑๑๓๐๙๙๕๕ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ นั้น ต่อมานางรวีพรหม จึงรุ่งเรืองกิจ ภริยาของผู้ถูกร้อง นำไปเข้าบัญชีที่ธนาคารกรุงศรีอยุธยา สาขาเมกาบางนา เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นเวลาหลังจากวันออกเช็คเป็นจำนวน ๑๒๘ วัน และเป็นเวลาหลังจากที่ผู้ร้องได้แจ้งข้อกล่าวหาแก่ผู้ถูกร้องแล้ว แม้นางรวีพรหม จึงรุ่งเรืองกิจ พยานของศาล จะเบิกความว่า เหตุที่นำไปเข้าบัญชีล่าช้า เนื่องจากตนต้องเป็นผู้ทำธุรกรรมการเงินกับธนาคารด้วยตนเอง ระหว่างนั้นเพิ่งคลอดบุตรและบุตรยังเล็กไม่ได้ออกไปไหน เมื่อผู้ร้องตรวจสอบกรณีการถือหุ้นดังกล่าวของผู้ถูกร้อง ทีมทนายความได้นำเช็คดังกล่าวไปใช้ชี้แจงต่อผู้ร้องนั้น เห็นว่า เช็คฉบับดังกล่าว และเป็นเช็คขีดคร่อมระบุชื่อโดยเฉพาะ นางรวีพรหม จึงรุ่งเรืองกิจ ย่อมนำเช็คไปเข้าบัญชีด้วยตนเองหรือมอบให้บุคคลใดนำเช็คเข้าบัญชีได้ตลอดเวลา ประกอบกับการอ้างเรื่องใช้เช็คเป็นเอกสารหลักฐาน

ชี้แจงต่อผู้ร้องย่อมสามารถใช้สำเนาเช็คหรือเอกสารการรับรองจากธนาคารแทนได้ อีกทั้งเอกสารหลักฐานต้นขั้วเช็คของนางสมพร จรุงเรืองกิจ ซึ่งเป็นเช็คที่อยู่ในความครอบครองของนางสมพร จรุงเรืองกิจ มารดาของผู้ถูกร้องนั้น กลับปรากฏว่ามีการสั่งจ่ายเช็คก่อนหน้าฉบับที่สั่งจ่ายการโอนหุ้นครั้งนี้ คือ วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ทำให้เจ้าของเช็คสามารถจะระบุวันที่เมื่อใดก็ได้ และแม้นางรวิพรรณ จรุงเรืองกิจจะอ้างว่าเป็นเช็คที่สั่งจ่ายโดยมารดาของผู้ถูกร้องก็ตาม แต่การเก็บเช็คที่มีการสั่งจ่ายเงินจำนวนมากโดยไม่นำเช็คเข้าบัญชีไว้นานมากกว่า ๔ เดือน ย่อมเป็นเรื่องผิดปกติวิสัยของวิญญูชนทั่วไป โดยเฉพาะผู้ประกอบการกิจการการค้าที่ต้องการเงินสดมาหมุนเวียน จึงมีเหตุน่าสงสัยว่ามีการชำระราคาหุ้นในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ จริงหรือไม่

การที่นางสมพร จรุงเรืองกิจ ได้โอนหุ้นของบริษัท วี-ลัก มีเดีย จำกัด ในวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒ หมายเลขหุ้น ๑๓๕๐๐๐๑ - ๒๐๒๕๐๐๐ จำนวน ๖๗๕,๐๐๐ หุ้น ซึ่งเป็นหุ้นหมายเลขเดิมของผู้ถูกร้องให้แก่นายทวิ จรุงสถิตพงศ์ หลานชายของนางสมพร จรุงเรืองกิจ และต่อมาวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ นายทวิ จรุงสถิตพงศ์ ได้โอนหุ้นหมายเลขดังกล่าวกลับคืนไปยังนางสมพร จรุงเรืองกิจ นั้น เห็นว่า การโอนหุ้นให้และการโอนหุ้นคืนดังกล่าวไม่มีคำตอบแทนโดยอ้างความสัมพันธ์ในทางเครือญาติ แต่กลับมีความแตกต่างจากการโอนหุ้นที่มีการจ่ายค่าตอบแทนระหว่างนางสมพร จรุงเรืองกิจ กับผู้ถูกร้องซึ่งมีความสัมพันธ์เป็นมารดากับบุตร แม้นางสมพร จรุงเรืองกิจ จะเบิกความว่า ต้องการให้นายทวิ จรุงสถิตพงศ์ มาแก้ปัญหาหรือฟื้นฟูบริษัทฯ ก็ตาม แต่การโอนหุ้นให้แก่กันโดยไม่มีคำตอบแทน ย่อมทำให้ไม่สามารถที่จะตรวจสอบได้ว่ามีการโอนหุ้นกันจริงหรือไม่ คงมีเพียงพยานเอกสารที่ใช้อ้างคือตราสารโอนหุ้นและสมุดทะเบียนและใบหุ้นซึ่งต่างก็เป็นเอกสารที่บริษัทสามารถจัดทำขึ้นเองได้ในภายหลัง ประกอบกับการที่นายทวิ จรุงสถิตพงศ์ กับนายปิติ จรุงสถิตพงศ์ ได้โอนหุ้นดังกล่าวกลับคืนให้นางสมพร จรุงเรืองกิจ ในวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นระยะเวลาหลังจากได้รับโอนหุ้นไปเพียงสองเดือนกว่า โดยนางสมพร จรุงเรืองกิจ เบิกความว่า นายทวิ จรุงสถิตพงศ์ ได้ทำการศึกษาแล้วต้องใช้เวลาลงทุนเพิ่มอีกหลายล้านบาท ตนจึงมีความประสงค์จะปิดบริษัท และให้นายทวิ จรุงสถิตพงศ์ โอนหุ้นกลับคืนไปยังนางสมพร จรุงเรืองกิจ จากคำชี้แจงของผู้ถูกร้องต่อศาลว่า สาเหตุที่นางสมพร จรุงเรืองกิจ ดำเนินการโอนหุ้นให้นายทวิ จรุงสถิตพงศ์ และนายปิติ จรุงสถิตพงศ์ หลานชายทั้งสองคน เพราะต้องการให้หลานชายทั้งสองเข้ามาดูแลกิจการบริษัทในการติดตามหนี้สินจากลูกหนี้ค้างชำระ ต่อมาผู้บริหารบริษัทได้ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลแห่งหนี้เชิงลึกแล้ว พบว่ายอดหนี้ของลูกหนี้และสิทธิเรียกร้องทั้งสิบเอ็ดล้านบาทนี้ เป็นหนี้ค้างชำระสมทบมาหลายปีแล้ว จึงมีลักษณะเป็นหนี้เสียที่ไม่อาจหวังคืนได้อย่างแน่แท้ จึงรายงานต่อนางสมพร จรุงเรืองกิจ

ซึ่งเป็นกรรมการบริษัท และนางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ เห็นสมควรดำเนินการเลิกกิจการบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ต่อไป พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามแบบนำเสนอซองการเงิน (แบบ ส.บช.๓) รอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๑ ที่บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด นำส่งนายทะเบียนปรากฏว่า บริษัทฯ มีลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นเพียง ๒,๘๗๕,๘๑๘.๓๔ มิใช่สิบเอ็ดล้านบาทตามที่ผู้ถูกร้องกล่าวอ้าง ซึ่งลูกหนี้เป็นหนี้จำนวนไม่มาก เช่นนี้ การทวงถามหนี้ก็ดี การวิเคราะห์ว่าบริษัทจะดำเนินกิจการต่อไปหรือไม่อย่างไร บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด สามารถใช้ทนายความหรือบุคคลที่มีอาชีพวิเคราะห์ธุรกิจให้ดำเนินการให้ตนเองได้ โดยนางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ ไม่จำเป็นต้องโอนหุ้นให้แก่นายทวิ จรุงสถิตพงศ์ และนายปิติ จรุงสถิตพงศ์ แต่ประการใด การโอนหุ้นเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าวย่อมไม่สมเหตุสมผล จึงเชื่อว่าสาเหตุที่แท้จริงเกิดจากการที่ผู้ถูกร้องถือหุ้นของบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๘ เป็นต้นมา บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด มีผู้ถือหุ้นทั้งสิ้น ๑๐ คน หากต่อมาผู้ถูกร้องและภรรยาผู้ถูกร้องโอนหุ้นของตนเองให้นางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ จริง จำนวนผู้ถือหุ้นจะคงเหลือ ๘ คน แต่ปรากฏว่าเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด มีการประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ ในรายงานการประชุมปรากฏว่ามีผู้ถือหุ้นเข้าร่วมประชุมจำนวน ๑๐ คน เท่าเดิม ปรากฏตามเอกสารหมายเลข ๓๙/๒ ซึ่งเท่ากับจำนวนผู้ถือหุ้นตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ ซึ่งหมายความว่าผู้ถูกร้องยังคงถือหุ้นของบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัดอยู่ ดังนั้น เมื่อผู้ถูกร้องกล่าวอ้างว่า ตนเองและภรรยาได้โอนหุ้นของตนให้แก่นางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ ไปแล้ว จำนวนผู้ถือหุ้นย่อมคงเหลือ ๘ คน จึงไม่สอดคล้องกับรายงานการประชุมวิสามัญเมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องอ้างว่านางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ ได้โอนหุ้นให้แก่นายทวิ จรุงสถิตพงศ์ กับนายปิติ จรุงสถิตพงศ์ ไปเมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒ เพื่อให้จำนวนผู้ถือหุ้นครบ ๑๐ คน ตามเดิม อีกทั้งปรากฏจากรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นดังกล่าวว่า นายทวิ จรุงสถิตพงศ์ และนายปิติ จรุงสถิตพงศ์ จะดำเนินการโอนหุ้นคืนให้แก่นางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ ในวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ทั้งที่สามารถที่จะโอนหุ้นคืนให้แก่นางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ ได้ตั้งแต่วันประชุมในวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ จึงน่าเชื่อได้ว่าการจัดทำรายงานการประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นดังกล่าวเป็นไปเพื่อให้เจือสมกับที่ปรากฏหลักฐานในสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕) ซึ่งบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ได้ยื่นต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร ในวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ว่านางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ รับโอนหุ้นหมายเลข ๑๓๕๐๐๐๑ - ๒๐๒๕๐๐๐ จำนวน ๖๗๕,๐๐๐ หุ้น ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ จากนายทวิ จรุงสถิตพงศ์ ตามเอกสารตราสารโอนหุ้น เอกสารหมายเลข ๔๐/๒ ซึ่งเป็นจำนวนเดียวกับผู้ถูกร้องถือครองหุ้น ซึ่งตราสารการโอนหุ้น

บุคคลผู้รับโอนหุ้นพยานที่ลงลายมือชื่อในเอกสาร สมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นล้วนเป็นเอกสารที่อยู่ในความครอบครองของบริษัททั้งสิ้น จึงไม่น่าเชื่อว่านางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ มีการโอนหุ้นให้แก่นายทวี จรุงสถิตพงศ์ และนายปิติ จรุงสถิตพงศ์ ตามข้อกล่าวอ้าง

เมื่อข้อเท็จจริงจากพยานหลักฐานยังไม่มีน้ำหนักเพียงพอที่จะฟังได้ว่าในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ผู้ถูกร้องโอนหุ้นของบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ให้แก่นางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ แต่ข้อเท็จจริงที่ได้จากพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องปรากฏว่า บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ยื่นสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕) ในวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ที่มีการระบุว่าหุ้นหมายเลขที่ผู้ถูกร้องถือมีการโอนหุ้นในวันดังกล่าว ซึ่งเป็นวันที่หลังจากที่พรรคอนาคตใหม่ยื่นบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อต่อผู้ร้องในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ จึงสอดคล้องกับที่พยานเบิกความว่าในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ นางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ และผู้ถูกร้องโอนหุ้นบริษัทที่อยู่ในเครือข่ายบริษัทเพื่อเตรียมให้ผู้ถูกร้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ผู้ถูกร้องจึงต้องอ้างว่าในวันดังกล่าวมีการโอนหุ้นบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด รวมอยู่ด้วย เนื่องจากกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตราสารการโอนหุ้นเป็นบุคคลกลุ่มเดียวกันทั้งหมด ประกอบกับการโอนหุ้นของบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ที่กล่าวอ้างถึงพยานหลักฐานซึ่งได้แก่ สำเนาเอกสารหนังสือรับรองการโอนหุ้นของนายความผู้ทำคำรับรอง ตราสารการโอนหุ้น เช็คล้างจ่ายค่าหุ้น สมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นของบริษัท ต้นข้าวเช็ค และต้นข้าวใบหุ้น ล้วนแต่เป็นเอกสารที่บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด จัดทำและเก็บรักษาไว้ที่บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ทั้งสิ้น การอ้างว่ามีการโอนหุ้นในวันดังกล่าวไปเพื่อเจือสมกับที่ผู้ถูกร้องชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ดังนั้น จึงฟังได้ว่าผู้ถูกร้องยังคงเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ซึ่งประกอบกิจการสื่อมวลชนในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่พรรคอนาคตใหม่ยื่นบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อต่อผู้ร้อง อันเป็นลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๓) ทำให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓)

ประเด็นที่ต้องพิจารณาต่อไปมีว่า เมื่อวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓) แล้ว สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงนับแต่เมื่อใด

พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อได้รับเรื่องไว้พิจารณา หากปรากฏเหตุอันควรสงสัยว่าสมาชิกผู้ถูกร้องมีกรณีตามที่ถูกร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้สมาชิกผู้ถูกร้อง

หยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัย ... ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกผู้ถูกร้องสิ้นสุดลง ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่หยุดปฏิบัติหน้าที่ แต่ไม่กระทบต่อกิจการที่ผู้นั้นได้กระทำไปก่อนพ้นจากตำแหน่ง” บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญมาตราดังกล่าวเป็นบทบัญญัติว่าด้วยการพ้นจากตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ถูกศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้หยุดปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งมีได้ให้อำนาจแก่ศาลรัฐธรรมนูญที่จะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญจึงต้องสั่งให้ผู้ถูกร้องพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่หยุดปฏิบัติหน้าที่นั้น ดังนั้น สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องจึงสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคสอง นับแต่วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓) นับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคสอง คือวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และถือว่าตำแหน่งว่างลงเมื่อศาลอ่านคำวินิจฉัย

(นายวรวิทย์ กังศศิเทียม)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๔/๒๕๖๒

เรื่องพิจารณาที่ ๑๐/๒๕๖๒

วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๒

ประเด็นวินิจฉัย

สมาชิกภาพของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓) หรือไม่ และนับแต่เมื่อใด

ความเห็น

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ บัญญัติให้ สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงเมื่อ (๖) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙๘ ซึ่งมาตรา ๙๘ (๓) บัญญัติลักษณะต้องห้ามว่าต้องไม่เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ ซึ่งลักษณะต้องห้ามนี้เคยบัญญัติหลักการไว้ไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เป็นครั้งแรก การบัญญัติลักษณะต้องห้ามนี้เพื่อเป็นหลักประกันว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้เป็นผู้แทนปวงชนชาวไทยจะปฏิบัติหน้าที่อย่างซื่อสัตย์สุจริต มีความประพฤติและคุณสมบัติเป็นที่ยอมรับเชื่อถือของสาธารณชน และเป็นการป้องกันมิให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเข้ามาเป็นเจ้าของกิจการหรือถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ รวมถึงการแทรกแซงทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อมิให้อำศัยความได้เปรียบในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์หรือเป็นโทษแก่บุคคลใดเพื่อประโยชน์ในทางการเมืองและเพื่อป้องกันการใช้อำนาจครอบงำสื่อมวลชนอันจะทำให้สื่อมวลชนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเป็นกลาง การควบคุมลักษณะต้องห้ามนี้ยังมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้มีความเหมาะสมทั้งก่อนและหลังการดำรงตำแหน่ง และเพื่อให้เกิดความเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่อีกด้วย

ประเด็นเบื้องต้นที่ต้องวินิจฉัยมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่ คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒ โดยปรากฏชื่อนายธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ลำดับที่ ๑ ของพรรคอนาคตใหม่ ต่อมาเมื่อหลักฐานปรากฏว่าเป็นผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ ของบริษัท วี-ลัก มีเดีย จำกัด จำนวน ๖๗๕,๐๐๐ หุ้น ตั้งแต่วันที่

๑๒ มกราคม ๒๕๕๘ จนถึงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ อันเป็นลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ และเป็นเหตุให้สมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓) คณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้มีมติในคราวประชุม ครั้งที่ ๖๓/๒๕๖๒ วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และมีคำวินิจฉัยคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ ๖๙/๒๕๖๒ วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของนายธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ มีเหตุสิ้นสุดลง จึงมีคำสั่งให้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคสี่ เพื่อให้วินิจฉัยว่า สมาชิกภาพของนายธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ผู้ถูกร้อง) สิ้นสุดลง คณะกรรมการการเลือกตั้ง (ผู้ร้อง) ได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) เป็นกรณีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคหนึ่งและวรรคสี่ จึงมีคำสั่งรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย และเมื่อได้รับเรื่องไว้พิจารณาแล้วปรากฏเหตุอันควรสงสัยว่าสมาชิกผู้ถูกร้องมีกรณีตามที่ถูกร้อง และการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ถูกร้องอาจเกิดปัญหาข้อกฎหมายและการคัดค้านโต้แย้งอันเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานสำคัญของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร จึงมีคำสั่งให้ผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าจะมีคำวินิจฉัย ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคสอง

มีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่า ผู้ถูกร้องเป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๓) หรือไม่ เห็นว่า บริษัท โซลิต มีเดีย (ประเทศไทย) จำกัด จัดตั้งเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๑ ซึ่งต่อมาวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๕ เปลี่ยนชื่อเป็นบริษัท วี-ลัก มีเดีย จำกัด ได้จัดแจ้งวัตถุประสงค์ของบริษัทไว้ในข้อ ๒๓-๒๖ ว่าประกอบกิจการการออกหนังสือพิมพ์ โรงพิมพ์ รับพิมพ์หนังสือ พิมพ์หนังสือจำหน่าย คำหนังสือ หนังสือพิมพ์ เครื่องเขียนแบบพิมพ์ กระดาษ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ อุปกรณ์การพิมพ์ อุปกรณ์การเขียน เครื่องพิมพ์ เครื่องคำนวณ ประกอบกิจการโฆษณาด้วยสื่อการโฆษณาทุกอย่าง รับออกแบบโฆษณา พิมพ์ภาพหรือแบบโฆษณา รับทำการโฆษณาด้วยภาพหรือทางเสียง และได้มีการขอจดทะเบียนการพิมพ์ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติจดทะเบียนการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๑ ปรากฏตามหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนการพิมพ์ ทะเบียนเลขที่ สสข ๓/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๑ และทะเบียนเลขที่ สสข ๒๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ซึ่งปรากฏตามสำเนาหนังสือของสำนักหอสมุดแห่งชาติที่ วธ ๐๔๒๕/๒๐๖๔ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๒ (เอกสารหมายเลข ศ๒๐/๑) และยังไม่ปรากฏว่าได้มีการแจ้งยกเลิกการพิมพ์หนังสือพิมพ์หรือเปลี่ยนแปลงรายการในหลักฐานจดทะเบียนการพิมพ์ที่ดำเนินการโดยบริษัท วี-ลัก มีเดีย จำกัด แต่อย่างใด เมื่อพิจารณาวัตถุประสงค์ของบริษัท ประกอบแบบนำเสนอเงินที่มีรายได้จากการขายนิตยสาร มีรายได้จากการให้บริการโฆษณาแล้ว

การประกอบธุรกิจของบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด มีลักษณะของการพิมพ์ สิ่งพิมพ์ หนังสือพิมพ์ ซึ่งหมายความรวมถึงนิตยสาร วารสาร หรือสิ่งพิมพ์อื่นทำนองเดียวกันตามที่พระราชบัญญัติจัดแจ้งการพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดไว้ และเป็นการจัดทำสื่อมวลชน ดังนั้น การประกอบกิจการของบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด จึงเป็นการดำเนินกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชน ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๓) แล้ว การที่บริษัทดำเนินกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ ที่บริษัทเป็นเจ้าของ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ แม้ว่าจะได้แจ้งว่าหยุดการผลิตนิตยสารและเลิกจ้างพนักงานแล้วก็ตาม แต่ตราบใดที่ยังมีได้มีการแจ้งยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงรายการในหลักฐานการจดแจ้งการพิมพ์ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ จึงยังไม่มีผลให้พ้นจากการเป็นผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการ หรือเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ และแม้ว่าต่อมาได้มีการแจ้งเลิกบริษัทวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๒ แต่ยังไม่เสร็จการชำระบัญชี กรณียังคงถือว่าเป็นเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์นั้น ๆ อยู่

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อไปมีว่า ผู้ถูกร้องโอนหุ้นให้นางสมพรและมีการชำระค่าหุ้นในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ หรือไม่

ผู้ถูกร้องอ้างว่า ตนได้โอนหุ้นในบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ให้กับนางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ แล้วตั้งแต่วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันก่อนที่ตนสมัครรับเลือกตั้งในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ โดยในวันดังกล่าวในช่วงเช้าตนได้ไปปราศรัยกับสมาชิกพรรคอนาคตใหม่และประชาชนทั่วไปในบริเวณตลาดเทศบาลตำบลสตึก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ตั้งแต่เวลา ๙.๑๕ น. จนถึง ๙.๔๓ น. จนกระทั่งเวลาไม่เกิน ๑๑.๐๐ น. จึงเดินทางออกจากสถานที่ปราศรัย โดยรถยนต์นั่งส่วนบุคคลยี่ห้อฮอนด้า สีขาว เลขทะเบียน ๗ กก ๘๘๓๙ กรุงเทพมหานคร โดยมีนายชัยสิทธิ์ กล้าหาญ เป็นคนขับรถ และไม่มีบุคคลอื่นนั่งมาด้วย โดยกลับถึงกรุงเทพมหานคร เมื่อเวลาประมาณ ๑๖.๐๐ น. และได้ทำการโอนหุ้นในช่วงประมาณ ๑๗.๐๐ น. ส่วน นางรวีพรรณ ฯ ภรรยาของผู้ถูกร้องเบิกความว่า มีการโอนหุ้นโดยทำสัญญาซื้อขายกันหลายบริษัท รวมทั้งหุ้นของบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด โดยในการขายหุ้นของบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด นางสมพร จึงรุ่งเรืองกิจ ชำระเป็นเช็คให้ผู้ถูกร้องหนึ่งฉบับและของนางรวีพรรณ ฯ อีกหนึ่งฉบับ โดยเช็คของผู้ถูกร้องเป็นเงิน ๖,๗๕๐,๐๐๐ บาท (หกล้านเจ็ดแสนห้าหมื่นบาทถ้วน) นางรวีพรรณ ฯ เป็นผู้เก็บเช็คทั้งสองฉบับไว้และนำไปขึ้นเงินด้วยตนเอง ในเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๒ เพราะตามปกติจะไม่ฝากเช็คให้คนอื่นไปขึ้นเงินเนื่องจากไม่ได้ไว้ใจที่จะฝากคนอื่นไป หากช่วงไหนติดธุระหรือไม่สะดวกที่จะเดินทางไปธนาคารก็จะเก็บเช็คไว้ก่อนและจะไปขึ้นตอนสะดวกหรือบางครั้งจะรวบรวมไว้ทีเดียวหลายฉบับและเอาไปขึ้นพร้อมกัน แต่สำหรับเช็คชำระค่าหุ้นของ บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด สองฉบับนั้น ช่วงนั้นเป็นช่วงที่ลูกคนเล็กเพิ่งคลอดตอนปลายเดือนกันยายน ๒๕๖๑ ฉะนั้นช่วงวันที่

๘ มกราคม ๒๕๖๒ ลูกเพิ่งอายุสามเดือน จึงยังเป็นแม่ลูกอ่อน ไม่สะดวกในการเดินทางต้องดูแลบุตร และเป็นเช็คบริษัทในเครือของผู้ถูกร้องไม่ต้องกลัวว่าเช็คจะแดงจึงไม่ต้องรีบขึ้นเงิน นอกจากนั้น ตั้งแต่ช่วงเดือนมีนาคม ๒๕๖๒ ได้ยินข่าวว่า ผู้ถูกร้องถูกกล่าวหาว่าไม่ได้มีการซื้อขายหุ้นกันจริง ทนายความก็เลยรวบรวมพยานหลักฐานรวมทั้งเช็คเพื่อนำไปเป็นหลักฐานในการให้ปากคำกับทางคณะกรรมการการเลือกตั้งแล้วเสร็จในเดือนเมษายนก็ได้รับเช็คกลับคืนแล้วไปขึ้นเงินในเดือนพฤษภาคม

ในกรณีนี้ข้ออ้างเรื่องการนำเช็คไปขึ้นเงินนั้น เนื่องจากเช็คที่ได้รับมาเป็นเช็คชนิดระบุชื่อ โดยระบุชื่อผู้ถูกร้องเป็นผู้รับเงิน ชิดฆ่าคำว่า หรือผู้ถือ เขียนชิตคร่อมเช็ค ซึ่งมีผลว่าในการนำเช็คดังกล่าวไปขึ้นเงินต้องนำเข้าบัญชีของธนาคารเท่านั้นเพื่อให้ธนาคารเรียกเก็บเงินให้ เนื่องจากเป็นเช็คชิตคร่อมทั่วไป (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๙๙๔) ธนาคารตามเช็คจะจ่ายเงินสดให้กับผู้ที่นำเช็คไปขึ้นเงินมิได้ หากธนาคารตามเช็คจ่ายเงินสดให้ผู้นำเช็คไปขึ้นเงินธนาคารจะไม่ได้รับความคุ้มครอง เพราะเป็นการทำผิดหน้าที่ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๙๙๗) แต่หากจ่ายผ่านบัญชีของธนาคารแห่งใดแห่งหนึ่งธนาคารผู้จ่ายย่อมได้รับความคุ้มครองแม้จะมีความผิดพลาดใด ๆ เกิดขึ้นเช่น ผู้ได้รับเงินไปมิใช่เจ้าของเช็คที่แท้จริงก็ตาม (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๙๙๘) และในช่องชิตคร่อมเขียนห้ามเปลี่ยนมือเป็นภาษาอังกฤษ คือ A/C PAYEE ONLY ซึ่งแปลว่า เฉพาะบัญชีผู้รับเงินเท่านั้น และเป็นการพิมพ์คำว่าห้ามเปลี่ยนมือในด้านหน้าของเช็ค ดังนั้น จึงเป็นเช็คชนิดระบุชื่อผู้รับเงิน และห้ามเปลี่ยนมือซึ่งโอนให้บุคคลอื่นตามวิธีการในตั๋วเงินมิได้ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๙๑๗ วรรคสอง) เช็คจึงไม่สามารถสลักหลังโอนกันได้ แต่ต้องโอนอย่างการโอนหนี้สามัญที่ต้องทำเป็นหนังสือระหว่างผู้โอนและผู้รับโอนและบอกกล่าวการโอนเป็นหนังสือไปยังลูกหนี้หรือลูกหนี้ให้ความยินยอมกับการโอนหนี้เป็นหนังสือ ด้วยเหตุดังกล่าว เช็คที่ผู้ถูกร้องได้รับมาจึงไม่สามารถที่จะโอนกันได้โดยง่าย เนื่องจากไม่เกิดผลตามกฎหมาย และต้องนำเช็คไปฝากเข้าบัญชีธนาคารเท่านั้น เป็นกรณีที่สามารถติดตามตัวผู้นำเช็คไปขึ้นเงินได้ง่าย

นอกจากนั้นตามปกติการนำเช็คไปขึ้นเงินก็ไม่จำเป็นต้องดำเนินการด้วยตนเอง คือ ผู้ถูกร้องซึ่งเป็นผู้รับเงินอาจมอบให้บุคคลอื่นไปดำเนินการแทนตนได้ และในกรณีนี้เป็นเช็คห้ามเปลี่ยนมือ ดังนั้น จะมีการโอนให้บุคคลอื่นไม่ได้ การนำเช็คไปขึ้นเงินอาจทำได้ด้วยผู้รับเงินตามเช็คหรือผู้รับมอบให้นำเช็คไปเข้าบัญชีขึ้นเงิน ดังนั้น ผู้ถูกร้องซึ่งเป็นผู้ทรงเช็คในฐานะผู้รับเงินสามารถมอบให้บุคคลใดนำเช็คไปฝากเข้าบัญชีธนาคารแทนได้ ไม่ใช่เฉพาะนางรวิพรรณ ฯ เพียงคนเดียวเท่านั้น เพราะนางรวิพรรณ ฯ ก็มีใช่เป็นผู้รับเงินตามเช็คนั้น เป็นเพียงผู้ดำเนินการแทนเช่นกัน ด้วยเหตุดังกล่าว นางรวิพรรณ ฯ จึงไม่จำเป็นต้องนำเช็คไปเข้าบัญชีขึ้นเงินด้วยตนเองและไม่ต้องรอนานถึงสี่เดือน

ในกรณีที่นำเช็คไปขึ้นเงินล่าช้า โดยนำเช็คไปเข้าบัญชี ในวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒ (ในเอกสารหมายเลข ๓ ๒๘) ระบุใบฝากเช็คธนาคารกรุงศรีอยุธยา ของนายธนธร จีรุงเรืองกิจ เลขที่เช็ค H ๑๑๓๐๙๙๕๙ ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่หลังโอนหุ้นสี่เดือน อันเป็นวันเดียวกับคณะกรรมการการเลือกตั้งยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยคุณสมบัติการถือหุ้นบริษัทที่ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับสื่อมวลชน ทั้งที่ตามหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเช็ค คือ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๙๙๐ บัญญัติให้ผู้ทรงเช็คมีหน้าที่ต้องนำเช็คไปยื่นต่อธนาคารตามเช็คเพื่อให้มีการใช้เงินภายในระยะเวลาหนึ่งเดือนหากเป็นเช็คที่ออกภายในจังหวัดเดียวกันกับเมืองที่ธนาคารตามเช็คที่มีหน้าที่จ่ายเงินตั้งอยู่ หรือภายในระยะเวลาสามเดือนหากเป็นเช็คที่ออกต่างเมือง กล่าวคือ สถานที่ที่ออกเช็คและธนาคารตามเช็คอยู่คนละจังหวัดกัน โดยในคดีนี้ ธนาคารตามเช็คที่มีหน้าที่จ่ายเงิน คือ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สาขานนบางนา-ตราด (เซ็นทรัลซิตี้) อยู่ในกรุงเทพมหานคร และเมื่อไม่ระบุสถานที่ออกเช็ค ต้องถือว่าออกเช็ค ณ ภูมิลำเนาของผู้สั่งจ่าย คือ ภูมิลำเนาของนางสมพร จีรุงเรืองกิจ ซึ่งอยู่ในกรุงเทพมหานคร ดังนั้น ผู้ถูกร้องมีหน้าที่นำเช็คดังกล่าวที่ได้รับจากการขายหุ้นบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ไปเข้าบัญชีขึ้นเงินภายในวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ หรือหากนางสมพร มีภูมิลำเนาในจังหวัดอื่น ผู้ถูกร้องก็มีหน้าที่นำเช็คดังกล่าวที่ได้รับจากการขายหุ้นบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ไปเข้าบัญชีขึ้นเงินภายในวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๒

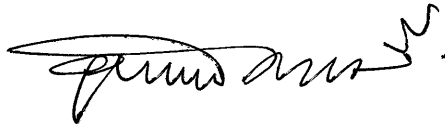
การโอนหุ้นให้แก่กันโดยอ้างว่ามีการชำระค่าตอบแทนด้วยเช็คในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ นั้น มีพิรุณให้สงสัยว่ามีการโอนหุ้นและชำระด้วยเช็คในวันดังกล่าวอ้างหรือไม่ เป็นกรณีไม่สามารถยืนยันได้ว่ามีการโอนหุ้นกันจริง คงมีเพียงพยานเอกสารที่ใช้อ้างคือตราสารการโอนหุ้นและสมุดทะเบียนและใบหุ้น ซึ่งต่างก็เป็นเอกสารที่บริษัทสามารถจัดทำขึ้นเองได้ในภายหลัง การที่มีการนำเช็คดังกล่าวไปเข้าบัญชีขึ้นเงินในวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ที่เป็นวันเดียวกับคณะกรรมการการเลือกตั้งยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยคุณสมบัติผู้ถือหุ้นของบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด นั้น จากข้อเท็จจริงและหลักฐานดังกล่าวจึงน่าจะเชื่อได้ว่าเมื่อได้ยื่นข่าวว่าไม่ได้มีการซื้อขายหุ้นกันจริงตั้งแต่ในช่วงเดือนมีนาคม ๒๕๖๒ แล้วจึงมีการรวบรวมให้มีพยานหลักฐานขึ้น ซึ่งเป็นเวลาภายหลังวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ อันเป็นวันที่ผู้ถูกร้องลงสมัครรับเลือกตั้งการโอนหุ้นและชำระด้วยเช็คในวันดังกล่าวอ้างจึงฟังไม่ขึ้น ผู้ถูกร้องยังคงเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่ประกอบกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ และเป็นกรณีที่รับฟังได้ว่าผู้ถูกร้องโอนหุ้น บริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ในวันที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้แก่ นางสมพร จีรุงเรืองกิจ ตามที่ปรากฏจากหลักฐานทางทะเบียนตามสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ. ๕) ที่มีอยู่ที่นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ผู้ถูกร้องซึ่งยังคงเป็นผู้ถือหุ้น

ในบริษัท วี-ลัค มีเดีย จำกัด ในวันสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ เนื่องจากวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๒ เป็นวันหลังวันสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ผู้ถูกร้องจึงเป็นบุคคลซึ่งมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อันเป็นเหตุให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลง ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓) ประเด็นที่ต้องพิจารณาต่อไปมีว่า ผู้ถูกร้องพ้นจากตำแหน่งนับแต่เมื่อใด

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง วรรคสองและวรรคสี่ บัญญัติให้เมื่อศาลได้รับเรื่องไว้พิจารณา หากปรากฏเหตุอันควรสงสัยว่าสมาชิกผู้ถูกร้องมีกรณีตามที่ถูกร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่ง ให้สมาชิกผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัยและเมื่อศาลรัฐธรรมนูญ มีคำวินิจฉัยแล้ว ให้ศาลรัฐธรรมนูญแจ้งคำวินิจฉัยนั้นไปยังประธานสภาผู้แทนราษฎร ในกรณีที่ ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกผู้ถูกร้องสิ้นสุดลง ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ หยุดปฏิบัติหน้าที่ แต่ไม่กระทบต่อกิจการที่ผู้นั้นได้กระทำไปก่อนพ้นจากตำแหน่ง เห็นว่า เมื่อศาลรัฐธรรมนูญ มีคำวินิจฉัยว่า ผู้ถูกร้องมีลักษณะต้องห้ามอันเป็นเหตุให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้อง สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๓) และเป็นกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญ มีคำสั่งให้หยุดปฏิบัติหน้าที่ ดังนั้น จึงพ้นจากตำแหน่งในวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ที่ศาลรัฐธรรมนูญ มีคำสั่งให้หยุดปฏิบัติหน้าที่ แต่เนื่องจากผู้ถูกร้องเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๕ วรรคหนึ่ง (๒) บัญญัติให้กรณีที่ตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ว่างลงเพราะเหตุอื่นใด นอกจากถึงคราวออกตามอายุของสภาผู้แทนราษฎร หรือเมื่อมีการยุบสภา ผู้แทนราษฎร ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรประกาศให้ผู้มีชื่ออยู่ในลำดับถัดไปในบัญชีรายชื่อของพรรค การเมืองนั้นเลื่อนขึ้นมาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทนตำแหน่งที่ว่าง โดยต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ตำแหน่งนั้นว่างลง หากไม่มีรายชื่อเหลืออยู่ในบัญชีที่จะเลื่อนขึ้นมาแทนตำแหน่ง ที่ว่าง ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อประกอบด้วยสมาชิกเท่าที่มีอยู่ และพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๖ บัญญัติให้ คำวินิจฉัยของศาลมีผลนับแต่วันอ่าน เห็นว่า กรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อว่างลง วันที่ตำแหน่งว่างลงคือวันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยว่าผู้ถูกร้องต้องด้วยลักษณะต้องห้ามอันเป็นเหตุให้ สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลง ดังนั้น ผู้ถูกร้องสิ้นสุดสมาชิกภาพตั้งแต่วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้หยุดปฏิบัติหน้าที่ แต่ไม่กระทบต่อกิจการ ที่ผู้นั้นได้กระทำไปก่อนพ้นจากตำแหน่ง และตำแหน่งว่างลงในวันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย

ที่จะประกาศให้ผู้มีชื่ออยู่ในลำดับถัดไปในบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองนั้นเลื่อนขึ้นมาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทนตำแหน่งที่ว่าง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ วรรคสอง มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๘๘ (๓) และมาตรา ๑๐๕ วรรคหนึ่ง (๒) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๖

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้อง สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๘๘ (๓) และพ้นจากตำแหน่งในวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้หยุดปฏิบัติหน้าที่ และถือว่าตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องว่างลงในวันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยในวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

(นายอุดมศักดิ์ นิติมন্ত্রী)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ